

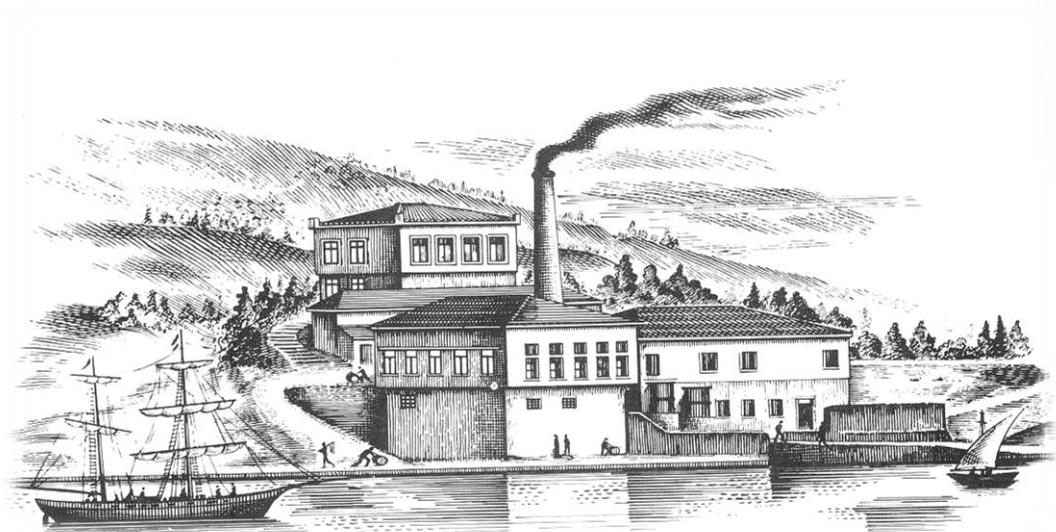

ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε.

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Χρήσης 2018

(1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2018)

**Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού
εκτελεστικές αποφάσεις του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς**

Ανώνυμη Βιομηχανική και Εμπορική Εταιρία Καταναλωτικών Αγαθών
Αρ Μητρώου, Γ.Ε.ΜΗ. 121914222000
71ο Χλμ. Ε.Ο. Αθηνών-Λαμίας, Βαθύ Αυλίδος, Χαλκίδα

Πίνακας περιεχομένων

Α.ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΤ' ΑΡ.4 ΠΑΡ 2(Γ) ΤΟΥ Ν.3556/2007	3
Β.ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΤ' ΑΡ. 150 ΤΟΥ Ν 4548/2018 (ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΧΥΣΑΝΤΟΣ ΑΡ. 43Α ΤΟΥ ΚΝ 2190/1920) ΚΑΙ ΑΡ. 4 ΠΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΤΟΥ Ν. 3556/2007	4
Γ. ΈΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	1
Δ.ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	29
1. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ.....	29
2. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (ΚΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ)	30
3. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	31
4. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ (ΈΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ).....	32
5. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	33
5.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	33
5.2. ΣΥΝΟΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	33
5.2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	33
5.2.2. Κίνδυνος μη συνέχισης της δραστηριότητας	33
5.2.3. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες	34
5.2.4. Ενοποίηση	40
5.2.5. Πληροφόρηση κατά τομέα	40
5.2.6. Συναλλαγματικές μετατροπές	41
5.2.7. Ενσώματες Ακινητοποιήσεις	41
5.2.8. Ασώματες ακινητοποιήσεις	42
5.2.9. Επενδύσεις σε ακίνητα	43
5.2.10. Απομείωση αξίας μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	43
5.2.11. Χρηματοοικονομικά μέσα	44
5.2.12. Μισθώσεις	47
5.2.13. Αποθέματα	48
5.2.14. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στοιχεία	48
5.2.15. Μετοχικό κεφάλαιο	49
5.2.16. Δανεισμός	49
5.2.17. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	49
5.2.18. Προμηθευτές	50
5.2.19. Παροχές στο προσωπικό	50
5.2.20. Προβλέψεις	51
5.2.21. Επιχορηγήσεις	51
5.2.22. Αναγνώριση Εσόδων	52
5.2.23. Κόστος δανεισμού	53
5.2.24. Μερίσματα	53
5.2.25. Διανομή Μερισμάτων	53
5.2.26. Κέρδη ανά μετοχή	53
5.2.27. Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις	53
5.3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	54
5.3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	54
5.3.2. Προσδιορισμός εύλογων αξιών	57
5.4. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ	57
5.4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές	57

5.4.2. Καθοριστικές κρίσεις της διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.....	59
6. ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	60
6.1. ΕΝΣΩΜΑΤΑ Πάρια	60
6.2. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	62
6.3. ΆΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	62
6.4. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	63
6.5. ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ.....	63
6.6. ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ.....	64
Η μείωση των εμπορικών απαιτήσεων, παρά την αναπτυξή της δραστηριότητας της εταιρείας οφείλεται στην αύξηση των εξαγωγών και της κατηγορίας σαπωνωμάζων που διατίθενται με βραχύτερο χρόνο πίστωσης και σε εκκωρήση απαιτήσεων χωρίς αναγορή κινδύνου σε εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων.	64
6.7. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ	65
6.8. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ Ίδιες Μετοχές	65
6.8.1. Ανάλυση μετοχικού κεφαλαίου και Υπέρ το άρτιο	65
6.8.2. Ίδιες μετοχές	66
6.9. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ	66
6.10. ΛΟΙΠΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	67
6.11. ΔΑΝΕΙΑ	67
6.12. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ.....	69
6.13. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ.....	72
6.14. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	73
6.15. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	73
6.16. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	74
6.17. ΠΩΛΗΣΕΙΣ	75
6.18. ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ	75
6.19. ΆΛΛΑ ΈΣΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	75
6.20. ΈΞΟΔΑ ΚΑΤ' ΕΙΔΟΣ.....	76
6.21. ΆΛΛΑ ΈΞΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	76
6.22. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ – ΚΑΘΑΡΟ	76
6.23. ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	77
6.24. ΚΕΡΔΟΣ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ.....	77
6.25. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΈΞΟΔΑ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ	77
6.26. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	78
6.27. ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	78
6.28. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ	80
6.29. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	81
Ε.ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ 2018	82

A. ΔΗΛΩΣΗ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΤ' ΑΡ.4 ΠΑΡ 2(Γ) ΤΟΥ Ν.3556/2007

Σύμφωνα με το Ν.3556/2007 αναφορικά με τις «Προϋποθέσεις διαφάνειας για την πληροφόρηση σχετικά με εκδότες των οποίων οι κινητές αξίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά και άλλες διατάξεις», οι κάτωθι υπογράφοντες δηλώνουμε ότι εξ' όσων γνωρίζουμε:

1. Οι Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της εταιρικής χρήσης 2018 (01.01.2018 - 31.12.2018), οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν. 3556/2007.
2. Η Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε. απεικονίζει κατά τρόπο αληθή τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του Ν. 3556/2007.

Βαθύ Αυλίδος, 13 Μαρτίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΚΑΤΖΑΡΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΑΓΗΣ

ΜΑΙΡΗ ΙΣΚΑΛΑΤΙΑΝ

B. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΤ' ΑΡ. 150 ΤΟΥ Ν 4548/2018 (ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΧΥΣΑΝΤΟΣ ΑΡ. 43α ΤΟΥ ΚΝ 2190/1920) ΚΑΙ ΑΡ. 4 ΠΑΡ. 6 ΚΑΙ 7 ΤΟΥ Ν. 3556/2007

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Παπουτσάνης Α.Β.Ε.Ε. (η Εταιρεία) παρουσιάζει την ετήσια Έκθεση Διαχείρισης για τις Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018, η οποία συντάχθηκε σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ισχύοντος ν. 4548/2018, του Ν. 3556/2007 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες εκτελεστικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Σύμφωνα με τα άρθρα 189 περ. α) και 190 του ν. 4548/2018 οι προϊσχύσασες διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 που ρύθμιζαν την Έκθεση Διαχείρισης έχουν ήδη καταργηθεί από την 01.01.2019, μη προβλεπόμενου άλλου τινός στις οικείες μεταβατικές διατάξεις του ν. 4548/2018. Μολαταύτα, σημειώνεται ότι η Έκθεση Διαχείρισης και η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης που ακολουθεί πληρούν τις προβλέψεις των προϊσχυσάντων άρθρων 43^α και 43ββ αντιστοίχως του κ.ν. 2190/1920.

Οι ως άνω αναφερόμενες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις συντάχθηκαν βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

1. Εξέλιξη και επιδόσεις περιόδου αναφοράς

Κύκλος εργασιών – πωλήσεις

Κατά το έτος 2018 ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε € 24,2 εκατ. έναντι € 20,8 εκατ. το 2017, παρουσιάζοντας αύξηση 16,7%.

Η ανάπτυξη του κύκλου εργασιών της Παπουτσάνης οφείλεται στη διεύρυνση των συνεργασιών της ελληνικής σαπωνοποιίας με πολυεθνικές εταιρίες και σε νέες συνεργασίες. Στην ανάπτυξη των πωλήσεων συνέβαλε επίσης, η τοποθέτηση επώνυμων προϊόντων Olivia σε νέες αγορές του εξωτερικού και κυρίως στις ΗΠΑ. Θετική επίδραση είχε και η σημαντική αύξηση των πωλήσεων στην κατηγορία των ειδικών σαπωνομαζών, πρώτης ύλης για την παραγωγή στερεού σαπουνιού, που διοχετεύεται σε αγορές του εξωτερικού.

Οι εξαγωγές ανήλθαν σε €10 εκατ., που αντιπροσωπεύει ποσοστό 41% του συνολικού κύκλου εργασιών, έναντι € 8,1 εκατ. της προηγούμενης χρήσης (39%).

Το 23% του συνολικού κύκλου εργασιών προέρχεται από πωλήσεις επωνύμων προϊόντων της Παπουτσάνης στην Ελλάδα και το εξωτερικό, το 33% από πωλήσεις προς τη ξενοδοχειακή αγορά, το 29% από παραγωγές προϊόντων για τρίτους και το 15% από βιομηχανικές πωλήσεις σαπωνομαζών.

Ο κύκλος εργασιών αναπτύχθηκε σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, ανά κατηγορία προϊόντων, ως εξής:

- **Επώνυμα προϊόντα.** Η κατηγορία αυτή αναπτύχθηκε κατά 10% κυρίως λόγω αύξησης των εξαγωγών αλλά και των πωλήσεων στις ελληνικές αλυσίδες λιανικής (Super Markets).
- **Ξενοδοχειακά προϊόντα.** Οι πωλήσεις των ξενοδοχειακών προϊόντων της Εταιρείας αναπτύχθηκαν κατά 10% το έτος 2018. Η εν λόγω ανάπτυξη προήλθε από τη διεθνή αγορά στην οποία δραστηριοποιείται η Εταιρεία, κυρίως μέσω της συνεργασίας της με εταιρεία που κατέχει κυριαρχηθέση στην παγκόσμια αγορά. Τα προϊόντα της (Olivia, Skin Essentials, Καραβάκι) και τα προϊόντα ΚΟΡΡΕ (σε συνεργασία με την ομώνυμη εταιρεία) διανέμονται στις μεγάλες ξενοδοχειακές αλυσίδες και σε ξενοδοχειακές μονάδες τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.
- **Προϊόντα τρίτων (βιομηχανικές πωλήσεις, ιδιωτική ετικέτα).** Η συγκεκριμένη κατηγορία παρουσίασε αύξηση κατά 16% σε σχέση με το έτος 2017. Η ανάπτυξη αυτή προήλθε από την ελληνική αγορά και αφορά διεύρυνση υφιστάμενης συνεργασίας.
- **Βιομηχανικές πωλήσεις σαπωνωμαζών.** Η κατηγορία αυτή αναπτύχθηκε κατά 50% λόγω των εξαγωγών. Οι πωλήσεις σαπωνωμαζών παρουσιάζουν σημαντικούς ρυθμούς ανάπτυξης την τελευταία τριετία λόγω της ζήτησης από εταιρείες εξωτερικού για ειδικές σαπωνόμαζες. Η εταιρεία κατέχει την κατάλληλη τεχνογνωσία για την ανάπτυξη αυτών των ειδικών βιομηχανικών προϊόντων και παράλληλα σχεδιάζει και υλοποιεί το σχετικό πλάνο ενεργειών και επενδύσεων.

Μικτό Κέρδος

Το μικτό κέρδος κατά τη χρήση 2018 επηρεάστηκε θετικά από την ανάπτυξη πωλήσεων και ανήλθε σε 6,7 εκατ. ευρώ έναντι 5,8 εκατ. τη χρήση 2017, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 15,1%.

Λειτουργικά έξοδα

Τα έξοδα διάθεσης, διοίκησης, έρευνας και ανάπτυξης ανήλθαν κατά τη χρήση 2018 σε 5,1 εκατ. ευρώ έναντι 4,7 εκατ. ευρώ (το 2017) παρουσιάζοντας αύξηση 10%, κυρίως λόγω μεταβλητών εξόδων πωλήσεων και δαπανών διάθεσης με σκοπό την ανάπτυξη νέων προϊόντων και προώθηση των υφιστάμενων προϊόντων της Εταιρείας.

Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα προ φόρων ανήλθαν σε κέρδη 1.062,3 χιλ. ευρώ, έναντι κερδών 538,6 χιλ. ευρώ το 2017, ενώ τα αποτελέσματα μετά από φόρους ανήλθαν σε κέρδη 1.105,30 χιλ. ευρώ έναντι κερδών 420,39 χιλ. ευρώ το 2017.

Λειτουργικές ροές

Οι λειτουργικές ροές ήταν θετικές και ανήλθαν σε 3,6 εκ. ευρώ, έναντι 2,4 εκ. ευρώ το 2017 παρουσιάζοντας αύξηση 49%.

Δανεισμός

Ο καθαρός τραπεζικός δανεισμός (τραπεζικά δάνεια μείον ταμειακά διαθέσιμα) ανήλθε σε 6,36 εκατ. ευρώ (έναντι 6,88 εκατ. ευρώ το 2017), που αντιστοιχεί στο 26% του κύκλου εργασιών της Εταιρείας το 2018 (έναντι 33% το 2017) και στο 16% του συνολικού ενεργητικού της (έναντι 19% το 2017).

Πάγιος εξοπλισμός

Η αναπόσβεστη αξία του πάγιου εξοπλισμού (ενσώματα και άυλα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια στοιχεία) ανήλθε την 31.12.2018 σε 26,8 εκ. ευρώ έναντι 25,4 εκ. ευρώ το 2017.

Χρηματοοικονομική διάρθρωση

Το σύνολο των υποχρεώσεων σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια ανήλθε σε 1,14 την 31.12.2018, έναντι 1,02 την 31.12.2017.

Κεφάλαιο κίνησης-Ρευστότητα

Το κεφάλαιο κίνησης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις) την 31.12.2018 ανέρχεται σε 2,8 εκατ. Ευρώ, έναντι 4,1 την 31.12.2017.

Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ)

Η εταιρεία χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης ("ΕΔΜΑ") στα πλαίσια λήψης αποφάσεων σχετικά με τον χρηματοοικονομικό, λειτουργικό και στρατηγικό σχεδιασμό της, καθώς και για την αξιολόγηση και την δημοσίευση των επιδόσεών της. Αυτοί οι ΕΔΜΑ εξυπηρετούν στην καλύτερη κατανόηση των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών αποτελεσμάτων της εταιρείας, της χρηματοοικονομικής της θέσης καθώς και της κατάστασης ταμειακών ροών. Οι εναλλακτικοί δείκτες (ΕΔΜΑ) θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πάντα σε συνδυασμό με τα οικονομικά αποτελέσματα που έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ και σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστούν αυτά.

	2018	2017
Γενικής Ρευστότητας (Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις) x 100	130%	166%
Ο δείκτης απεικονίζει το ποσοστό κάλυψης των βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων από το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού		
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Αποθεμάτων (Αποθέματα / Κόστος Πωληθέντων) x 365 ημέρες	92	86
Ο δείκτης απεικονίζει το μέσο όρο των ημερών που διατηρούνται τα αποθέματα στην Εταιρεία.		
Ταχύτητα Είσπραξης Εμπορικών Απαιτήσεων (Εμπορικές Απαιτήσεις / Πωλήσεις) x 365 ημέρες	59	81
Ο δείκτης απεικονίζει το μέσο όρο των ημερών που οι Απαιτήσεις της επιχείρησης εισπράττονται.		
Ταχύτητα Πληρωμής Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων πλην Τραπεζών (Βραχυπρ. Υποχρεώσεις πλην Τραπεζών/ Κόστος πωληθέντων) x 365 ημέρες	128	95
Ο δείκτης απεικονίζει το μέσο όρο των ημερών που αποπληρώνονται οι μη Τραπεζικές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της Εταιρείας.		
Περιθώριο Μικτού Κέρδους (Μικτά Κέρδη / Πωλήσεις) x 100	27,7%	28,1%
Ο δείκτης απεικονίζει το μικτό κέρδος ως ποσοστό επί των πωλήσεων		
Περιθώριο Καθαρού Κέρδους (Καθαρά Κέρδη / Πωλήσεις) x 100	5%	2%
Ο δείκτης απεικονίζει τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους, ως ποσοστό επί των πωλήσεων.		

Κεφαλαιακής Επιβάρυνσης

(Ξένα Κεφάλαια / Ίδια Κεφάλαια) x 100

114%

102%

Ο δείκτης απεικονίζει το ύψος των Υποχρεώσεων (βραχυπρόθεσμες και Μακροπρόθεσμες) ως ποσοστό επί των ιδίων κεφαλαίων.

Καθαρός Δανεισμός

Μακροπτ. Δάνεια + Βραχυπτ. Δάνεια - Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα 6.627.045 7.141.863

2. Άλλες σημαντικές πληροφορίες της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018
Ακίνητα της εταιρείας.

Δεν σημειώθηκε μεταβολή επί των ακινήτων της εταιρείας, τα οποία παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΕΚΤΑΣΗ (σε τμ.)	ΧΡΗΣΗ
Αγροτεμάχιο στη Ριτσώνα Βοιωτίας (επί του οποίου βρίσκεται το εργοστάσιο)	36.516	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Αγροτεμάχιο στη Ριτσώνα Βοιωτίας	4.888	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Αγροτεμάχιο στη Ριτσώνα Βοιωτίας	2.920	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Αγροτεμάχιο στη Ριτσώνα Βοιωτίας	2.898	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Αγροτεμάχιο στη Ριτσώνα Βοιωτίας	868	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Αγροτεμάχιο στη Ριτσώνα Βοιωτίας	8.406	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Κύριες εγκαταστάσεις στη Ριτσώνα Βοιωτίας	9.672	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Εγκαταστάσεις στη Ριτσώνα Βοιωτίας	3.046	Ιδιοχρησιμοποιούμενο
Αγρόκτημα στο Νομό Ευβοίας	141.692	Επενδύσεις σε ακίνητα κατεχόμενες για κεφαλαιουχική ενίσχυση

Επί των ακινήτων της Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη για εξασφάλιση τραπεζικών δανείων που αναλύονται στις σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου παρατίθεται ανάλυση όλων των κονδυλίων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Ίδιες μετοχές

Στην χρήση 2018 με την απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 3ης Μαΐου 2018 ακυρώθηκαν 560.549 ίδιες μετοχές με συνολική αξία κτήσης 108.916,83€.

Στη χρήση 2018 δεν αποκτήθηκαν ίδιες μετοχές.

Δραστηριότητες στον τομέα Ερευνών και Ανάπτυξης

Το τμήμα Έρευνας και Ανάπτυξης της εταιρείας δραστηριοποιείται στην έρευνα και ανάπτυξη νέων προϊόντων και στην βελτίωση των υπαρχόντων, ώστε να ανταποκρίνονται στις τρέχουσες καταναλωτικές τάσεις.

Υποκαταστήματα

Η εταιρεία δεν διατηρεί υποκαταστήματα.

3. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Μακροοικονομικό περιβάλλον

Μετά από μια παρατεταμένη περίοδο οικονομικής ύφεσης, η ελληνική οικονομία επέστρεψε σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης το 2017. Παρά την θετική αυτή εξέλιξη η ελληνική οικονομία έχει να αντιμετωπίσει σημαντικές προκλήσεις όπως το υψηλό δημόσιο χρέος, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και τις χαμηλές επενδύσεις.

Στο πλαίσιο αυτό, δημιουργούνται κίνδυνοι και προκλήσεις για τις ελληνικές εταιρείες.

Η διοίκηση παρακολουθεί τις εξελίξεις, αξιολογεί τους κινδύνους και προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να ελαχιστοποιήσει την επύπτωση των προαναφερόμενων κινδύνων και να συνεχίσει την απρόσκοπτη λειτουργία της και εφοδιασμό των πελατών της.

Κίνδυνος μεταβολής τιμών

Οι βασικές πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή είναι τα φυτικά έλαια, τα χημικά παράγωγα αυτών και το ζωικό λίπος. Στην παραγωγή ειδών συσκευασίας χρησιμοποιούνται διάφοροι τύποι πλαστικών. Η τιμή των παραπάνω κυμαίνεται ανάλογα με την προσφορά και τη ζήτηση στην παγκόσμια αγορά, δεδομένου ότι τα περισσότερα είναι χρηματιστηριακά προϊόντα. Λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού του κλάδου, τυχόν αυξήσεις των διεθνών και εγχωρίων τιμών της πρώτης ύλης δεν μετακυλίονται εύκολα στην τελική τιμή των προϊόντων, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα της Εταιρείας. Για το σκοπό αυτό, η Εταιρεία, ετησίως, αναζητά και τελικά χρησιμοποιεί τον προμηθευτή εκείνο, ο οποίος της εξασφαλίζει την καλύτερη τιμή, μειώνοντας τον κίνδυνο εξάρτησης.

Για την αντιστάθμιση του κινδύνου αυτού δεν χρησιμοποιούνται παράγωγα.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προέρχεται κυρίως από τις απαιτήσεις από πελάτες. Για την αντιμετώπιση του κινδύνου η Εταιρεία παρακολουθεί συνεχώς την οικονομική κατάσταση των οφειλετών της και κάνει τις απαιτούμενες ενέργειες, (ασφάλεια πιστώσεων, νομικές ενέργειες) με βάση την πιστωτική πολιτική της, για τη μείωση του κινδύνου αυτού.

Κίνδυνος επιτοκίων και συναλλαγματικός κίνδυνος

Το χρηματοοικονομικό κόστος από το σύνολο του τραπεζικού δανεισμού της εταιρείας είναι κυμαίνομενο με βάση το euribor. Ο τραπεζικός δανεισμός είναι αποκλειστικά σε ευρώ. Η διοίκηση πιστεύει ότι δεν υφίστανται σημαντικοί κίνδυνοι από πιθανή μεταβολή των επιτοκίων, ενώ η επύπτωση στην πιστοληπτική ικανότητα της εταιρείας από το κόστος δανεισμού είναι περιορισμένη.

Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μία λογική μεταβολή του επιτοκίου κατά 0,5%. Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς.

	2018	2017
Ευαισθησία αποτελέσματος	45.256	43.224

Η Εταιρεία έχει συναλλαγές σε ξένο νόμισμα σε περιορισμένη έκταση. Δεν υπάρχουν σημαντικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε άλλο νόμισμα πλην του ευρώ. Επομένως, δεν υπάρχουν συνθήκες που θα μπορούσαν να την εκθέσουν σε υψηλό συναλλαγματικό κίνδυνο.

Κίνδυνος ρευστότητας – ταμειακών ροών

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας περιλαμβάνει τη διασφάλιση ύπαρξης επαρκών διαθεσίμων και ισοδυνάμων, καθώς και την εξασφάλιση της πιστοληπτικής ικανότητας, μέσω της ύπαρξης επαρκών πιστωτικών ορίων από τις συνεργαζόμενες τράπεζες.

Η Εταιρεία σύμφωνα με τις παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εμφανίζει θετικό κεφάλαιο κίνησης, θετικές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες και συνεπώς δεν έχει σημαντικό κίνδυνο ρευστότητας. Ο καθαρός τραπεζικός δανεισμός της ανήλθε σε 6,36 εκ. ευρώ (έναντι 6,88 την 31.12.2017), που αντιπροσωπεύει το 26% του κύκλου εργασιών.

Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται από την Εταιρεία σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση, καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 6 μηνών.

Κίνδυνος μη συνέχισης της δραστηριότητας

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Από την αξιολόγηση που έγινε δεν προέκυψαν γεγονότα, ή συνθήκες ή σχετικοί επιχειρηματικοί κίνδυνοι που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σοβαρή αμφιβολία για τη δυνατότητα συνέχισης της δραστηριότητας της εταιρείας κατά την επόμενη χρήση.

4. Σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν από την λήξη της χρήσης μέχρι την σύνταξη της Έκθεσης

Δεν υφίστανται.

5. Στόχοι και προοπτικές – Προβλεπόμενη πορεία της Εταιρείας

Στόχος της διοίκησης της Εταιρείας παραμένει η ενίσχυση του κύκλου εργασιών της και ο έλεγχος των παραγωγικών και λειτουργικών εξόδων της, προκειμένου να βελτιώσει την κερδοφορία και την ρευστότητα της.

Στον τομέα των επωνύμων προϊόντων (Olivia, Καραβάκι, Natura, Aromatics κλπ) η Εταιρεία σχεδιάζει την ενδυνάμωση των brands της. Επιπλέον ήδη από το 2018 η

Εταιρεία λάνσαρε την νέα σειρά περιποίησης μαλλιών Hair Chic, την οποία υποστηρίζει με ενέργειες προώθησης.

Στον τομέα των ξενοδοχειακών αναμένεται αύξηση των εξαγωγών, λόγω διεύρυνσης υφιστάμενων συνεργασιών και στόχευσης σε νέες αγορές, ενώ στην εγχώρια αγορά η εταιρεία έχοντας ήδη ενδυναμώσει την ομάδα πωλήσεων της στοχεύει στην δυναμική προώθηση των επώνυμων προϊόντων της (Brands).

Στον τομέα των παραγωγών για τρίτους, έχουν ήδη επιτευχθεί νέες συνεργασίες και νέες συμφωνίες με υφιστάμενους πελάτες για την παραγωγή των προϊόντων τους.

Τέλος, η ταχύτατα αναπτυσσόμενη κατηγορία των ειδικών σαπωνωμαζών αναμένεται να συνεισφέρει σημαντικά στην εκτιμώμενη ανάπτυξη του κύκλου εργασιών.

Με βάση τις νέες συνεργασίες που έχουν επιτευχθεί και τα πλάνα επέκτασης των προϊόντων της εταιρείας και για το 2019 οι προοπτικές παραμένουν θετικές, με προβλεπόμενο διψήφιο ποσοστό ανάπτυξης του κύκλου εργασιών.

Το εργοστάσιο της Παπουτσάνης θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα και πιο σύγχρονα εργοστάσια παραγωγής σαπώνων και ξενοδοχειακών καλλυντικών στην Ευρώπη και το μοναδικό στην Ελλάδα.

Για το έτος 2019 η Διοίκηση της εταιρείας εξετάζει σενάρια ανάπτυξης της δραστηριότητας της στο εξωτερικό.

6. Συναλλαγές με συνδεμένα μέρη

Οι συναλλαγές με συνδεμένα μέρη, κατά την έννοια του ΔΛΠ 24, αφορούν :

α) Συναλλαγές της εταιρείας με μέλη του Δ.Σ. και διευθυντικά στελέχη.

Οι συναλλαγές αυτές αφορούν σε, αμοιβές τους για την εργασία τους.

1.1-31.12.2018

Αμοιβές εκτελεστικών μελών Δ.Σ και διευθυντικών στελεχών (βάσει ειδικής σχέσης μισθώσεως εργασίας)	696.588
Αμοιβές δικηγορικής εταιρείας ελεγχόμενης από συγγενικό πρόσωπο εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ.	47.500
Αμοιβές μη εκτελεστικών μελών Δ.Σ	<u>38.400</u>
	782.488

Το ποσό που οφείλεται σε εκτελεστικά μέλη Δ.Σ και διευθυντικά στελέχη την 31.12.2018 ανέρχεται σε ποσό 8.819€.

β) Συναλλαγές με μετόχους. Δεν υπήρξαν τέτοιες συναλλαγές.

7. Περιγραφή των εφαρμοζόμενων εκ μέρους της εταιρείας πολιτικών σε σχέση με το περιβάλλον, στην εταιρική κοινωνική ευθύνη και την εργασία.

7.1 Περιβάλλον

Η εταιρική φιλοσοφία της ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε. εστιάζεται στον σεβασμό και την προστασία του περιβάλλοντος και της φύσης. Η εταιρεία μας είναι πλήρως συμμορφωμένη με την κοινοτική και εθνική νομοθεσία σχετικά με το περιβάλλον.

Η Παπουτσάνης είναι μέλος και κατέχει την πιστοποίηση μιας παγκόσμιας πρωτοβουλίας των ενδιαφερομένων για την αειφορία του φοινικέλαιου, της RSPO, η οποία προάγει την ανάπτυξη και τη χρήση του φοινικέλαιου, το οποίο προέρχεται από πιστοποιημένες καλλιέργειες και όχι από καλλιέργειες που έχουν προκύψει από την καταστροφή οικοσυστημάτων σε διάφορα μέρη του πλανήτη, ενώ πολλά από τα προϊόντα της εταιρείας μας έχουν πιστοποίηση Ecocert. Παράλληλα η Παπουτσάνης κατέχει τις Πιστοποιήσεις ISO 9001:2008 και 22716: 2008, ενώ είναι και μέλος του προγράμματος GreenPalm.

α) Πραγματικές και δυνητικές επιπτώσεις της οντότητας στο περιβάλλον

Η εταιρεία συμμορφώνεται με τα πρότυπα που αφορούν περιβαλλοντικές παραμέτρους που επιβάλλει η νομοθεσία. Στόχος μας είναι η βελτίωση των περιβαλλοντικών μας επιδόσεων και η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των δραστηριοτήτων μας.

Η βασική πηγή ενέργειας για την σαπωνοποίηση είναι το φυσικό αέριο και για τις λοιπές δραστηριότητες η ηλεκτρική ενέργεια. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μη προκαλείται ρύπανση ή εκπομπές τοξικών ουσιών και αερίων από την χρήση ενέργειας.

β) Γνωστοποίηση σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόζει η οντότητα για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Οι διαδικασίες σχετικά με την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που εφαρμόζει η επιχείρηση είναι:

- Χρήση μηχανημάτων σύγχρονης τεχνολογίας,
- Χρήση ανακυκλωμένων συσκευασιών και υλικών σε τελικά προϊόντα
- Μέτρα ασφαλείας για την αποτροπή κάθε είδους ρύπανσης.
- Χρήση του φυσικού αερίου για την θερμική ενέργεια.
- Διαχωρισμός των αποβλήτων σε κατάλληλα δοχεία κατά τη διάρκεια της παραγωγής.
- Συμμόρφωση με τα πρότυπα που αφορούν περιβαλλοντικές παραμέτρους που επιβάλλει η νομοθεσία είναι εξασφαλισμένη από μετρήσεις από πιστοποιημένα εργαστήρια.
- Επεξεργασία των αποβλήτων:

Η επεξεργασία των επιστροφών (συλλογή, μεταφορά, αξιοποίηση και διάθεση) που παράγονται κατά την δραστηριότητα, γίνεται ως εξής:

α) Μονάδα βιολογικού καθαρισμού. Η εταιρεία διαθέτει σύγχρονη μονάδα βιολογικού καθαρισμού. Ο κύριος όγκος επιστροφών που ανακυκλώνονται στη μονάδα βιολογικού καθαρισμού αφορά τα λύματα που προέρχονται από την παραγωγή σαπουνιού και καλλυντικού.

β) Η διαχείριση επιστροφών από την παραγωγή πλαστικών ανατίθεται σε αδειοδοτημένες εταιρείες επεξεργασίας αποβλήτων, η οποίες και αναλαμβάνουν τη συλλογή, μεταφορά, αξιοποίηση και διάθεσή τους.

γ) Η απόρριψη ακατάλληλων χημικών υλών και προϊόντων γίνεται από αδειοδοτημένες εταιρείες διαχείρισης και απόρριψης χημικών αποβλήτων.

7.2 Εργασιακά Ζητήματα

Η εταιρεία δεν κάνει διακρίσεις στην επιλογή, στην πρόσληψη, στις αποδοχές, στην κατάρτιση αλλά και στην ανάθεση των καθηκόντων των εργαζομένων της με βάση τη φυλετική ή εθνική καταγωγή, το φύλο, την ηλικία, την θρησκεία και τις θρησκευτικές πεποιθήσεις, την οικογενειακή κατάσταση ή την ύπαρξη κάποιας μορφής αναπηρίας. Οι αποδοχές των εργαζομένων καθορίζονται σύμφωνα με την εργασιακή εμπειρία, την θεωρητική κατάρτιση, τα προσόντα, την αποδοτικότητα και τις ικανότητες αυτών.

Ο μέσος όρος ανθρώπινου δυναμικού της Εταιρείας ανήλθε σε 120 άτομα (αυξημένος κατά 8% σε σχέση με το προηγούμενο έτος (111 άτομα το 2017).

Η Εταιρεία παρακολουθεί την εργατική νομοθεσία συμπεριλαμβανομένων των αναφορών σχετικά με την εργασία ανηλίκων, το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις συνθήκες εργασίας και είναι σε πλήρη συμφωνία με τις διατάξεις.

Η Εταιρεία κατέχει πιστοποίηση SMETA (Sedex Members Ethical Trade Audit). Η μεθοδολογία SMETA περιλαμβάνει τέσσερις κλάδους ελέγχου, την ασφάλεια και υγεία στο χώρο εργασίας, τα εργασιακά πρότυπα, το περιβαλλοντικό κώδικα και την επιχειρηματική ηθική.

Η εταιρεία παρέχει διαρκή εκπαίδευση στο προσωπικό προκειμένου να αναπτύξει και να βελτιώσει τις υφιστάμενες δεξιότητές του. Η εκπαίδευση αυτή υλοποιείται είτε εσωτερικά από καταρτισμένο προσωπικό της είτε μέσω εκπαιδευτικών κέντρων με μορφή σεμιναρίων ή μακροχρόνιων προγραμμάτων.

Η Εταιρεία τηρεί σύμβαση συνεργασίας με εξωτερικό συνεργάτη, ο οποίος φροντίζει για την παροχή Τεχνικού Ασφαλείας και Ιατρού Εργασίας, με αρμοδιότητες σχετικές με προληπτικά θέματα που άπτονται της υγιεινής και ασφάλειας και θεμάτων υγείας του προσωπικού.

**ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ
ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΠΑΡ. 8 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3556/2007.**

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου υποβάλλεται προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας βάσει της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του νόμου 3556/2007, και έχει συνταχθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 7 του άρθρου 4 του ανωτέρω αναφερόμενου νόμου.

(α) Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται στο ποσό των δέκα πέντε εκατομμυρίων τριακοσίων είκοσι δύο χιλιάδων διακοσίων τριάντα ευρώ και δέκα λεπτών (15.322.230,10), διαιρούμενο σε εικοσιπέντε εκατομμύρια εκατόν δέκα οκτώ χιλιάδες τετρακόσιες δέκα (25.118.410) κοινές ονομαστικές μεταξύ ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,61 ευρώ η κάθε μία.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στη Γενική Κατηγορία (Κύρια Αγορά) της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Τα δικαιώματα των μετόχων της Εταιρείας που πηγάζουν από τη μετοχή της είναι ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου, στο οποίο αντιστοιχεί η καταβεβλημένη ονομαστική αξία της μετοχής. Κάθε μετοχή ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό της Εταιρείας και ειδικότερα:

- Το δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας.
- Το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα ετήσια ή τα κατά την εκκαθάριση κέρδη της Εταιρείας.
- Το δικαίωμα ανάληψης της εισφοράς κατά την εκκαθάριση.
- Το κατ' αρχήν δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετοχών.
- Το δικαίωμα λήψης αντιγράφων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των ορκωτών ελεγκτών και της έκθεσης διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

(β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας, οι οποίες είναι άυλες και εισηγμένες στη Γενική Κατηγορία (Κύρια Αγορά) της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, γίνεται όπως ορίζει ο νόμος και δεν υφίστανται εκ του καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβασή τους.

(γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των άρθρων 9 έως 11 του νόμου 3556/2007

Με βάση τη συμμετοχή στην τελευταία τακτική γενική συνέλευση των μετόχων κατά την 06.09.2018, βάσει του άρθρου 14 του ν. 3556/2007, ο μέτοχος που κατείχε ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του συνόλου των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου παρατίθεται στον κάτωθι πίνακα:

Ονοματεπώνυμο ή Επωνυμία Μετόχου	Μετοχές που αναλογούν (σε τεμάχια)	ΠΟΣΟΣΤΟ
RAGUSO Co Ltd	15.726.173	62,61%

Το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου της εταιρείας Raguso Limited, κατέχεται από την εταιρεία Bolelli CO. Limited. Οι τελικοί δικαιούχοι του συνόλου του εταιρικού κεφαλαίου της Bolelli CO. Limited είναι ο κος Γεώργιος Γκάτζαρος (πρόεδρος του Δ.Σ. της εταιρείας ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΒΕΕ) και ο κος Μενέλαος Τασόπουλος (αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της εταιρείας ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΒΕΕ), με ποσοστό 50% έκαστος.

(δ) Κάτοχοι μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

(ε) Περιορισμοί στο δικαιώμα ψήφου - Προθεσμίες άσκησης σχετικών δικαιωμάτων

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

(στ) Συμφωνίες Μετόχων για περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου

Δεν έχουν περιέλθει σε γνώση της Εταιρείας συμφωνίες μετόχων που να συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

(ζ) Κανόνες διορισμού/ αντικατάστασης μελών ΔΣ και τροποποίησης Καταστατικού εφόσον διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920 και πλέον από 01.01.2019 στον ν. 4548/2018.

Οι κανόνες που προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό/αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίηση του Καταστατικού δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920 και πλέον από 01.01.2019 στον ν. 4548/2018, γίνεται όμως χρήση των δυνατοτήτων που δίδουν οι νόμοι αυτοί στην περίπτωση κένωσης θέσης μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου, ως κατωτέρω:

1. Αν για ιονδήποτε λόγο κενωθεί θέση μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου:

α. Εάν υπάρχει αναπληρωματικό Μέλος ή αναπληρωματικά Μέλη εκλεγμένα από τη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας, καλύπτει ή καλύπτουν την κενωθείσα θέση ή θέσεις, κατά τη σειρά εκλογής τους.

β. Εάν δεν υπάρχουν, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί είτε να συνεχίσει τη διαχείριση και την εκπροσώπηση της Εταιρίας, εφόσον τα εναπομείναντα Μέλη υπερβαίνουν το ήμισυ του συνολικού αριθμού των Μελών πριν από την κένωση της θέσης ή θέσεων, αλλά σε κάθε περίπτωση τα μέλη αυτά δεν επιτρέπεται να είναι λιγότερα των τριών, είτε, εφόσον τα εναπομείναντα Μέλη είναι τουλάχιστον τρία (3), να εκλέξουν αναπληρωματικό Μέλος ή αναπληρωματικά Μέλη για την πλήρωση της θέσης ή των θέσεων και για το υπόλοιπο της θητείας του Μέλους που αναπληρώνεται ή των Μελών που αναπληρώνονται. Η εκλογή αυτή ανακοινώνεται στην αμέσως επόμενη τακτική ή έκτακτη Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες, και εάν ακόμη δεν αναγράφεται σχετικό θέμα στην ημερήσια διάταξη.

Η επιλογή μίας εκ των δύο ανωτέρω υπό β. λύσεων γίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την απόλυτη κρίση του. Μπορεί βεβαίως το Διοικητικό Συμβούλιο να αναπληρώσει κάποιες

μόνο από τις κενωθείσες θέσεις, υπό την προϋπόθεση ότι τα Μέλη μετά την μερική αναπλήρωση υπερβαίνουν το ήμισυ του συνολικού αριθμού των Μελών πριν από την κένωση της θέσης ή θέσεων.

2. Το καταστατικό της Εταιρείας είχε εναρμονισθεί με τις διατάξεις του νόμου 3604/2007 και οι διατάξεις του δεν προσέκρουαν σε αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, όπως ίσχυε, ενώ στην επόμενη γενική συνέλευση της Εταιρείας το καταστατικό της θα εναρμονισθεί, όπου απαιτείται, με το νέο νόμο 4548/2018 για τις ανώνυμες εταιρείες, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 01.01.2019.

(η) Αρμοδιότητα του Δ.Σ. για έκδοση νέων μετοχών / αγορά ίδιων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16 του κ.ν. 2190/20 και πλέον το άρθρο 49 του ν. 4548/2018.

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 στοιχ. β) του κ.ν. 2190/1920, και πλέον σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 παρ. 1 περ. β. του ν. 4548/2018, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας έχει το δικαίωμα, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του κ.ν. 2190/1920 και πλέον του άρθρου 13 του ν. 4548/2018, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας με την έκδοση νέων μετοχών, με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του. Στην περίπτωση αυτή, το μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται κατά τον ισχύοντα ν. 4548/2018 μέχρι το τριπλάσιο του ποσού του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία από τη Γενική Συνέλευση. Η ως άνω εξουσία του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση.

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 14 του κ.ν. 2190/1920, ελήφθη στις 06.09.2018 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που επιτρέπει στο Διοικητικό Συμβούλιο να θεσπιστεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών, με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης απόκτησης μετοχών (stock options) υπό όποιους όρους εντός του πλαισίου του νόμου κρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο σκόπιμο, αλλά υπό τους εξής περιορισμούς:

α) τα προς διάθεση δικαιώματα θα αντιστοιχούν κατ' ανώτατο όριο σε 1.250.000 μετοχές, ως ο αριθμός τους είχε στις 06.09.2018, νοούμενου ότι ο αριθμός αυτός θα αναπροσαρμόζεται σε περίπτωση εταιρικών πράξεων που χωρίς νέες εισφορές οδηγούν σε αλλαγή του συνολικού αριθμού μετοχών, όπως για παράδειγμα διαίρεση ή συνένωση μετοχών, ώστε το ποσοστό που αντιπροσωπεύει επί του συνολικού αριθμού των μετοχών να μένει σταθερό,

β) οι προς διάθεση μετοχές θα προκύπτουν από αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας με καταβολή μετρητών,

γ) η τιμή κτήσης θα οριστεί κατά ελάχιστο όριο στην ονομαστική αξία της κάθε μετοχής

δ) το πρόγραμμα μπορεί να απευθύνεται σε οποιαδήποτε από τα πρόσωπα που προβλέπει ο νόμος, δηλαδή είτε σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Εταιρείας, ή/και σε μέλη του προσωπικού της Εταιρείας ή/και σε πρόσωπα που της παρέχουν υπηρεσίες σε σταθερή βάση, όπως κρίνει το διοικητικό συμβούλιο.

Οι λοιποί όροι του προγράμματος θα ορισθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο με την απόφαση που θα θεσπίσει το πρόγραμμα και θα λάβει όλες τις σχετικές με αυτό αποφάσεις. Η παρεχόμενη εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου προτείνεται να ισχύει για ένα έτος από σήμερα, νοούμενο φυσικά ότι η χρονική προθεσμία αυτή αφορά μόνον στη θέσπιση και όχι στη λήξη του προγράμματος.

Σε περίπτωση που η κάλυψη του ποσού των αυξήσεων του μετοχικού κεφαλαίου που θα λάβουν χώρα σε εναρμόνιση με το πρόγραμμα διάθεσης μετοχών που θα θεσπίσει το Διοικητικό Συμβούλιο δεν είναι πλήρης, το μετοχικό κεφάλαιο να αυξάνεται μέχρι το ποσό της αντίστοιχης κάλυψης σύμφωνα με το άρθρο 13α του Κ.Ν. 2190/1920 (πλέον άρθρο 28 ν. 4548/2018).

3. Με ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, η Εταιρεία δύναται η ίδια ή με πρόσωπο το οποίο ενεργεί στο όνομά του, αλλά για λογαριασμό της, να αποκτήσει δικές της μετοχές, μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης και με τους ειδικότερους όρους και διαδικασίες των παραγράφων 1 έως 9 του άρθρου 16 του κ.ν. 2190/1920 και πλέον του άρθρου 49 του ν. 4548/2018.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με σχετική απόφαση της από 15 Νοεμβρίου 2016 Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρείας εγκρίθηκε παμψηφεί το πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών, σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ. 2190/1920, με τους ακόλουθους όρους:

A. Ο ανώτατος αριθμός των μετοχών που είναι δυνατόν να αγοραστούν σύμφωνα με το πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών να μην υπερβαίνει το 10% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.

B. Η διάρκεια του προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών ορίστηκε η περίοδος των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, αρχής γενομένης από την λήψη της σχετικής απόφασης από τη γενική συνέλευση δηλαδή έως 15.11.2018, με κατώτατη τιμή αγοράς 0,095 ευρώ ανά μετοχή και ανώτατη τιμή αγοράς 0,6 ευρώ ανά μετοχή.

Γ. Το μέγιστο χρηματικό ποσό που θα μπορούσε να διατεθεί για πρόγραμμα αγοράς ιδίων μετοχών της Εταιρείας ανέρχεται σε 750.000 ευρώ.

Δ. Οι πράξεις αγοράς ιδίων μετοχών και το πρόγραμμα αγοράς αυτών να πραγματοποιηθούν τηρουμένων των προϋποθέσεων και των περιορισμών διαπραγμάτευσης που προβλέπουν οι διατάξεις του Κανονισμού 596/2014/ΕΕ και του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2016/1052.

Ε. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξουσιοδοτήθηκε να αποφασίζει κατά την κρίση του στο πλαίσιο του ανωτέρω προγράμματος για την αγορά ή μη ιδίων μετοχών, για την έναρξη και λήψη των επικέρους περιόδων αγοράς ιδίων μετοχών και γενικά να καθορίσει τους ειδικότερους όρους και λεπτομέρειες εφαρμογής του ανωτέρω προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών.

Στη χρήση 2017 αγοράστηκαν 560.549 τεμάχια με συνολική αξία κτήσης 108.916,83€ που αντιπροσώπευαν το 1,104% του μετοχικού κεφαλαίου. Οι μετοχές αυτές ακυρώθηκαν με την απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 03.05.2018. Στη χρήση 2018 δεν αποκτήθηκαν ίδιες μετοχές.

(θ) Σημαντικές συμφωνίες της Εταιρίας που ισχύουν / τροποποιούνται/ λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Δεν υφίστανται σημαντικές συμφωνίες οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

(ι) Συμφωνίες αποζημίωσης μελών ΔΣ ή προσωπικού σε περίπτωση παραίτησης/ απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού θητείας/ απασχόλησης λόγω δημόσιας πρότασης

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας της δημόσιας πρότασης.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΤ' ΑΡ. 152 ΤΟΥ Ν 4548/2018 (ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΧΥΣΑΝΤΟΣ ΑΡ. 43ββ ΤΟΥ ΚΝ 2190/1920)

Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 152 του ν. 4548/2018 (καλυπτομένου του περιεχομένου του προϊσχύσαντος άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

- 1.1 Γνωστοποίηση οικειοθελούς συμμόρφωσης της Εταιρείας με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης
- 1.2 Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολόγηση αυτών. Ειδικές διατάξεις - πρακτικές του Κώδικα για εισηγμένες εταιρείες - που δεν εφαρμόζει η Εταιρεία και εξήγηση των λόγων της μη εφαρμογής
- 1.3 Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου

2. Κύρια Χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων σε Σχέση με τη Διαδικασία Σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

- 2.1 Γενικά

- 2.2 Δικλείδες ασφαλείας διαδικασίας σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

3. Διοικητικό Συμβούλιο

- 3.1 Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου
- 3.2 Πληροφορίες για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου
- 3.3 Επιτροπή Ελέγχου
- 3.4 Λοιπά διαχειριστικά, εποπτικά όργανα ή επιτροπές της εταιρείας
- 3.5. Πολιτική Πολυμορφίας στη σύνθεση των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων της Εταιρίας

4. Πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά το άρθρο 10 παράγραφος 1 περιπτώσεις γ', δ', στ', η' της οδηγίας 2004/25/EK, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο όρος «εταιρική διακυβέρνηση» περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες διοικούνται και ελέγχονται. Η εταιρική διακυβέρνηση αρθρώνεται ως ένα σύστημα σχέσεων ανάμεσα στη Διοίκηση της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο, τους μετόχους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, συνιστά τη δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της Εταιρείας, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των στόχων αυτών και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης της Διοίκησης κατά την διαδικασία εφαρμογής των ανωτέρω.

Στην Ελλάδα, το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης έχει αναπτυχθεί κυρίως μέσω της υιοθέτησης υποχρεωτικών κανόνων, όπως ο ν. 3016/2002 και η απόφαση 5/204/2000 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που, μεταξύ άλλων, επιβάλλουν τη συμμετοχή μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών στα ΔΣ των ελληνικών εταιρειών των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά στην Ελλάδα, τη θέσπιση και τη λειτουργία μονάδας εσωτερικού ελέγχου και την υιοθέτηση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας με ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις. Επιπλέον, άλλες νομοθετικές πράξεις ενσωμάτωσαν στο ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο τις ευρωπαϊκές οδηγίες εταιρικού δικαίου ή εφήρμοσαν ευρωπαϊκούς κανονισμούς, δημιουργώντας νέους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης, όπως ο ν. 4449/2017, που επιβάλλει, μεταξύ άλλων, τη λειτουργία επιτροπής ελέγχου και ο ν. 3884/2010 που αφορά σε δικαιώματα των μετόχων και πρόσθετες εταιρικές

υποχρεώσεις γνωστοποιήσεων προς τους μετόχους στο πλαίσιο της προετοιμασίας της Γενικής τους Συνέλευσης καθώς και σημαντικές υποχρεώσεις γνωστοποίησης, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, στο ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη διακυβέρνηση μιας εταιρείας. Τέλος, ο νόμος περί ανωνύμων εταιρειών (προηγούμενα κ.ν. 2190/1920 και από 01.01.2019 ν. 4548/2018) περιλαμβάνει τους βασικούς κανόνες της εταιρικής διακυβέρνησης των ανωνύμων εταιρειών.

1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

1.1 Γνωστοποίηση οικειοθελούς συμμόρφωσης της Εταιρείας με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία έχει αποφασίσει να υιοθετήσει τον **Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ)** για τις Εισηγμένες Εταιρείες (καλούμενος εφεξής «**Κώδικας**»). Ο Κώδικας αυτός βρίσκεται στον ιστότοπο του ΣΕΒ, στην κάτωθι ηλεκτρονική διεύθυνση:

http://www.sev.org.gr/Uploads/pdf/kodikas_etairikis_diakivernisis_GR_20131003.pdf
Εκτός του ιστότοπου του ΣΕΒ, ο Κώδικας είναι διαθέσιμος σε όλο το προσωπικό και σε έντυπη μορφή στη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και στη Διεύθυνση Ανθρωπίνου Δυναμικού καθώς και στην επίσημη ιστοσελίδα της Εταιρείας στην κάτωθι ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.papoutsanis.gr/corporate-governance.php?id=3&lang=gr>

1.2 Αποκλίσεις από τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αιτιολόγηση αυτών. Ειδικές διατάξεις - πρακτικές του Κώδικα για εισηγμένες εταιρείες - που δεν εφαρμόζει η Εταιρεία και εξήγηση των λόγων της μη εφαρμογής

Η Εταιρεία βεβαιώνει με την παρούσα δήλωση ότι εφαρμόζει τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας οι οποίες διαμορφώνουν τις ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληροί οιοσδήποτε Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, εφαρμοζόμενος από εταιρεία οι μετοχές της οποίας διαπραγματεύονται μόνο σε οργανωμένη αγορά στην Ελλάδα.

Οι εν λόγω ελάχιστες απαιτήσεις ενσωματώνονται κατά την ημερομηνία της παρούσας στον ως άνω Κώδικα, τον οποίο η Εταιρεία έχει υιοθετήσει εφαρμόζει. Ο Κώδικας, ωστόσο, περιέχει, πέραν των ελαχίστων απαιτήσεων, και μια σειρά από ειδικές διατάξεις από τις οποίες επιτρέπεται, κατά περίπτωση, η απόκλιση.

Η Εταιρεία αποκλίνει ή δεν εφαρμόζει στο σύνολό τους ορισμένες διατάξεις του Κώδικα που αφορούν «*Ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες*», καθ' ό μέτρο αυτό είναι επιτρεπτό από την κείμενη νομοθεσία. Κατωτέρω αναφέρονται αναλυτικά οι εν λόγω αποκλίσεις (στο τέλος κάθε παραγράφου αναφέρεται η αριθμηση του Κώδικα των σχετικών ειδικών πρακτικών).

Επισημαίνεται ότι στην αναφορά που ακολουθεί περιλαμβάνονται και οι εξαιρέσεις για ειδικές πρακτικές για εισηγμένες εταιρείες μικρότερου μεγέθους, ήτοι, που δεν συμπεριλαμβάνονται στους δείκτες FTSE/ATHEX 20 και FTSE/ATHEX Mid 40, για τις οποίες ο Κώδικας προβλέπει στο Παράρτημα 1 αυτού τη δυνατότητα εξαίρεσής τους από την υποχρέωση εξήγησης της μη συμμόρφωσης με αυτές, καθ' ό μέτρο όμως αυτό είναι επιτρεπτό από την κείμενη νομοθεσία.

Αναφορικά με το Διοικητικό Συμβούλιο και τα μέλη του

Ρόλος και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

- το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έχει προβεί σε σύσταση ειδικής, ξεχωριστής επιτροπής, η οποία προϊσταται στη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για εκλογή στο Δ.Σ. και προετοιμάζει προτάσεις προς το Δ.Σ. όσον αφορά στις αμοιβές των εκτελεστικών μελών και των βασικών ανώτατων στελεχών, δεδομένου ότι αφενός η πολιτική της Εταιρείας σε σχέση με τις αμοιβές

αυτές είναι σταθερή και διαμορφωμένη, αφετέρου διότι ενόψει του μεγέθους της Εταιρείας η ύπαρξη τέτοιων επιτροπών δεν αξιολογείται ως απολύτως αναγκαία. *A I (1.2)*

Ρόλος και απαιτούμενες ιδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου

- δεν θεσπίζεται ρητή διάκριση μεταξύ των αρμοδιοτήτων του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, ούτε κρίνεται σκόπιμη ενόψει της οργανωτικής δομής και λειτουργίας αλλά και του μεγέθους της Εταιρείας η δημιουργία της διάκρισης αυτής. *A III (3.1)*
- το Δ.Σ. δεν διορίζει ανεξάρτητο Αντιπρόεδρο προερχόμενο από τα ανεξάρτητα μέλη του, αλλά εκτελεστικό Αντιπρόεδρο, καθώς αξιολογείται ως προέχουσας σημασίας η εκ μέρους του Αντιπροέδρου συνδρομή του Προέδρου του ΔΣ στην άσκηση των εκτελεστικών του καθηκόντων. *A III (3.3 & 3.4)*

Ανάδειξη υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

- δεν υφίσταται επιτροπή ανάδειξης υποψηφιοτήτων για το Δ.Σ., καθώς λόγω της δομής και λειτουργίας της Εταιρείας η συγκεκριμένη επιτροπή δεν αξιολογείται ως απαραίτητη επί του παρόντος. *A V (5.4 έως 5.8)*

Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου

- το Δ.Σ. στην αρχή κάθε ημερολογιακού έτους δεν υιοθετεί ημερολόγιο συνεδριάσεων και 12μηνο πρόγραμμα δράσης, δυνάμενο να αναθεωρηθεί ανάλογα με τις ανάγκες της Εταιρείας, καθώς όλα τα μέλη αυτού είναι κάτοικοι νομού Αττικής, είναι ευχερής η σύγκληση και συνεδρίαση του Δ.Σ., όταν το επιβάλλουν οι ανάγκες της Εταιρείας ή ο νόμος, χωρίς την ύπαρξη προκαθορισμένου προγράμματος δράσεως. *A VI (6.1)*
- δεν υφίσταται προς το παρόν πρόβλεψη για υποστήριξη του ΔΣ κατά την άσκηση του έργου του από ικανό, εξειδικευμένο και έμπειρο εταιρικό γραμματέα, καθώς τα βασικά καθήκοντα του εξυπηρετούνται πλήρως από άλλες υπηρεσίες της Εταιρείας. *A VI (6.2, 6.3)*
- δεν υφίσταται ανάγκη για διενέργεια συναντήσεων σε τακτική βάση μεταξύ του Προέδρου του Δ.Σ. και των μη εκτελεστικών μελών του χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών προκειμένου να συζητά την επίδοση και τις αμοιβές των τελευταίων, καθώς όλα τα σχετικά θέματα συζητούνται παρουσία όλων των μελών του Δ.Σ. χωρίς στεγανά. *A VI (6.5)*
- δεν υφίσταται πρόβλεψη για ύπαρξη προγραμμάτων εισαγωγικής ενημέρωσης για τα νέα μέλη του Δ.Σ. αλλά και την διαρκή επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση για τα υπόλοιπα μέλη, δεδομένου ότι προτείνονται προς εκλογή ως μέλη του ΔΣ πρόσωπα που διαθέτουν ικανή και αποδεδειγμένη εμπειρία και οργανωτικές –διοικητικές ικανότητες. *A VI (6.6).*
- δεν υφίσταται πρόβλεψη για παροχή επαρκών πόρων προς τις επιτροπές του Δ.Σ. για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους και για την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων στο βαθμό που χρειάζονται, καθώς δεν υπάρχουν επιτροπές του ΔΣ, πλην της Επιτροπής Ελέγχου, ως νόμος ορίζει, και οι σχετικοί πόροι, όπου είναι αναγκαίο, εγκρίνονται ανά περίπτωση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας, με βάση τις εκάστοτε εταιρικές ανάγκες. *A V (6.9).*

Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου

- δεν υφίσταται θεσμοθετημένη διαδικασία με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. και των επιτροπών του ούτε αξιολογείται η επίδοση του Προέδρου του Δ.Σ. κατά την διάρκεια διαδικασίας στην οποία προϊσταται ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος ή άλλο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. ελλείψει ανεξάρτητου Αντιπροέδρου. Εκτός από την αξιολόγηση του ΔΣ μέσω της Έκθεσης Πεπραγμένων του από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, το ΔΣ παρακολουθεί και επανεξετάζει την υλοποίηση των αποφάσεων του σε ετήσια βάση. Δεν υφίσταται, πλέον των ανωτέρων σύστημα αξιολόγησης του Δ.Σ. και των επιτροπών του *A VII (7.1, 7.2 και 7.3)*.

Αναφορικά με τον εσωτερικό έλεγχο

Σύστημα εσωτερικού ελέγχου

Δεν διατίθενται ιδιαίτερα κονδύλια στην Επιτροπή για τη χρήση υπηρεσιών εξωτερικών συμβούλων, καθώς η σύνθεση της Επιτροπής και οι εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία των μελών αυτής διασφαλίζουν την αποτελεσματική λειτουργία της. *B I (1.9)*

Αναφορικά με τις αμοιβές

Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών

- δεν υφίσταται επιτροπή αμοιβών, η οποία έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό των αμοιβών των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. και κατά συνέπεια δεν υπάρχουν ρυθμίσεις για τα καθήκοντα της εν λόγω επιτροπής, την συχνότητα συνεδριάσεών της και για άλλα θέματα που αφορούν την λειτουργία της. Η σύσταση της εν λόγω επιτροπής, ενόψει της δομής και λειτουργίας της Εταιρείας δεν έχει αξιολογηθεί ως αναγκαία μέχρι σήμερα.

Οι εν γένει αμοιβές του Προέδρου του ΔΣ, του Διευθύνοντος Συμβούλου καθώς και των μελών του ΔΣ, εκτελεστικών και μη, εγκρίνονται από την τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων και δημοσιοποιούνται επαρκώς στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, βάσει του ΔΛΠ 24. Δεν γίνεται δημοσιοποίηση έκθεσης αμοιβών στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης. *Γ I (1.1 – 1.11)*. Όμως, θα θεσπισθεί εντός της τρέχουσας χρήσης η πολιτική αποδοχών των άρθρων 110 και 111 του ν. 4548/2018, ενώ για τις αμοιβές της χρήσης 2019 θα υπάρχει έκθεση αποδοχών, σύμφωνα με το άρθρο 112 του ν. 4548/2018.

Δεν έχει συμφωνηθεί για κανένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου "πακέτο αποζημίωσης".

Οι συμβάσεις εργασίας των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνουν τη δυνατότητα επιμισθίου.

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων

- δεν παρατηρήθηκε κάποια απόκλιση, εκτός της εξαίρεσης που παρέχει ο κώδικας, σύμφωνα με το Παράρτημα 1, για τις πληροφορίες στην αγγλική γλώσσα. *Δ II (2.1)*

1.3 Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου

Η Εταιρεία δεν εφαρμόζει άλλες πρακτικές επιπλέον των προβλέψεων του σχετικού με την εταιρική διακυβέρνηση ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου.

2. Κύρια Χαρακτηριστικά των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων σε Σχέση με τη Διαδικασία Σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και Χρηματοοικονομικών Αναφορών

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας σε σχέση με τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των χρηματοοικονομικών αναφορών περιλαμβάνει δικλείδες ασφαλείας και ελεγκτικούς μηχανισμούς σε διάφορα επίπεδα μέσα στον Οργανισμό όπως περιγράφεται παρακάτω:

2.1 Γενικά

Αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση και διαχείριση κινδύνων:

Η αναγνώριση και αξιολόγηση των κινδύνων γίνεται κυρίως κατά την φάση κατάρτισης του στρατηγικού σχεδιασμού και του ετήσιου επιχειρηματικού προγράμματος. Τα θέματα που εξετάζονται ποικίλουν ανάλογα με τις συνθήκες της αγοράς και της βιομηχανίας και περιλαμβάνουν ενδεικτικά εξελίξεις και τάσεις στις αγορές που δραστηριοποιείται η εταιρεία ή αποτελούν σημαντικές πηγές πρώτων υλών, αλλαγές τεχνολογίας, μακροοικονομικούς δείκτες

και ανταγωνιστικό περιβάλλον. Το Δ.Σ. πραγματοποιεί ετήσια επανεξέταση της εταιρικής στρατηγικής, των κυρίων επιχειρηματικών κινδύνων και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου.

Σχεδιασμός και παρακολούθηση /Προϋπολογισμός:

Η πορεία της Εταιρείας παρακολουθείται μέσω λεπτομερούς προϋπολογισμού. Η εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών της Εταιρείας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εξωγενείς παράγοντες που είναι οι τιμές πρώτων υλών και άλλοι παράγοντες της αγοράς. Για το λόγο αυτό ο προϋπολογισμός αναπροσαρμόζεται σε τακτά διαστήματα για να λάβει υπόψη τις αλλαγές αυτές. Η Διοίκηση της Εταιρείας παρακολουθεί την εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών της εταιρείας μέσω τακτικών αναφορών, συγκρίσεων με τον προϋπολογισμό καθώς και συναντήσεων της διοικητικής ομάδας.

Επάρκεια Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου:

Η Διοίκηση της Εταιρείας έχει σχεδιάσει και εκτελεί διαρκείς εποπτικές δραστηριότητες, οι οποίες είναι ενσωματωμένες στη λειτουργία της Εταιρείας κι οι οποίες διασφαλίζουν ότι το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου διατηρεί διαχρονικά την αποτελεσματικότητά του. Η Εταιρεία διενεργεί και περιοδικές μεμονωμένες αξιολογήσεις ως προς την καταλληλότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, οι οποίες υλοποιούνται κατά κύριο λόγο μέσω της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Εταιρεία διαθέτει ανεξάρτητη Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία μεταξύ άλλων διασφαλίζει ότι οι διαδικασίες αναγνώρισης και διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζονται από τη Διοίκηση της Εταιρείας είναι επαρκείς, διασφαλίζει την αποτελεσματική λειτουργία του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και την ποιότητα και αξιοπιστία της παρεχόμενης πληροφόρησης από τη Διοίκηση προς το ΔΣ αναφορικά με το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου.

Η επάρκεια του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου παρακολουθείται σε συστηματική βάση από την Επιτροπή Ελέγχου μέσω αμφίδρομης επικοινωνίας με την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου.

Πρόληψη και καταστολή της χρηματοοικονομικής απάτης:

Στο πλαίσιο της διαχείρισης κινδύνων οι περιοχές οι οποίες θεωρούνται υψηλού κινδύνου για χρηματοοικονομική απάτη παρακολουθούνται με τα κατάλληλα συστήματα ελέγχου και ανάλογα αυξημένες δικλείδες ασφαλείας. Ενδεικτικά αναφέρεται η ύπαρξη οργανογράμματος, κανονισμού λειτουργίας, καθώς και λεπτομερών διαδικασιών και εγκριτικών ορίων. Επίσης, επιπλέον των ελεγκτικών μηχανισμών που εφαρμόζει κάθε διεύθυνση, όλες οι δραστηριότητες της Εταιρείας υπόκεινται σε ελέγχους από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου.

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας:

Η Εταιρεία έχει συντάξει σχετικό Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας, τον οποίο έχει εγκρίνει το Δ.Σ. Στο πλαίσιο του Κανονισμού ορίζονται και οι αρμοδιότητες και ευθύνες των βασικών θέσεων εργασίας, προάγοντας έτσι τον επαρκή διαχωρισμό αρμοδιοτήτων εντός της Εταιρείας.

Δικλείδες ασφαλείας στα πληροφοριακά συστήματα:

Η Εταιρεία έχει αναπτύξει ένα πλαίσιο παρακολούθησης και ελέγχου των πληροφοριακών συστημάτων της, το οποίο ορίζεται από επιμέρους ελεγκτικούς μηχανισμούς, πολιτικές και διαδικασίες. Μεταξύ αυτών είναι ο καθορισμός συγκεκριμένων δικαιωμάτων εισόδου για όλους τους εργαζομένους ανάλογα με τη θέση και το ρόλο που κατέχουν, ενώ τηρείται επίσης και σχετικό αρχείο εισόδου στα συστήματα της Εταιρείας.

2.2 Δικλείδες ασφαλείας διαδικασίας σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Ως μέρος των διαδικασιών σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, υφίστανται και λειτουργούν συγκεκριμένες δικλείδες ασφαλείας, οι οποίες σχετίζονται με τη χρήση εργαλείων και μεθοδολογιών κοινώς αποδεκτών βάσει των διεθνών πρακτικών. Οι βασικότερες περιοχές στις οποίες λειτουργούν δικλείδες ασφαλείας που σχετίζονται με την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών αναφορών και χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας είναι οι εξής:

Οργάνωση - Κατανομή Αρμοδιοτήτων

- Η εκχώρηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών τόσο στην ανώτερη Διοίκηση της εταιρείας όσο και στα μεσαία και κατώτερα στελέχη της, διασφαλίζει την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, με παράλληλη διαφύλαξη του απαιτούμενου διαχωρισμού αρμοδιοτήτων.
- Κατάλληλη στελέχωση των οικονομικών υπηρεσιών με άτομα που διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική γνώση και εμπειρία για τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται.

Διαδικασίες λογιστικής παρακολούθησης και σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων

- Ύπαρξη πολιτικών και τρόπου παρακολούθησης του λογιστηρίου.
- Εκπαίδευση και ενημέρωση του προσωπικού που εμπλέκεται με την κατάρτιση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.
- Αυτόματοι έλεγχοι και επαληθεύσεις που διενεργούνται μεταξύ των διαφόρων συστημάτων πληροφόρησης ενώ απαιτείται ειδική έγκριση λογιστικών χειρισμών μη επαναλαμβανόμενων συναλλαγών.
- Οι κρίσεις και οι εκτιμήσεις της Διοίκησης που απαιτούνται για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων επανεξετάζονται σε κάθε περίοδο χρηματοοικονομικής αναφοράς, σε σχέση και με τους εντοπισθέντες κινδύνους.

Διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων

- Ο εσωτερικός έλεγχος στη διαδικασία κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σχεδιάζεται έτσι ώστε να επιβεβαιώνονται με συγκεκριμένες διαδικασίες οι ισχυρισμοί της διοίκησης έναντι των τρίτων και των εξωτερικών ελεγκτών επί των επιμέρους κονδυλίων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που είναι:

Για τον Ισολογισμό: η ύπαρξη και η κυριότητα των στοιχείων, η πληρότητα, η σύμφωνη με το λογιστικό πλαίσιο επιμέτρηση και ταξινόμηση.

Για τα Αποτελέσματα: Η ύπαρξη της συναλλαγής, η αυτοτέλεια της χρήσης, η πληρότητα, η ακρίβεια και η ταξινόμηση με βάση το λογιστικό πλαίσιο.

Διαδικασίες διαφύλαξης περιουσιακών στοιχείων

- Ύπαρξη δικλείδων ασφαλείας για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα αποθέματα, τα χρηματικά διαθέσιμα - επιταγές και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας, όπως ενδεικτικά η φυσική ασφάλεια ταμείου και των αποθηκών, η απογραφή και σύγκριση των καταμετρημένων ποσοτήτων με αυτές των λογιστικών βιβλίων, η επαρκής ασφάλεια περιουσιακών στοιχείων και άλλα.

3. Διοικητικό Συμβούλιο

3.1 Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου

3.1.1. Ο ρόλος, οι αρμοδιότητες και οι σχετικές ευθύνες του ΔΣ περιγράφονται στο καταστατικό και συμπληρωματικά και στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ενεργώντας συλλογικά έχει τη διοίκηση και διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Αποφασίζει γενικά για κάθε ζήτημα που αφορά στην Εταιρεία και ενεργεί κάθε πράξη εκτός από εκείνες που είτε από το νόμο, είτε από το καταστατικό έχει αρμοδιότητα η Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, το Διοικητικό Συμβούλιο :

(α) Εκπροσωπεί την Εταιρεία δικαστικά και εξώδικα.

(β) Αρχίζει και διεξάγει δίκες, ενεργεί κατασχέσεις, εγγραφές προσημειώσεων και υποθηκών, συναντεί σε άρση τους, παραιτείται από προνόμια, αγωγές και ένδικα μέσα, συμβιβάζεται δικαστικά και εξώδικα και συνομολογεί διαιτησίες.

(γ) Αποκτά, συνιστά ή μεταβιβάζει εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα σε κινητά και ακίνητα με την επιφύλαξη του άρθρου 19 του ν. 4548/2018 (πρώην άρθρο 10 κ.ν.2190/1920) και

αποδέχεται υποχρεώσεις, συνάπτει κάθε μορφής συμβάσεις, με την επιφύλαξη των άρθρων 99 έως και 101 του ν. 4548/2018 (πρώην άρθρο 23^α κ.ν. 2190/1920), συμμετέχει σε διαγωνισμούς δημοσίους ή άλλους καθώς και σε μειοδοτικές ή πλειοδοτικές δημοπρασίες.

(δ) Διορίζει, τοποθετεί και παύει υπαλλήλους και πράκτορες της Εταιρείας, ρυθμίζει τις απολαβές και μισθούς τους και παρέχει και ανακαλεί κάθε γενική και ειδική πληρεξουσιότητα για λογαριασμό της Εταιρείας.

(ε) Εκδίδει, αποδέχεται και υπογράφει ή εγγυάται ή οπισθογραφεί γραμμάτια σε διαταγή, συναλλαγματικές, επιταγές όπως και κάθε τίτλο σε διαταγή.

(στ) Καθορίζει γενικά τις δαπάνες της Εταιρείας.

(ζ) Ελέγχει τα βιβλία και το Ταμείο της Εταιρείας, καταρτίζει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, προτείνει τις αποσβέσεις που γίνονται στις εγκαταστάσεις και στις επισφαλείς απαιτήσεις και προτείνει τα μερίσματα και τα κέρδη που θα διανεμηθούν.

(η) Κανονίζει την εσωτερική λειτουργία της Εταιρείας και εκδίδει τους σχετικούς κανονισμούς και γενικά επιχειρεί κάθε πράξη Διοίκησης της Εταιρείας και διαχείρισης της περιουσίας της και έχει κάθε εξουσία και δικαιώμα για την διαχείριση των εταιρικών συμφερόντων και την ενέργεια κάθε πράξης για την πραγμάτωση των σκοπών που επιδιώκει η Εταιρεία.

Θ) Παρέχει συννόμως κάθε είδος εγγυήσεις από μέρους της εταιρείας υπέρ νομικών ή φυσικών προσώπων με τα οποία η εταιρεία έχει ή διατηρεί εμπορικές ή οικονομικές συναλλαγές προς εξυπηρέτηση των σκοπών της.

(ι) Αποφασίζει για την έκδοση ομολογιακών δανείων, πλην αυτών που αναφέρονται στο άρθρο 71 του ν. 4548/2018. Όσον αφορά σε ομολογιακά δάνεια μετατρέψιμα σε μετοχές της Εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αποφασίζει την έκδοση τους κατόπιν εξουσιοδότησης από τη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τα άρθρο 71 και 24 παράγραφος 1 του ν. 4548/2018 (πρώην άρθρα 3^α παρ. 1 και 13 παρ. 1).

3.1.2. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να αναθέτει την άσκηση όλων ή μερικών από τα δικαιώματά του και τις εξουσίες του, που σχετίζονται με την διοίκηση, διαχείριση και εκπροσώπηση της Εταιρείας σε ένα ή περισσότερα πρόσωπα, ανεξάρτητα αν τα πρόσωπα αυτά είναι ή δεν είναι μέλη του. Τα πρόσωπα αυτά μπορούν, εφόσον προβλέπεται από τις σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, να αναθέτουν περαιτέρω την άσκηση των εξουσιών που τους ανατέθηκαν ή μέρους αυτών σε άλλα μέρη ή τρίτους. Ο τίτλος και η αρμοδιότητα καθενός από τα πρόσωπα αυτά καθορίζεται πάντοτε με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για τον διορισμό τους.

3.1.3 Κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου ευθύνεται έναντι της εταιρείας για ζημία που αυτή υφίσταται λόγω πράξης ή παράλειψης που συνιστά παράβαση των καθηκόντων του. Αν από κοινή πράξη περισσότερων μελών του διοικητικού συμβουλίου προήλθε ζημία ή αν για την ίδια ζημία ευθύνονται παράλληλα περισσότεροι, ενέχονται όλοι εις ολόκληρον. Το ίδιο ισχύει και αν έχουν ενεργήσει περισσότεροι συγχρόνως ή διαδοχικά και δεν μπορεί να εξακριβωθεί τίνος η πράξη επέφερε τη ζημία. Το δικαστήριο όμως μπορεί να αποφασίσει για επιμερισμό της ευθύνης μεταξύ των υπευθύνων, ανάλογα με τη βαρύτητα της πράξης, το βαθμό του πταίσματος και την κατανομή των καθηκόντων των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Το δικαστήριο μπορεί να ρυθμίσει και το δικαιώμα αναγωγής των υπευθύνων μεταξύ τους. Η ευθύνη δεν υφίσταται προκειμένου για πράξεις ή παραλείψεις που στηρίζονται σε σύννομη απόφαση της γενικής συνέλευσης ή που αφορούν εύλογη επιχειρηματική απόφαση, η οποία ελήφθη (α) με καλή πίστη, (β) με βάση επαρκή, για τις συγκεκριμένες συνθήκες, πληροφόρηση και (γ) με αποκλειστικό κριτήριο την εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος. Τα στοιχεία αυτά κρίνονται με αναφορά στο χρόνο λήψης της απόφασης. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου φέρουν το βάρος απόδειξης των προύποθέσεων της παρούσας παραγράφου. Επίσης το δικαστήριο μπορεί να θεωρήσει ότι δεν υφίσταται ευθύνη προκειμένου για πράξεις ή παραλείψεις που στηρίζονται σε εισήγηση ή γνώμη ανεξάρτητου οργάνου ή επιτροπής, που λειτουργεί στην εταιρεία, σύμφωνα με το νόμο.

3.1.4 Ασυμβίβαστα – λοιπές υποχρεώσεις

α) Απαγορεύεται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που συμμετέχουν με οποιονδήποτε τρόπο στη διεύθυνση της εταιρείας, καθώς και στους διευθυντές αυτής, να ενεργούν, χωρίς άδεια της γενικής συνέλευσης ή σχετική πρόβλεψη του καταστατικού, για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, πράξεις που υπάγονται στους σκοπούς της εταιρείας, καθώς και να μετέχουν ως ομόρρυθμοι εταίροι ή ως μόνοι μέτοχοι ή εταίροι σε εταιρείες που επιδιώκουν τέτοιους σκοπούς. β) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κάθε τρίτο πρόσωπο στο οποίο έχουν ανατεθεί από αυτό αρμοδιότητές του έχουν υποχρέωση πίστεως απέναντι στην εταιρεία. Οφείλουν ιδίως:

- α) Να μην επιδιώκουν (δια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της εταιρείας.
- β) Να αποκαλύπτουν έγκαιρα και με επάρκεια στα υπόλοιπα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα ίδια συμφέροντά τους, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της εταιρείας, οι οποίες εμπίπτουν στα καθήκοντά τους, καθώς και κάθε σύγκρουση των συμφερόντων τους με εκείνα της εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 32 του ν. 4308/2014, η οποία ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Οφείλουν ομοίως να αποκαλύπτουν και κάθε σύγκρουση των συμφερόντων της εταιρείας με τα συμφέροντα των προσώπων της παραγράφου 2 του άρθρου 99 του ν. 4548/2018, εφόσον έχουν σχέση με τα πρόσωπα αυτά. Ως επαρκής αποκάλυψη θεωρείται εκείνη που περιλαμβάνει περιγραφή τόσο της συναλλαγής όσο και των ιδίων συμφερόντων. Οι εταιρείες δημοσιοποιούν τις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων και τυχόν συμβάσεις που έχουν συναφθεί και εμπίπτουν στο άρθρο 99 του ν. 4548/2018 με την ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.
- γ) Να τηρούν αυστηρή εχεμύθεια για τις εταιρικές υποθέσεις και τα απόρρητα της εταιρείας, τα οποία κατέστησαν γνωστά σ' αυτούς λόγω της ιδιότητάς τους ως συμβούλων.

3.1.5. Συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται στην έδρα της Εταιρείας όποτε ο νόμος ή οι ανάγκες της Εταιρείας το απαιτούν και συγκαλείται από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο που τον αναπληρώνει σε ημέρα και ώρα που ορίζονται από αυτόν. Επίσης συγκαλείται όποτε ο Πρόεδρος κρίνει τούτο σκόπιμο ή τούτο ζητηθεί από δύο Συμβούλους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον νόμο.

Τη σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ζητήσουν πέραν του Προέδρου ή του αναπληρωτή του δύο (2) από τα μέλη του με αίτησή τους προς τον Πρόεδρο αυτού ή τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υποχρεούνται να συγκαλέσουν το Διοικητικό Συμβούλιο, προκειμένου αυτό να συνέλθει εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Στην αίτηση πρέπει, με ποινή απαραδέκτου, να αναφέρονται με σαφήνεια και τα θέματα που θα απασχολήσουν το Διοικητικό Συμβούλιο. Αν δεν συγκληθεί το Διοικητικό Συμβούλιο από τον πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του εντός της ανωτέρω προθεσμίας, επιτρέπεται στα μέλη που ζήτησαν τη σύγκληση να συγκαλέσουν αυτά το Διοικητικό Συμβούλιο εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας των επτά (7) ημερών, γνωστοποιώντας τη σχετική πρόσκληση στα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Το έτος 2018 πραγματοποιήθηκαν δέκα συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, στην οποία παρευρέθησαν όλα τα μέλη του. Οι υπόλοιπες αποφάσεις του ΔΣ ελήφθησαν διά της υπογραφής πρακτικού.

3.2 Πληροφορίες για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Το ισχύον Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας είναι επταμελές (7μελές), όπως εξελέγη με την Τακτική Γενική Συνέλευση την 6.09.2018 και αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη:

α. **Γεώργιος Γκάτζαρος, Πρόεδρος, εκτελεστικό μέλος.** Κατέχει πτυχίο μηχανολόγου Μηχανικού από το ΕΜΠ. Είναι ο ιδρυτής της εταιρείας GAGEO A.B.E.E. που συγχωνεύτηκε εντός του 2009 με την ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ A.B.E.E. Από το 2008 έως και το 2009 ήταν σύμβουλος

βιομηχανοποίησης των Εταιρειών ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ και GAGEO. Διετέλεσε επίσης, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας PLIAS ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. (100% Θυγατρική της ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε.) η οποία απορροφήθηκε από την Εταιρεία στο τέλος του β' εξαμήνου του 2014.

β. Μενέλαος Τασόπουλος, Αντιπρόεδρος, εκτελεστικό μέλος. Είναι κάτοχος τίτλων σπουδών PhD και MPhil in Engineering & Applied Science από το Yale University, έχει Master in Industrial Engineering & Management Science από το Columbia University και Master in Chemical Engineering από το Worcester Polytechnic Institute. Επίσης, κατέχει πτυχίο Χημικού Μηχανικού από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Έχει πολυετή εμπειρία στο χώρο της βιομηχανίας, ως Γενικός Διευθυντής και Διευθύνων Σύμβουλος και ως Διευθυντής Private Equity σε εμπορική τράπεζα.

γ. Μιχαήλ Παναγής, Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό μέλος. Κατέχει πτυχίο Χημικού Μηχανικού από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές στη Διοίκηση Επιχειρήσεων στο Πανεπιστήμιο Imperial College Λονδίνο. Έχει διαγράψει έως σήμερα πολύ επιτυχημένη πορεία στον επιχειρηματικό στίβο, πιο πρόσφατα ως διευθύνων σύμβουλος της Eurodrip και έπειτα ως διευθύνων σύμβουλος της Selonda.

δ. Μαίρη Χαϊγκουί Ισκαλατιάν, Εκτελεστικό μέλος και Οικονομική Διευθύντρια. Κατέχει πτυχίο του Οικονομικού Τμήματος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και είναι κάτοχος M.B.A. του Πανεπιστημίου Strathclyde. Έχει πολυετή εμπειρία στο χώρο της βιομηχανίας και παροχής υπηρεσιών. Διετέλεσε επίσης, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας PLIAS ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Ε. (100% Θυγατρική της ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε.), η οποία απορροφήθηκε από την Εταιρεία στο τέλος του β' εξαμήνου του 2014.

ε. Γεώργιος Μηνούδης, Μη εκτελεστικό μέλος. Δικηγόρος, απόφοιτος του Πανεπιστημίου του Essex (LLB) και του Πανεπιστημίου του Λονδίνου (LLM, London School of Economics and Political Science). Απασχολείται στη Δικηγορική Εταιρεία Καρατζά & Συνεργάτες από το 2000 και είναι εταίρος της από το 2004. Εξειδικεύεται στο εμπορικό και εταιρικό δίκαιο.

στ. Χρήστος Γεωργαλής, Μη εκτελεστικό, ανεξάρτητο μέλος. Κατέχει πτυχίο της Ανωτάτης Σχολής Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (Α.Σ.Ο.Ε.Ε.). Έχει μακρόχρονη εμπειρία επί των οικονομικών θεμάτων στο χώρο της βιομηχανίας ως Οικονομικός Διευθυντής.

ζ. Δημήτριος Παπουτσάνης, Μη εκτελεστικό ανεξάρτητο μέλος. Σπούδασε Business Management με ειδίκευση στο Marketing και Communications στο Adelphi University. Έχει εργαστεί στον κλάδο του marketing, των πωλήσεων και των αγορών μεγάλης πολυεθνικής εταιρείας.

Με βάση την ανωτέρω σύνθεση το Δ.Σ αποτελείται από τέσσερα (4) εκτελεστικά και τρία (3) μη εκτελεστικά μέλη, εκ των οπίων τα δύο (2) είναι ανεξάρτητα μέλη, για τα οποία το Δ.Σ. θεωρεί ότι διατηρούν την ανεξαρτησία του, με βάση τους ορισμούς του Κώδικα.

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τριετής, λήγει την 06.09.2021 και παρατείνεται αυτόματα μέχρι την πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση μετά από τη λήξη της θητείας του. Σε κάθε περίπτωση η θητεία δεν μπορεί να υπερβεί τα τέσσερα (4) έτη.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκτός από τις δραστηριότητές τους που συνδέονται με την ιδιότητά τους και τη θέση τους στην Εταιρεία, δεν ασκούν άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες, που να είναι σημαντικές για την Εταιρεία, με τις οποίες εξαιρέσεις:

Γεώργιος Γκάτζαρος, Διαχειριστής της GAGEO M. ΕΠΕ, μέλος των διοικητικών συμβουλίων των εταιρειών Boletti CO Ltd και Raguso Ltd.

Μενέλαος Τασόπουλος, μέλος των διοικητικών συμβουλίων των εταιρειών Boletti CO Ltd και Raguso Ltd.

Μιχαήλ Παναγής, μη εκτελεστικό μέλος των διοικητικών συμβουλίων των εισηγμένων εταιρειών Περσέας ΑΕΒΕ και Σελόντα ΑΕ. Μέλος των διοικητικών συμβουλίων των εταιρειών Geohellas ΑΕΒΕ και Specta SA. Μέλος του διοικητικού συμβουλίου του Ιδρύματος Θεοτόκος. Γεώργιος Μηνούδης, Δικηγόρος, εταίρος της Δικηγορικής Εταιρείας «Καρατζά και Συνεργάτες», μέλος του διοικητικού συμβουλίου του κοινωφελούς ιδρύματος «Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης».

3.3 Επιτροπή Ελέγχου

Η Εταιρεία συμμορφούμενη με τις προβλέψεις και τις επιταγές του ν. 4449/2017 έχει συστήσει Επιτροπή Ελέγχου με στόχο την υποστήριξη του Δ.Σ. στα καθήκοντά του σχετικά, μεταξύ άλλων, με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, τον εσωτερικό έλεγχο και την εποπτεία του τακτικού ελέγχου, της οποίας η σύνθεση ανανεώθηκε με την Τακτική Γενική Συνέλευση την 06.09.2018.

Η Επιτροπή Ελέγχου αποτελείται από ένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, τον κ. Χρήστο Γεωργαλή, από ένα μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, τον κ. Γεώργιο Μηνούδη, και τον κ. Μελέτιο Μπαμπέκο, λογιστή. Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση.

Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου έχει ορισθεί ο κ. Χρήστος Γεωργαλής.

Σύμφωνα με την απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης την 06.09.2018, η θητεία της επιτροπής ταυτίζεται με τη θητεία του διοικητικού συμβουλίου, ήτοι λήγει την 06.09.2021, παρατεινόμενη όμως έως την επόμενη της λήξης της τακτικής γενικής συνέλευσης, μη δυνάμενη όμως να υπερβεί τα τέσσερα έτη.

Σε περίπτωση παραίτησης ή για οποιοδήποτε λόγο αποχώρησης μέλους ή μελών από την Επιτροπή Ελέγχου, αυτό ή αυτά θα αντικαθίστανται από το διοικητικό συμβούλιο, η δε αντικατάσταση τίθεται προς έγκριση στην αμέσως επόμενη γενική συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας.

Οι αρμοδιότητες και υποχρεώσεις της Επιτροπής Ελέγχου συνίστανται, μεταξύ άλλων:

- α) στην παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, την εξέταση των κρίσεων και εκτιμήσεων της Διοίκησης που επηρεάζουν τη διαμόρφωση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και την επίβλεψη κάθε επίσημης ανακοίνωσης που αφορά στη χρηματοοικονομική απόδοση της εταιρείας,
- β) στην παρακολούθηση της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την εποπτεία της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και την εξασφάλιση της ανεξαρτησίας της,
- γ) στην παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας,
- δ) στην επισκόπηση και παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρηση της αντικειμενικότητας και της ανεξαρτησίας του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου, ιδιαιτέρως όσον αφορά την παροχή στην Εταιρεία άλλων υπηρεσιών από το νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο.

Η Επιτροπή Ελέγχου κατά την διάρκεια της χρήσεως 2018 (01.01.2018-31.12.2018) συνεδρίασε 7 φορές.

Διευκρινίζεται ότι ο Τακτικός Ελεγκτής της Εταιρείας, ο οποίος διενεργεί τον έλεγχο των ετησίων και των ενδιάμεσων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δεν παρέχει άλλου είδους μη ελεγκτικές υπηρεσίες προς την Εταιρεία οι οποίες απαγορεύονται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

και του Συμβούλιου και το ν. 4449/2017, ούτε συνδέεται με οποιαδήποτε άλλη σχέση με την Εταιρεία, προκειμένου να διασφαλίζεται με τον τρόπο αυτό η αντικειμενικότητα και η ανεξαρτησία του.

3.4 Λουπά διαχειριστικά, εποπτικά όργανα ή επιτροπές της εταιρείας

Δεν υφίστανται κατά την ημερομηνία της παρούσας άλλα διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας στο πλαίσιο λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου.

3.5. Πολιτική Πολυμορφίας στη σύνθεση των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων της Εταιρίας

Λόγω του μεγέθους της Εταιρείας και του μικρού αριθμού διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων της Εταιρείας (έκαστο εκ των οποίων απαρτίζεται από μικρό αριθμό μελών), η Εταιρεία δεν διατηρεί χωριστή πολιτική πολυμορφίας στη σύνθεση των εν λόγω οργάνων, σεβόμενη, ωστόσο, μεταξύ άλλων την αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης και της ισότητας.

4. Πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται κατά το άρθρο 10 παρ. 1 περιπτώσεις γ', δ', στ', η' και θ' της οδηγίας 2004/25/EK, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς

Πρόκειται για πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα ακόλουθα ζητήματα, τα οποία ήδη δίδονται στο τμήμα με τίτλο «ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3556/2007» της παρούσας ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Δ.Σ. στο οποίο παραπέμπουμε:

- τις σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές (συμπεριλαμβανομένων εμμέσων συμμετοχών μέσω πυραμιδικών διαρθρώσεων ή αλληλοσυμμετοχής) κατά την έννοια του άρθρου 85 της οδηγίας 2001/34/EK·
- τους κατόχους κάθε είδους τίτλων που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου και περιγραφή των εν λόγω δικαιωμάτων·
- τους κάθε είδους περιορισμούς στο δικαίωμα ψήφου, όπως τους περιορισμούς των δικαιωμάτων ψήφου σε κατόχους δεδομένου ποσοστού ή αριθμού ψήφων, τις προθεσμίες άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου, ή συστήματα στα οποία, με τη συνεργασία της εταιρείας, τα χρηματοπιστωτικά δικαιώματα που απορρέουν από τίτλους διαχωρίζονται από την κατοχή των τίτλων·
- τους κανόνες όσον αφορά τον διορισμό και την αντικατάσταση μελών του συμβουλίου καθώς και όσον αφορά την τροποποίηση του καταστατικού·
- τις εξουσίες των μελών του συμβουλίου, ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα έκδοσης ή επαναγοράς μετοχών·

Η γνωστοποίηση των ως άνω απαιτούμενων πληροφοριών περιλαμβάνεται στο τμήμα με τίτλο «ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 4 ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3556/2007» της παρούσας ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Δ.Σ. στο οποίο παραπέμπουμε με την παρούσα.

13 Μαρτίου 2019
Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Μιχαήλ Παναγής

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της εταιρείας «ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ»

Έκθεση Ελέγχου επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2018, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας «ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ» κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία καθ’ όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερο θέμα ελέγχου	Πως αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου
Αναγνώριση εσόδων (Κύκλου εργασιών) <p>Αναγνωρίσαμε την συγκεκριμένη περιοχή ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου λόγω της αυξητικής τάσης που παρουσιάζει σε ύψος και σε όγκο συναλλαγών και της σημαντικής της επίδρασης στην διαμόρφωση των αποτελεσμάτων χρήσης.</p> <p>Επιπλέον, το μέγεθος αυτό αντανακλά την ανάπτυξη της εταιρείας, στην οποία, κατά την κρίση μας, επικεντρώνονται κυρίως οι χρήστες των Οικονομικών της Καταστάσεων.</p>	<p>Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε τις ακόλουθες βασικές διαδικασίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξέταση των εσωτερικών δικλίδων ασφαλείας που έχουν σχεδιαστεί και εφαρμόζονται για την πληρότητα και ακρίβεια των αυτοματοποιημένων λογιστικών εγγραφών εσόδων. Επιπλέον διενεργήσαμε ουσιαστικές επαληθευτικές διαδικασίες σε δειγματοληπτική βάση, για την ορθή λογιστικοποίηση τιμολογίων και τις εισπράξεις τους. • Εξέταση της ενδεχόμενης επίδρασης από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15. • Δειγματοληπτικό έλεγχο μη αυτοματοποιημένων λογιστικών εγγραφών εσόδων (manual journal entries). • Επαναυτολογισμό των εκτυπώσεων βάσει του επιβεβαιωμένου τζίρου και συμφωνία με τα αντίστοιχα εκδοθέντα παραστατικά. • Έλεγχο του ορθού διαχωρισμού των χρήσεων, εστιασμένο στον έλεγχο των πιστωτικών τιμολογίων της επόμενης χρήσης.
Αποθέματα - Κόστος παραγωγής <p>Αναγνωρίσαμε την περιοχή του κόστους παραγωγής - αποθέματα τέλους χρήσης ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου κυρίως λόγω των εκτιμήσεων που απαιτούνται τόσο στην επιμέτρηση της αξίας των αποθεμάτων, όσο και στον υπολογισμό του κόστους παραγωγής, και της σημαντικής τους επίπτωσης στην διαμόρφωση των αποτελεσμάτων χρήσης.</p> <p>Η επιμέτρηση της αξίας των αποθεμάτων βασίζεται σε εκτιμήσεις της διοίκησης για τις οποίες λαμβάνονται υπόψη η κίνηση των αποθεμάτων στην διάρκεια της χρήσης, η διάρκεια ζωής τους, η δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης ή ρευστοποίησης των βραδέως κινουμένων αποθεμάτων κ.ά.</p>	<p>Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε τις ακόλουθες βασικές διαδικασίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξέταση των εσωτερικών δικλείδων ασφαλείας σχετικά με το κύκλωμα παρακολούθησης της αποθήκης, της κοστολόγησης των προϊόντων, των απογραφών και της επιμέτρησης της αξίας των αποθεμάτων στο τέλος της χρήσης. • Εξέταση της ορθότητας και της συνέπειας στην εφαρμογή των αρχών λογισμού του κόστους, με αναλυτικές διαδικασίες, κυρίως για την επιβεβαίωση της πληρότητας των κοστολογημένων δαπανών και του ορθού υπολογισμού του μικτού κέρδους. • Παρακολούθηση της διενέργειας της φυσικής απογραφής και δειγματοληπτικές επανακαταμετρήσεις. • Δειγματοληπτική επιβεβαίωση του ορθού προσδιορισμού της τιμής κτήσεως των αποθεμάτων. • Για την αξιολόγηση της επάρκειας της διενεργηθείσας απομείωσης επί των αποθεμάτων διενεργήθηκαν ουσιαστικές αναλυτικές διαδικασίες επί της κίνηση των αποθεμάτων και της ποιοτική τους αξιολόγησης αναφορικά με την δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης ή ρευστοποίησης τους.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και σε οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες, οι οποίες είτε απαιτούνται από ειδικές διατάξεις του νόμου, είτε η Εταιρεία ενσωμάτωσε προαιρετικά στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχο μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιώδως ασυνεπείς με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιώδως εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήζουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 Ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύνανται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαίωσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητάς των δικλείδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να πταύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.
- γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την εταιρεία «ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014 ή λοιπές επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 22/06/2005 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας είχε αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 4 ετών, με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Επαναδιοριστήκαμε ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 29/06/2012 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 6 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 13 Μαρτίου 2019

Αναστασία Αθ. Ζήρου
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 15841

ΣΟΛ Α.Ε.
Μέλος Δικτύου Crowe Global
Φωκ. Νέγρη 3, 112 57 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 125

Δ. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
1. Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Σημ.	31.12.2018	31.12.2017
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Ενσώματα πάγια	6.1	26.815.600	25.355.972
Επενδύσεις σε ακίνητα	6.2	235.000	235.000
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	6.3	185.617	76.264
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	6.4	21.268	59.894
		27.257.485	25.727.130
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Αποθέματα	6.5	4.426.394	3.515.533
Εμπορικές απαιτήσεις (ανοικτό υπόλοιπο).	6.6	3.790.903	4.539.873
Εμπορικές απαιτήσεις (υπόλοιπο καλυμμένο με επιταγές)	6.6	106.695	45.783
Λοιπές απαιτήσεις	6.6	832.550	365.552
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	6.7	2.940.575	1.918.717
		12.097.117	10.385.458
Σύνολο ενεργητικού		39.354.602	36.112.587
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής			
Μετοχικό Κεφάλαιο	6.8	15.322.230	15.747.184
Υπέρ το άρτιο	6.8	14.431.168	31.953.519
Ίδιες μετοχές	6.8	-	(108.917)
Αποθεματικά εύλογης αξίας	6.9	1.479.307	1.479.307
Λοιπά αποθεματικά	6.10	217.200	217.200
Αποτελέσματα εις νέον		(13.084.449)	(31.379.593)
Σύνολο ίδιων κεφαλαίων		18.365.456	17.908.701
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Μακροπρόθεσμα δάνεια	6.11	6.419.970	6.700.365
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	6.12	2.769.308	2.881.230
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους	6.13	712.120	606.021
Λοιπές προβλέψεις	6.14	175.142	10.000
Επιχορηγήσεις περιουσιακών στοιχείων	6.15	1.618.873	1.746.984
		11.695.414	11.944.601
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές	6.16	5.481.951	3.245.988
Λοιπές υποχρεώσεις	6.16	664.132	653.083
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	6.11	3.147.650	2.360.214
		9.293.732	6.259.286
Σύνολο υποχρεώσεων		20.989.146	18.203.886
Σύνολο ίδιων κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		39.354.602	36.112.587

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 33 έως 81 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

2. Κατάσταση Συνολικού εισοδήματος (κατά λειτουργία)

		01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Πωλήσεις	6.17	24.240.709	20.775.451
Κόστος πωλήσεων	6.18	<u>(17.532.131)</u>	<u>(14.945.143)</u>
Μικτό κέρδος		6.708.578	5.830.308
Άλλα έσοδα	6.19	436.591	352.755
Έξοδα διαθέσεως		(2.858.535)	(2.405.121)
Έξοδα διοικήσεως		(2.122.200)	(2.105.098)
Έξοδα έρευνας & ανάπτυξης		(139.810)	(144.966)
Άλλα έξοδα	6.21	(334.110)	(414.371)
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	6.22	<u>(628.232)</u>	<u>(574.940)</u>
κέρδη / (ζημιές) προ φόρων		1.062.282	538.567
Αναβαλλόμενος Φόρος εισοδήματος	6.23	43.018	(118.175)
Τρέχων Φόρος εισοδήματος		-	-
Καθαρά κέρδη/ (ζημιές) χρήσης (A)		1.105.300	420.392

Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα

Στοιχεία που δεν θα ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα

Επαναεπιμετρήσεις προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	(62.614)	(16.306)
Αναβαλλόμενος Φόρος εισοδήματος	15.654	4.729

Στοιχεία που ανακατατάσσονται μεταγενέστερα στα αποτελέσματα

Ακύρωση Ιδίων μετοχών	64.853	
Λοιπά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους (B)	17.893	(11.577)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους (A+B)	1.123.193	408.815

Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους ανά μετοχή	6.24	0,0309	0,0084
---	------	--------	--------

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 33 έως 81 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

3. Κατάσταση μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

	Μετοχικό κεφάλαιο	Ίδιες Μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπα 1.1.2017	15.747.184	-	31.953.519	1.479.307	217.200	(31.788.407)	17.608.803
Καθαρά κέρδη χρήσης						420.392	420.392
Αγορά ιδίων μετοχών		(108.917)					(108.917)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα						(11.577)	(11.577)
Μεταβολές στοιχείων στην περίοδο		- (108.917)				408.815	299.898
31.12.2017	15.747.184	(108.917)	31.953.519	1.479.307	217.200	(31.379.593)	17.908.701
Υπόλοιπα 1.1.2018	15.747.184	(108.917)	31.953.519	1.479.307	217.200	(31.379.593)	17.908.701
Μεταβολές λογιστικών πολιτικών (1 ^η εφαρμογή ΔΠΧΑ 9)						(159.751)	(159.751)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους						1.123.193	1.123.193
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	17.331.703		(17.331.703)				-
Έξοδα αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου			(190.649)				(190.649)
Μείωση μετοχικού με συμψηφισμό ζημιών	(17.331.703)					17.331.703	-
Επιστροφή Μετοχικού κεφαλαίου	(251.184)						(251.184)
Ακύρωση Ιδίων Μετοχών	(173.770)	108.917					(64.853)
Μεταβολές στοιχείων στην περίοδο	(424.954)	108.917	(17.522.352)			18.295.144	456.755
Υπόλοιπα 31.12.2018	15.322.230	-	14.431.168	1.479.307	217.200	(13.084.449)	18.365.456

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 33 έως 81 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4. Κατάσταση Ταμειακών Ροών (Έμμεση Μέθοδος)

	01.01-	01.01-
	31.12.2018	31.12.2017
Λειτουργικές δραστηριότητες		
Κέρδη προ φόρων	1.062.282	538.567
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις	1.176.658	1.189.906
Προβλέψεις	208.627	256.836
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(128.111)	(131.415)
Χρηματοοικονομικό κόστος - (καθαρό)	628.232	574.940
	<u>2.947.689</u>	<u>2.428.833</u>
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:		
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(910.861)	(116.536)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	8.057	354.863
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	2.246.846	320.306
Μείον:		
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβλημένα	(648.239)	(546.277)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	3.643.492	2.441.188
Επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(2.767.779)	(1.667.302)
Αγορά Ιδίων Μετοχών	-	(108.917)
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων	60.765	161.038
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(2.707.014)	(1.615.180)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Επιστροφή Μετοχικού κεφαλαίου	(251.018)	-
Έξοδα μεταβολών μετοχικού κεφαλαίου	(190.649)	-
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	1.286.794	5.580.416
Είσπραξη επιχορήγησης	-	37.439
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια (leasing)	1.822.306	158.180
Εξοφλήσεις δανείων	(1.843.878)	(5.291.186)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	(738.175)	(169.960)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	85.380	314.889
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	1.021.858	1.140.896
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην έναρξη της χρήσης	1.918.717	777.821
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στη λήξη της χρήσης	2.940.575	1.918.717

Οι σημειώσεις που παρατίθενται στις σελίδες 33 έως 81 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

5. Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

5.1. Γενικές πληροφορίες

Η ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε. ιδρύθηκε το 1960 και δραστηριοποιείται στην παραγωγή, εισαγωγή, εξαγωγή, προώθηση (marketing) και εν γένει εμπορία καταναλωτικών αγαθών, όπως ειδών σαπωνοποιίας, προϊόντων καλλυντικών και άλλων ειδών προσωπικής περιποίησης, καθώς και των πρώτων υλών παρασκευής αυτών, και λοιπά. Η εταιρεία χαρακτηρίζεται ως πλήρως καθετοποιημένη βιομηχανία παραγωγής σαπουνιών και προϊόντων προσωπικής περιποίησης, για το καταναλωτικό κοινό, ξενοδοχεία, κλπ.

Οι εγκαταστάσεις της εταιρείας ευρίσκονται στο 71^ο χλμ της Εθνικής οδού Αθηνών-Λαμίας στην περιοχή Ριτσώνα της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας.

Η εταιρεία ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε. έχει την μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας και οι μετοχές της είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Έδρα της Εταιρείας είναι ο Δήμος Χαλκιδέων της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

Οι εν λόγω χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 13^η Μαρτίου 2019 και είναι αναρτημένες, μαζί με την έκθεση ελέγχου του ορκωτού ελεγκτή και την ετήσια έκθεση του Δ.Σ. στο διαδίκτυο, στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.papoutsanis.gr

5.2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών αρχών

Οι βασικές λογιστικές αρχές που εφαρμόσθηκαν κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιγράφονται παρακάτω. Αυτές οι αρχές έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, με εξαίρεση την αλλαγή πολιτικών που προέκυψαν από την πρώτη εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Α. 9 (χρηματοοικονομικά μέσα) και Δ.Π.Χ.Α. 15 (έσοδα από συμβάσεις με πελάτες). Αναλυτικότερες πληροφορίες αναφέρονται στη συνέχεια (5.2.3).

5.2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί από τη διοίκηση σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) και τις Διερμηνείες της Επιτροπής Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και παρουσιάζουν την οικονομική θέση της εταιρείας ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε., τη χρηματοοικονομικής της επίδοση και τις ταμειακές ροές της με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας, λαμβάνοντας υπόψη τους μακροοικονομικούς και μικροοικονομικούς παράγοντες και την επίδρασή τους στις επιχειρησιακές δραστηριότητες.

5.2.2. Κίνδυνος μη συνέχισης της δραστηριότητας

Αξιολογήθηκαν γεγονότα, συνθήκες και σχετικοί επιχειρηματικοί κίνδυνοι που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σοβαρή αμφιβολία για τη δυνατότητα συνέχισης της

δραστηριότητας της εταιρείας κατά την επόμενη χρήση. Ο κίνδυνος μη συνέχισης δραστηριότητας δεν υφίσταται.

5.2.3. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείς

Υιοθέτηση Νέων και Αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείς έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2018 ή μεταγενέστερα.

Στην χρήση 2018 η εταιρεία υιοθέτησε τα πρότυπα ΔΠΧΑ 15 και ΔΠΧΑ 9. Όπου δεν αναφέρεται διαφορετικά οι άλλες τροποποιήσεις και ερμηνείες που ισχύουν για πρώτη φορά στη χρήση 2018, δεν έχουν επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας. Η εταιρεία δεν υιοθέτησε πρόωρα πρότυπα, ερμηνείς ή τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί από Σ.Δ.Λ.Π. και υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή στη χρήση 2018.

Πρότυπα και Διερμηνείς υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2018

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9, το οποίο περιλαμβάνει καθοδήγηση σχετικά με την ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμισης των χρηματοοικονομικών μέσων. Το πρότυπο αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Νοεμβρίου 2016.

Με βάση την παράγραφο 7.2.15 του Δ.Π.Χ.Α. 9, η εταιρεία εφάρμοσε το εν λόγω Δ.Π.Χ.Α αναδρομικά και ως εκ τούτου, οι διαφορές που προέκυψαν από την υιοθέτησή του στη χρήση 2018 επηρέασαν τα σχετικά κονδύλια της 1/1/2018, μόνο όσον αφορά διαφορές με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημίες από απαιτήσεις από πελάτες, που αναγνωρίσθηκαν απευθείας στην Καθαρή Θέση. Οι σχετικές γνωστοποιήσεις της επίδρασης παρατίθενται στη σημείωση 6.6.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» και Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Στις 28 Μαΐου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» αποτελεί το νέο πρότυπο που αφορά στην αναγνώριση του εσόδου και συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων επί του προτύπου που εκδόθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου του 2015 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018. Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και τις διερμηνείς ΕΔΔΠΧΑ 13, ΕΔΔΠΧΑ 15, ΕΔΔΠΧΑ 18 και ΜΕΔ 31. Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15

με σκοπό να παρασχεθούν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών.

Από την υιοθέτηση του προτύπου Δ.Π.Χ.Α 15 στη χρήση 2018 δεν προέκυψε αναδρομική προσαρμογή των κονδυλίων που επηρεάζονται από τις συμβάσεις με πελάτες (έσοδα, απαιτήσεις, υποχρεώσεις, στοιχεία καθαρής θέσης).

ΔΛΠ 40 « Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων

Οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα δύναται να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Μια αλλαγή της χρήσης προκύπτει, εάν το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα. Μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 14^η Μαρτίου 2018.

Δεν υπήρξε επίδραση από την εφαρμογή του προτύπου.

Ακολουθούν τα πρότυπα, οι τροποποιήσεις και οι βελτιώσεις που δεν έχουν εφαρμογή στην εταιρεία και αναφέρονται σε επίπεδο τίτλου

ΔΠΧΑ 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4».

ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»

ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) “Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών”

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 7^η Φεβρουαρίου 2018.

Δ.Π.Χ.Α. 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς

Δ.Π.Χ.Α. 12 Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου.

ΔΛΠ 28 «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρεία

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Στις 13 Ιανουαρίου 2016 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Το νέο πρότυπο εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 31^η Οκτωβρίου 2017.

Την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, η Εταιρία έχει ετήσιες δαπάνες σε λειτουργικές μισθώσεις, που διαρκούν από 3 έως 6 έτη, ύψους €139 χιλ.. Ωστόσο, η Εταιρεία βρίσκεται στη διαδικασία εκτίμησης του ύψους των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων για μελλοντικές πληρωμές, που θα αναγνωριστούν λόγω των δεσμεύσεων αυτών και του τρόπου που αυτές οι δεσμεύσεις θα επηρεάσουν τόσο τα αποτελέσματα, όσο και την ταξινόμηση των ταμειακών ροών.

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) « Χρηματοοικονομικά Μέσα - Χαρακτηριστικά προπληρωμής με αρνητική αποζημίωση»

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Οκτωβρίου 2017 τροποποίησεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 9 ώστε να δοθεί η δυνατότητα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά προπληρωμής τα οποία επιτρέπουν ή απαιτούν από ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος σε μια σύμβαση είτε να εξοφλήσει είτε να εισπράξει αποζημίωση για τον πρόωρο τερματισμό της σύμβασης, να μπορούν να αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 22 Μαρτίου 2018. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

ΕΔΔΠΧΑ 23 Διερμηνεία «Αβεβαιότητα σχετικά με το χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Η Διερμηνεία 23 έχει εφαρμογή στον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογική ζημία), τις φορολογικές βάσεις, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές

ζημίες, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ελαφρύνσεις και τους φορολογικούς συντελεστές, όταν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την ορθότητα των φορολογικών χειρισμών σύμφωνα με το ΔΛΠ 12. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται:

- εάν οι φορολογικοί χειρισμοί πρέπει να εξετάζονται συλλογικά ή εξατομικευμένα και υπό την παραδοχή ότι οι έλεγχοι θα διενεργηθούν από τις φορολογικές Αρχές έχοντας πλήρη γνώση των σχετικών πληροφοριών

- η πιθανότητα να γίνει αποδεκτός ο προσδιορισμός του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημίας), των φορολογικών βάσεων, των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, των αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρου και των φορολογικών συντελεστών από τις φορολογικές Αρχές, και
- η επαναξιολόγηση των κρίσεων και εκτιμήσεων εάν αλλάξουν τα γεγονότα και οι περιστάσεις

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019.

Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Πρότυπα και Τροποποιήσεις Πρότυπων που δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.:

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια»

Στις 18 Μαΐου 2017 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο πρότυπο ΔΠΧΑ 4.

Το ΔΠΧΑ 17 θεσπίζει τις αρχές για την καταχώριση, αποτίμηση, παρουσίαση και τις γνωστοποίησεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων με στόχο την παροχή μιας περισσότερο ομοιόμορφης προσέγγισης αποτίμησης και παρουσίασης για όλα τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Το ΔΠΧΑ 17 δεν έχει εφαρμογή στην Εταιρεία.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2015-2017

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2015-2017, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο τον Δεκεμβρίου του 2017, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ΔΠΧΠ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Κοινές Συμφωνίες

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελούσε κοινή επιχείρησή της, θα πρέπει να προχωρήσει σε αποτίμηση των συμφερόντων που είχε προηγουμένως στην επιχείρηση αυτή.

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι μια οντότητα που συμμετέχει, αλλά δεν έχει από κοινού τον έλεγχο μιας κοινής επιχείρησης μπορεί να αποκτήσει από κοινού έλεγχο στην κοινή επιχείρηση, της οποίας η δραστηριότητά αποτελεί

επιχείρηση όπως ορίζεται στο ΔΠΧΑ 3. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα συμφέροντα στην κοινή επιχείρηση που κατείχε προηγουμένως δεν αποτιμώνται εκ νέου.

ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος

Το Συμβούλιο τροποποιώντας το ΔΛΠ 12 διευκρίνισε ότι μια οικονομική οντότητα πρέπει να καταχωρίζει όλες τις φορολογικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων στα αποτελέσματα, στα άλλα συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το πού η οντότητα καταχώρισε την αρχική συναλλαγή από την οποία προέκυψαν τα διανεμόμενα κέρδη και εν συνεχεία το μέρισμα.

ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι εάν ο δανεισμός που λήφθηκε ειδικά για την απόκτηση περιουσιακού στοιχείου παραμείνει σε εκκρεμότητα και το σχετικό περιουσιακό στοιχείο έχει καταστεί έτοιμο για την προοριζόμενη χρήση ή πώληση του, τότε το υπόλοιπο του δανεισμού αυτού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στα κεφάλαια του γενικού δανεισμού κατά τον υπολογισμό του επιτοκίου κεφαλαιοποίησης.

ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες»

Το Συμβούλιο, τον Οκτώβριο του 2017, εξέδωσε τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΛΠ 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις και κοινοπραξίες». Με αυτή την τροποποίηση, το Συμβούλιο διευκρίνισε ότι η εξαίρεση στο ΔΠΧΑ 9 ισχύει μόνο για συμμετοχές που παρακολουθούνται λογιστικά με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Οι οντότητες θα πρέπει να εφαρμόζουν το ΔΠΧΑ 9 στα άλλα συμφέροντα σε συγγενείς και κοινοπραξίες, συμπεριλαμβανομένων των μακροπρόθεσμων συμφερόντων στα οποία δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης και τα οποία, στην ουσία, αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης σε αυτές τις συγγενείς και κοινοπραξίες. Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

ΔΛΠ 19 (Τροποποίηση) «Παροχές σε εργαζομένους» – Τροποποίηση, περικοπή ή διακανονισμός του Προγράμματος Παροχών.

Το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων την 7^η Φεβρουαρίου 2018 εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 19 με την οποία διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προσδιορίζεται το κόστος υπηρεσίας όταν προκύπτουν αλλαγές στο πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 σε περίπτωση τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού, απαιτείται επανυπολογισμός της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης των καθορισμένων παροχών. Η τροποποίηση του ΔΛΠ 19 προβλέπει ότι θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν οι αναθεωρημένες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν και κατά τον επανυπολογισμό της καθαρής

υποχρέωσης ή απαίτησης προκειμένου να προσδιοριστεί το κόστος υπηρεσίας και ο καθαρός τόκος για την υπόλοιπη περίοδο μετά την αλλαγή στο πρόγραμμα.

Επίσης, με την τροποποίηση του ΔΛΠ 19 αποσαφηνίζεται η επίδραση μίας τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού στις απαίτησεις αναφορικά με τον περιορισμό στην αναγνώριση της καθαρής απαίτησης (ανώτατο όριο περιουσιακού στοιχείου).

Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

Τροποποιήσεις των παραπομπών στο εννοιολογικό πλαίσιο των ΔΠΧΑ (που εκδόθηκαν στις 29 Μαρτίου 2018)

Την 29^η Μαρτίου 2018 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο το οποίο επανακαθορίζει:

- το σκοπό της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
  - τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των οικονομικών καταστάσεων,
  - τους ορισμούς του περιουσιακού στοιχείου, της υποχρέωσης, της καθαρής θέσης, καθώς και των εσόδων και των εξόδων,
  - τα κριτήρια αναγνώρισης και τις οδηγίες σχετικά με τον χρόνο της διαγραφής περιουσιακών στοιχείων και υποχρέωσεων στις οικονομικές καταστάσεις,
  - τις βάσεις αποτίμησης και οδηγίες σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να χρησιμοποιούνται και,
  - έννοιες και καθοδήγηση σχετικά με την παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις
- Ο σκοπός της αναθεώρησης του εννοιολογικού πλαισίου είναι η υποβοήθηση όσον προετοιμάζουν οικονομικές καταστάσεις να αναπτύσσουν συνεπείς λογιστικές πολιτικές για συναλλαγές και άλλα γεγονότα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των υπαρχόντων προτύπων ή όταν ένα πρότυπο δίνει δυνατότητα επιλογής μεταξύ λογιστικών πολιτικών. Επιπλέον, σκοπός της αναθεώρησης είναι να βοηθήσει όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τα πρότυπα.

Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε επίσης ένα συνοδευτικό έγγραφο, «Τροποποιήσεις στις παραπομπές του εννοιολογικού πλαισίου», το οποίο καθορίζει τις τροποποιήσεις των προτύπων που επηρεάζονται προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι αναφορές στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο.

Η τροποποίηση εφαρμόζεται από τους συντάκτες που αναπτύσσουν λογιστικές πολιτικές βάσει του εννοιολογικού πλαισίου, στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (τροποποιήσεις) «Ορισμός του σημαντικού»

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του σημαντικού και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εφαρμοσθεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση που μέχρι στιγμής έχει αναφερθεί σε άλλα ΔΠΧΑ. Ο ορισμός του σημαντικού, που αποτελεί μία σημαντική λογιστική έννοια στα ΔΠΧΑ, βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν κατά πόσο οι πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνονται στις οικονομικές τους καταστάσεις. Ο επικαιροποιημένος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» και το ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη». Η τροποποίηση διασφαλίζει ότι ο ορισμός του σημαντικού είναι συνεπής σε όλα τα πρότυπα των ΔΠΧΑ. Η τροποποίηση ισχύει από την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποίηση) «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Η τροποποίηση αφορά τη βελτίωση του ορισμού της επιχείρησης με σκοπό να βοηθήσει τις εταιρείες να καθορίσουν κατά πόσον μια εξαγορά που πραγματοποιούν αφορά επιχείρηση ή ομάδα περιουσιακών στοιχείων. Ο τροποποιημένος ορισμός της επιχείρησης επικεντρώνεται στο παραγόμενο προϊόν μιας επιχείρησης, που είναι η παροχή αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες, ενώ ο προηγούμενος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους απευθείας στους επενδυτές ή άλλους ιδιοκτήτες, μέλη ή συμμετέχοντες. Οι εταιρείες υποχρεούνται να εφαρμόζουν τον τροποποιημένο ορισμό της επιχείρησης σε εξαγορές που θα πραγματοποιηθούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

5.2.4. Ενοποίηση

Δεν υφίσταται καμιά θυγατρική ή οποιαδήποτε άλλη συμμετοχή σε άλλη οντότητα και συνεπώς δεν καταρτίζονται ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

5.2.5. Πληροφόρηση κατά τομέα

Οι τομείς καθορίζονται με βάση την εσωτερική πληροφόρηση που λαμβάνει η Διοίκηση της Εταιρείας και παρουσιάζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις με βάση αυτήν την εσωτερική κατηγοριοποίηση. Η εταιρεία έχει ένα και μόνο επιχειρηματικό τομέα δραστηριότητας, αυτόν της παραγωγής (στην Ελλάδα) και διάθεσης προϊόντων στις αγορές εσωτερικού και εξωτερικού.

5.2.6. Συναλλαγματικές μετατροπές

Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης

Τα στοιχεία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας υπολογίζονται σε ευρώ, χρησιμοποιώντας το νόμισμα του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί η εταιρία (καλούμενο «λειτουργικό νόμισμα»).

Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα βάσει των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία της κάθε συναλλαγής. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται κέρδη και ζημίες από συναλλαγματικές διαφορές, οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση αυτών των συναλλαγών και από τη μετατροπή των χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία ισολογισμού.

5.2.7. Ενσώματες Ακινητοποιήσεις

Τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα πάγια στοιχεία (κτίρια, οικόπεδα) αποτιμώνται στην αναπροσαρμοσμένη αξία που αποτελείται από την εύλογη αξία κατά την ημέρα της αναπροσαρμογής μειωμένη με τις μεταγενέστερες συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις μεταγενέστερες συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Η εύλογη αξία προσδιορίζεται μετά από εκτίμηση επαγγελματιών εκτιμητών και η θετική διαφορά καταχωρείται σε λογαριασμό καθαρής θέσης «Αποθεματικά εύλογης αξίας». Ενώ η αρνητική, καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσεως στο βαθμό που δεν συμψηφίζει αντίστοιχο αποθεματικό εύλογης αξίας. Τέτοιες εκτιμήσεις διενεργώνται όταν υπάρχουν στοιχεία αγοράς για μεταβολή εύλογης αξίας και το αργότερο κάθε 5 χρόνια. Η τελευταία εκτίμηση έγινε με ημερομηνία 31.12.2015. Αποτέλεσμα της εκτίμησης αυτής ήταν η μείωση της εύλογης αξίας των Οικοπέδων κατά 992.648 € και η μείωση της εύλογης αξίας των Κτιρίων κατά 237.087€.

Τα λοιπά στοιχεία των ενσώματων ακινητοποιήσεων (μηχανήματα, εξοπλισμός κλπ) παρουσιάζονται στο κόστος κτήσης μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν απομείωση. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει τις δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση των ενσώματων ακινητοποιήσεων. Μεταγενέστερες δαπάνες είτε περιλαμβάνονται στην λογιστική αξία των ενσώματων παγίων ή εφόσον κριθεί πιο κατάλληλο, αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο όταν θεωρείται πιθανόν ότι θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη για την εταιρεία και υπό την προϋπόθεση ότι το κόστος του παγίου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά το χρόνο πραγματοποίησής του.

Χρηματοοικονομικά έξοδα που προκύπτουν από τον δανεισμό των κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται για χρηματοδότηση αγοράς ενσώματων ακινητοποιήσεων, κεφαλαιοποιούνται κατά την χρονική περίοδο που απαιτείται για την προετοιμασία και την ολοκλήρωση του παγίου για μελλοντική χρήση. Λουπές κατηγορίες

χρηματοοικονομικών εξόδων από δανεισμό αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης ως έξοδα.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσώματων ακινητοποιήσεων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο με ισόποσες ετήσιες επιβαρύνσεις κατά το χρονικό διάστημα της αναμενόμενης αφέλιμης ζωής του στοιχείου, έτσι ώστε να διαγραφεί το κόστος στην στο τέλος της αφέλιμης ζωής. Οι υπολειμματικές αξίες εκτιμήθηκαν μηδενικές. Η εκτιμώμενη διάρκεια ζωής των σημαντικότερων κατηγοριών παγίων είναι η εξής:

	Έτη
Βιομηχανικά κτίρια	50-60
Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός	10-30
Λοιπές μηχανολογικές εγκαταστάσεις και λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός	2-7
Εξοπλισμός Η/Υ και λογισμικό	5-10
Μέσα μεταφοράς ατόμων / φορτίων	10 / 8,3
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	10

Το κόστος μεταγενέστερων δαπανών αποσβένεται στο διάστημα της αναμενόμενης αφέλιμης ζωής κάθε στοιχείου. Όταν ένα μηχάνημα απαρτίζεται από μεγάλα εξαρτήματα με διαφορετική αφέλιμη ζωή, τότε τα εξαρτήματα λαμβάνονται ως ξεχωριστά στοιχεία.

Οι υπολειμματικές αξίες και οι αφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων μπορούν να αναθεωρηθούν και να προσαρμοστούν, εάν αυτό κριθεί αναγκαίο, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Όταν η αναπόσβεστη αξία του ενσώματου πάγιου στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, η διαφορά καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων και το πάγιο καταχωρείται στην ανακτήσιμη αξία του.

Τα κέρδη και οι ζημίες από την πώληση ενσώματων παγίων προσδιορίζονται από την διαφορά του εσόδου και της αναπόσβεστης αξίας αυτών και συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Σε περίπτωση που τα ενσώματα πάγια που αποτιμώνται στην εύλογη αξία πωληθούν, τα σχηματισμένα αποθεματικά εύλογης αξίας μεταφέρονται στα αποτελέσματα εις νέον.

5.2.8. Ασώματες ακινητοποιήσεις

Έξοδα Ερευνών

Το κόστος έρευνας λογίζεται ως έξοδο κατά την πραγματοποίησή του.

Έξοδα αναπτύξεως

Το κόστος των έργων ανάπτυξης (που αφορούν κυρίως σχεδιασμό και δοκιμή νέων ή βελτιωμένων προϊόντων) αναγνωρίζεται ως κατηγορία των ασώματων παγίων στοιχείων μόνον όταν υπάρχει πιθανότητα επιτυχίας των έργων αυτών, λαμβάνοντας υπόψη το βαθμό εμπορικής και τεχνολογικής βιωσιμότητας τους και εφόσον το κόστος μπορεί να επιμετρηθεί με αξιοπιστία. Λοιπές δαπάνες ανάπτυξης καταχωρούνται ως δαπάνες κατά την πραγματοποίησή τους. Κόστη ανάπτυξης στοιχείων με πεπερασμένη ωφέλιμη ζωή, τα οποία έχουν κεφαλαιοποιηθεί, αποσβένονται από την έναρξη της εμπορικής παραγωγής των προϊόντων που αναφέρονται με την σταθερή μέθοδο απόσβεσης σε ισόποσες ετήσιες επιβαρύνσεις στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής του στοιχείου, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 10 έτη.

Λογισμικό ηλεκτρονικών υπολογιστών

Οι κεφαλαιοποιημένες άδειες λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις, μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη απομείωση. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο στο διάστημα της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 5 έτη. Οι δαπάνες που απαιτούνται για την ανάπτυξη ή συντήρηση λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την πραγματοποίησή τους.

5.2.9. Επενδύσεις σε ακίνητα

Σκοπός των επενδύσεων σε ακίνητα είναι είτε η ενοικίαση είτε η κεφαλαιουχική ενίσχυση. Αποτιμώνται στην εύλογη αξία με τις διαφορές από την προηγούμενη αποτίμηση να καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρήσεως. Δεν διενεργούνται αποσβέσεις. Λόγω της μη σημαντικής αξίας του επενδυτικού ακινήτου της εταιρείας, δεν διενεργείται αποτίμηση σε εύλογη αξία, όταν εκτιμάται ότι αυτή δεν θα έχει επίδραση στην αξία του ακινήτου και στο αποτέλεσμα χρήσης, εφαρμόζοντας την αρχή συσχετίσεως Κόστους – Οφέλους.

5.2.10. Απομείωση αξίας μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Πάγια που έχουν αόριστη διάρκεια ωφέλιμης ζωής δεν υπόκεινται σε αποσβέσεις αλλά υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως ή συχνότερα όταν γεγονότα ή μεταβολή συνθηκών υποδεικνύουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους ενδέχεται να μην είναι ανακτήσιμη. Πάγια περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε αποσβέσεις, υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η αναπόσβεστη λογιστική τους αξία δεν θα ανακτηθεί.

Οι ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται αμέσως ως έξοδα και ισούνται με την διαφορά μεταξύ της αναπόσβεστης και της ανακτήσιμης αξίας του υποκειμένου παγίου.

Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό που προκύπτει από την σύγκριση μεταξύ της εύλογης αξίας του στοιχείου ενεργητικού μείον το κόστος πώλησης και της αξίας χρήσεως του παγίου. Για σκοπούς υπολογισμού της απομείωσης, τα πάγια κατηγοριοποιούνται στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο ώστε να συνδεθούν με ξεχωριστές αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών).

5.2.11. Χρηματοοικονομικά μέσα

Αρχική αναγνώριση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται, κατά την αρχική αναγνώριση, και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων (OCI) και στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση εξαρτάται από τα συμβατικά χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου και το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρείας για τη διαχείριση τους. Με εξαίρεση τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική χρηματοοικονομική συνιστώσα ή για τις οποίες έχει εφαρμόσει την πρακτική σκοπιμότητας, η Εταιρεία αρχικά αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους πλέον, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται μέσω αποτελεσμάτων, του κόστους συναλλαγής.

Οι εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική χρηματοοικονομική συνιστώσα ή για τις οποίες η Εταιρεία έχει εφαρμόσει την πρακτική σκοπιμότητας, αποτιμώνται στην τιμή συναλλαγής που προσδιορίζεται σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15.

Προκειμένου ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων, πρέπει από αυτά να προκύπτουν ταμειακές ροές οι οποίες να είναι «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων (SPPI)» επί του αρχικού κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή αναφέρεται ως SPPI test και εξετάζεται σε επίπεδο χρηματοοικονομικού στοιχείου.

Το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρείας για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τις οικονομικές της δυνατότητες προκειμένου να δημιουργήσει ταμειακές ροές. Το επιχειρηματικό μοντέλο καθορίζει εάν οι ταμειακές ροές θα προκύψουν από τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών, πώληση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή και από τα δύο.

Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση περιουσιακών στοιχείων εντός χρονικού πλαισίου που καθορίζεται με κανονισμό ή σύμβαση στην αγορά αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία συναλλαγής δηλαδή κατά την ημερομηνία κατά την οποία η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση

Για σκοπούς μεταγενέστερης επιμέτρησης, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται στις κάτωθι κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος (χρεόγραφα)
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων χωρίς ανακύκλωση σωρευτικών κερδών και ζημιών κατά την αποαναγνώριση (συμμετοχικά μέσα)

(α) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς εμπορία, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ή τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υποχρεωτικά θα πρέπει να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως διακρατούμενα προς εμπορία εάν αποκτώνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά τους στο εγγύς μέλλον. Παράγωγα περιλαμβανομένων των ενσωματωμένων παραγώγων επίσης ταξινομούνται ως κατεχόμενα προς εμπορία, εκτός εάν ορίζονται ως αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με ταμιακές ροές που δεν είναι μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων ταξινομούνται και αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ανεξάρτητα από το επιχειρηματικό μοντέλο.

(β) Χρηματοοικονομικά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Η Εταιρεία αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθοι όροι: α) Το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο διατηρείται σε επιχειρηματικό μοντέλο με στόχο τη διακράτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών και β) οι συμβατικές ρήτρες του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμειακές ροές που αποτελούν μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του υπολοίπου του αρχικού κεφαλαίου.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στο αποσβεσμένο κόστος επιμετρώνται στη συνέχεια χρησιμοποιώντας την μέθοδο (EIR) και υπόκεινται σε απομείωση. Τα κέρδη και οι ζημίες αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται, τροποποιηθεί ή απομειωθεί.

(γ) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων (συμμετοχικοί τίτλοι)

Κατά την αρχική αναγνώριση, η Εταιρεία μπορεί να επιλέξει να ταξινομήσει αμετάκλητα τις συμμετοχικές επενδύσεις της ως συμμετοχικούς τίτλους που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων όταν πληρούν τον ορισμό της καθαρής θέσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 32 Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση, και δεν κατέχονται προς εμπορία. Η ταξινόμηση καθορίζεται ανά χρηματοοικονομικό μέσο.

Τα κέρδη και οι ζημίες από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν ανακυκλώνονται ποτέ στα κέρδη ή τις ζημίες. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως άλλα έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν έχει αποδειχθεί το δικαίωμα πληρωμής, εκτός εάν η Εταιρεία επωφελείται από τα έσοδα αυτά ως ανάκτηση μέρους του κόστους του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, οπότε τα κέρδη αυτά αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε εξέταση απομείωσης.

Αποαναγνώριση και απομείωση

Αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται κυρίως όταν:

- Τα δικαιώματα λήψης ταμειακών ροών από το περιουσιακό στοιχείο έχουν λήξει, ή
- Η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά της να λαμβάνει ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή

έχει αναλάβει την υποχρέωση να πληρώσει εξ ολοκλήρου τις λαμβανόμενες ταμειακές ροές χωρίς σημαντική καθυστέρηση σε τρίτο μέρος βάσει συμφωνίας "pass-through" και είτε (α) η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου είτε (β) η Εταιρεία δεν έχει μεταβιβάσει ούτε κρατήσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις εκτιμήσεις του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου.

Όταν η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματα να εισπράξει ταμειακές ροές από ένα περιουσιακό στοιχείο ή έχει συνάψει συμφωνία μεταβίβασης, αξιολογεί εάν και σε ποιο βαθμό κατέχει τους κινδύνους και τα οφέλη από την κυριότητα. Όταν η Εταιρεία δεν έχει μεταβιβάσει ούτε κατέχει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου και ούτε έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου, συνεχίζει να αναγνωρίζει το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο στο βαθμό της συνεχιζόμενης εμπλοκής της. Στην περίπτωση αυτή, η Εταιρεία αναγνωρίζει επίσης κάθε σχετική υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η σχετική υποχρέωση αποτιμώνται σε βάση τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που η Εταιρεία κατέχει.

Απομείωση

Για τις εμπορικές απαιτήσεις, η Εταιρεία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των πιστωτικών ζημιών ECL. Ως εκ τούτου δεν παρακολουθεί τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο, αλλά αναγνωρίζει ένα ποσοστό ζημιών που βασίζεται στην ECL σε όλη τη διάρκεια της ζωής σε κάθε περίοδο αναφοράς. Η Εταιρεία έχει καταρτίσει πίνακα προβλέψεων που βασίζεται στην ιστορική εμπειρία των πιστωτικών ζημιών, προσαρμοσμένη με μελλοντικούς παράγοντες κατάλληλους για τους οφειλέτες, την κάλυψη τους με ασφάλεια πιστώσεων και το οικονομικό περιβάλλον.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά πάγια και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και παρουσιάζονται καθαρά στην κατάσταση οικονομικής θέσης εάν υπάρχει νόμιμο δικαίωμα να συμψηφιστούν τα ποσά που έχουν αναγνωριστεί και επιπλέον υπάρχει πρόθεση να γίνει εκκαθάριση του καθαρού ποσού, δηλαδή πάγια και υποχρεώσεις να τακτοποιηθούν παράλληλα.

5.2.12. Μισθώσεις

Όταν ο μισθωτής είναι η εταιρία

Οι μισθώσεις στις οποίες ο εκμισθωτής διατηρεί ουσιαδώς όλους τους κίνδυνους, αλλά και τις ωφέλειες που απορρέουν από το ιδιοκτησιακό καθεστώς καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται στα πλαίσια των λειτουργικών μισθώσεων (καθαρές από τυχόν άλλα κίνητρα που έλαβε ο εκμισθωτής) καταχωρούνται αναλογικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

Ως χρηματοδοτικές μισθώσεις λογίζονται οι μισθώσεις ακινήτων, μηχανολογικών εγκαταστάσεων και λοιπού εξοπλισμού κατά τις οποίες η εταιρεία ουσιαστικά φέρει το σύνολο των κινδύνων και των ωφελειών που απορρέουν από την κυριότητα του παγίου. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης στην χαμηλότερη αξία που προκύπτει μεταξύ της εύλογης αξίας του πάγιου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε πληρωμή του μισθώματος επιμερίζεται μεταξύ των υποχρεώσεων και των χρηματοοικονομικών εξόδων ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από το μίσθωμα, καθαρές από χρηματοοικονομικές χρεώσεις, περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού κόστους που αφορά στο επιτόκιο καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την διάρκεια της περιόδου εκμίσθωσης ώστε να προκύπτει ένα σταθερό περιοδικό ποσοστό επιτοκίου επί του υπόλοιπου των υποχρεώσεων για κάθε περίοδο. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία που αποκτήθηκαν στα πλαίσια χρηματοδοτικών μισθώσεων αποσβένονται στην μικρότερη περίοδο

μεταξύ της διάρκειας της αφέλιμης ζωής του στοιχείου, και της περιόδου διάρκειας της μίσθωσης, εάν δεν υπάρχει λογική βεβαιότητα ότι η εταιρεία θα αποκτήσει κυριότητα των παγίων στη λήξη της μίσθωσης.

Όταν ο εκμισθωτής είναι η εταιρία

Κατά την εκμίσθωση στοιχείων του ενεργητικού στα πλαίσια χρηματοδοτικής μίσθωσης, η παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών των μισθωμάτων αναγνωρίζεται ως απαίτηση. Η διαφορά μεταξύ της μεικτής αξίας και της παρούσας αξίας της απαίτησης αναγνωρίζεται ως μη εισπραχθέν χρηματοοικονομικό έσοδο. Το έσοδο από τις μισθώσεις αναγνωρίζεται κατά την διάρκεια της μίσθωσης με χρήση της μεθόδου της καθαρής επένδυσης (net investment), η οποία αντανακλά σταθερό περιοδικό ποσοστό απόδοσης.

Στοιχεία του ενεργητικού που έχουν εκμισθωθεί σε τρίτους στα πλαίσια των λειτουργικών μισθώσεων καταχωρούνται ως ενσώματες ακινητοποιήσεις. Η απόσβεσή τους πραγματοποιείται κατά την διάρκεια τις αναμενόμενης αφέλιμης ζωής τους, η οποία καθορίζεται μετά από σύγκριση με παρόμοιας φύσης ενσώματες ακινητοποιήσεις ιδιοκτησίας της εταιρείας. Το εισόδημα από εκμισθώσεις (εκτός ενδεχόμενων κινήτρων προς τους μισθωτές) αναγνωρίζεται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της περιόδου μίσθωσης.

5.2.13. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών, μειωμένη κατά το ποσό των εξόδων διάθεσης.

Το κόστος των ετοίμων προϊόντων και της παραγωγής σε εξέλιξη προσδιορίζεται με τη μέθοδο του σταθμικού κόστους και αποτελείται από τις πρώτες ύλες, το άμεσο κόστος εργασίας και τα γενικά βιομηχανικά έξοδα τα οποία κατανέμονται με βάση την κανονική παραγωγική δυναμικότητα.

Κατάλληλη μέριμνα λαμβάνεται για τα άχρηστα, απαξιωμένα και με πολύ χαμηλή κυκλοφοριακή ταχύτητα αποθέματα εφόσον αυτά υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα. Η μείωση της αξίας από την λογιστική στην καθαρή ρευστοποιήσιμη και οι ζημίες στα αποθέματα, εξοδοποιούνται στην περίοδο στην οποία αντιστοιχεί η υποτίμηση ή ζημία.

5.2.14. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στοιχεία

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά, τις καταθέσεις όψεως, τις βραχυπρόθεσμες μέχρι τρεις μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης. Οι υπέρ-αναλήψεις εμπεριέχονται στον ισολογισμό στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ως δανεισμός.

5.2.15. Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια. Τα άμεσα έξοδα για την έκδοση νέων μετοχών εμφανίζονται στη καθαρή θέση αφαιρετικά, καθαρά από φόρους. Όταν η Εταιρία αγοράζει ίδιες μετοχές, το ποσό που πληρώθηκε, περιλαμβανομένων οποιονδήποτε επιπλέον εξόδων και καθαρό από φορολογία εισοδήματος, εμφανίζεται αφαιρετικά από τα ίδια κεφάλαια τους υπό μορφή ιδίων μετοχών, έως ότου οι μετοχές αυτές ακυρωθούν ή επανεκδοθούν. Όταν οι εν λόγω μετοχές μετέπειτα πωληθούν ή επανεκδοθούν, η αξία οποιασδήποτε τέτοιας συναλλαγής θα περιληφθεί στα ίδια κεφάλαια.

5.2.16. Δανεισμός

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους ως εισπραχθέντα ποσά μείον τα τυχόν άμεσα έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής. Μεταγενέστερα, αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρού από σχετικά έξοδα συναλλαγών) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν η εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά από την ημερομηνία του ισολογισμού.

5.2.17. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος εισοδήματος υπολογίζεται πάνω στη βάση των φορολογικών νόμων που θεσπίζονται ή ουσιωδώς θεσπίζονται την ημέρα του ισολογισμού. Η διοίκηση περιοδικά αξιολογεί τα σημεία εκείνα στις φορολογικές δηλώσεις που σχετίζονται με καταστάσεις στις οποίες οι ισχύουσες φορολογικές διατάξεις υπόκεινται σε διαφορετική ερμηνεία και σχηματίζει προβλέψεις όπου απαιτείται πάνω στη βάση των ποσών που αναμένεται να πληρωθούν στις φορολογικές αρχές.

Αναβαλλόμενος φόρος ορίζεται ο φόρος ο οποίος αναμένεται να είναι πληρωτέος ή ανακτήσιμος για προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων σε επίπεδο χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των αντίστοιχων φορολογικών βάσεων που έχουν χρησιμοποιηθεί στον υπολογισμό του φορολογητέου κέρδους, και λογίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υπολογισμού με βάσει τον ισολογισμό.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή άλλη εκτός της επιχειρηματικής συνένωσης και τη στιγμή της συναλλαγής δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό, ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανόν να υπάρξουν μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν οι προσωρινές διαφορές. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται πάντα.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος καθορίζεται χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές που είχαν τεθεί σε ισχύ ή είχαν ουσιωδώς τεθεί σε ισχύ μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού και αναμένεται να είναι σε ισχύ την περίοδο που οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις θα καταστούν απαιτητές και οι υποχρεώσεις πληρωτέες.

Η αναβαλλόμενη φορολογία χρεώνεται ή πιστώνεται στα αποτελέσματα εκτός εάν αφορά στοιχεία που χρεώνονται ή πιστώνονται απευθείας στα λοιπά συνολικά εισοδήματα οπότε και η αναβαλλόμενη φορολογία λογιστικοποιείται απευθείας στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

5.2.18. Προμηθευτές

Οι προμηθευτές αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

5.2.19. Παροχές στο προσωπικό

(α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος, καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δουλευμένες.

(β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από προγράμματα καθορισμένων παροχών στο προσωπικό υπολογίζονται στην προεξοφλημένη αξία των μελλοντικών παροχών προς το προσωπικό που έχουν καταστεί δεδουλευμένες κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από εμπειρικές προσαρμογές και από μεταβολές στις αναλογιστικές παραδοχές αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα στην περίοδο που προκύπτουν.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα.

(γ) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού απασχόλησης είναι πληρωτέες όταν η εταιρεία, είτε τερματίζει την απασχόληση εργαζομένων πριν την συνταξιοδότηση, είτε μετά από απόφαση εργαζομένων να δεχθούν προσφορά παροχών σε αντάλλαγμα του τερματισμού της απασχόλησης τους. Η εταιρεία αναγνωρίζει τις παροχές τερματισμού της απασχόλησης ως υποχρέωση και έξοδο κατά την προγενέστερη μεταξύ των ακόλουθων ημερομηνιών: α) όταν η οικονομική οντότητα δεν δύναται πλέον να αποσύρει την προσφορά των εν λόγω παροχών και β) όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει κόστος αναδιάρθρωσης που εμπίπτει στο πεδίο του ΔΔΠ 37 και συνεπάγεται την καταβολή παροχών τερματισμού της απασχόλησης. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξιφολούνται.

5.2.20. Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν: α) υπάρχει μια τρέχουσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση που απορρέει από παρελθόντα γεγονότα β) είναι πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για την εξόφληση της υποχρέωσης και γ) το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Μελλοντικές ζημίες που συνδέονται με τρέχουσες δραστηριότητες της εταιρείας δεν εγγράφονται ως προβλέψεις.

Όπου υπάρχουν διάφορες παρόμοιες υποχρεώσεις, η πιθανότητα ότι θα απαιτηθεί εκροή κατά την εκκαθάριση προσδιορίζεται με την εξέταση της κατηγορίας υποχρεώσεων συνολικά. Πρόβλεψη αναγνωρίζεται ακόμα και εάν η πιθανότητα εκροής σχετικά με οποιοδήποτε στοιχείο που περιλαμβάνεται στην ίδια κατηγορία υποχρεώσεων μπορεί να είναι μικρή. Στις περιπτώσεις εκείνες που η επιχείρηση αναμένει μια πρόβλεψη να καλυφθεί από τρίτο, όπως για παράδειγμα συμβαίνει με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, η κάλυψη αναγνωρίζεται ως ξεχωριστή απαίτηση αλλά μόνο όταν η κάλυψη είναι ουσιαστικά εξασφαλισμένη.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται στη παρούσα αξία των εξόδων τα οποία, βάση της καλύτερης εκτίμηση της διοίκησης, απαιτούνται για να καλυφθεί η παρούσα υποχρέωση κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Το προεξιφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες εύλογες εκτιμήσεις για την χρονική αξία του χρήματος που αφορούν την συγκεκριμένη υποχρέωση.

5.2.21. Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και η εταιρεία θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τις δαπάνες που προορίζονται να αποζημιώσουν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με την αγορά ενσώματων παγίων περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως κρατικές επιχορηγήσεις επομένων χρήσεων και μεταφέρονται ως έσοδα (πιστώνονται) στην κατάσταση αποτελεσμάτων με την σταθερή μέθοδο, κατά την διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των σχετικών παγίων στοιχείων.

5.2.22. Αναγνώριση Εσόδων

Παρόλο που το ΔΠΧΑ 15 δεν εισάγει ουσιώδεις διαφορές από τις τρέχουσες λογιστικές πολιτικές της εταιρείας, η αντίστοιχη λογιστική πολιτική διαμορφώθηκε ως ακολούθως:

Η εταιρεία αναγνωρίζει έσοδο όταν εκπληρώνεται μια συμβατική υποχρέωση προς τον εκάστοτε πελάτη με την παράδοση αγαθού ή την παροχή υπηρεσίας (που ταυτίζεται με το χρόνο που ο έλεγχος επί του αγαθού ή της υπηρεσίας περνάει στον πελάτη). Εάν μία σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερες από μια συμβατικές υποχρεώσεις η συνολική αξία της σύμβασης επιμερίζεται στις επιμέρους υποχρεώσεις με βάση τις επιμέρους αξίες πώλησης. Το ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται είναι το ποσό που έχει επιμεριστεί στην αντίστοιχη συμβατική υποχρέωση που εκπληρώθηκε, με βάση το αντίτιμο που αναμένεται να λάβει η εταιρεία σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης. Τυχόν μεταβλητό αντίτιμο περιλαμβάνεται στο ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται, στο βαθμό που δεν είναι σημαντικά πιθανό το ποσό αυτό να αντιλογιστεί στο μέλλον.

Τα δικαιώματα για μελλοντικές εκπτώσεις με βάση τον όγκο των πωλήσεων, αξιολογούνται από την εταιρεία, προκειμένου να προσδιοριστεί εάν αποτελούν ουσιώδη δικαιώματα τα οποία ο πελάτης δεν θα αποκτούσε εάν δεν είχε συνάψει τη συγκεκριμένη σύμβαση. Για όλα αυτά τα δικαιώματα η εταιρεία αξιολογεί την πιθανότητα εξάσκησής τους και στη συνέχεια το μέρος του εσόδου το οποίο αναλογεί στο συγκεκριμένο δικαίωμα αναγνωρίζεται όταν το δικαίωμα είτε εξασκηθεί είτε λήξει.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νέου προτύπου η εταιρεία κατέληξε ότι οι μελλοντικές εκπτώσεις επί του όγκου των πωλήσεων δημιουργούν δικαίωμα για το οποίο θα πρέπει να γίνεται πρόβλεψη και να αναγνωρίζεται κατά το χρόνο άσκησης ή λήξης του. Η εταιρεία παρέχει στους πελάτες εκπτώσεις επί του όγκου πωλήσεων με βάση τα όρια που καθορίζονται στις μεταξύ τους συμβάσεις. Όλες αυτές οι εκπτώσεις λογίζονται εντός του οικονομικού έτους και συνεπώς η εφαρμογή του νέου προτύπου έχει μηδενική επίδραση στις ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Επιπλέον η εταιρεία κατέληξε πως η μεταφορά του ελέγχου των προϊόντων στον πελάτη πραγματοποιείται σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή, όταν ο πελάτης λάβει

τα αγαθά, καθώς τότε είναι σε θέση να λάβει και τα οφέλη των συγκεκριμένων προϊόντων.

5.2.23. Κόστος δανεισμού

Το καθαρό χρηματοδοτικό κόστος αποτελείται από τους δεδουλευμένους τόκους επί των συναφθέντων δανείων, που υπολογίζονται βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Χρηματοοικονομικά έσοδα που προκύπτουν από τον δανεισμό των κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται για χρηματοδότηση αγοράς ενσώματων ακινητοποιήσεων, κεφαλαιοποιούνται κατά την χρονική περίοδο που απαιτείται για την προετοιμασία και την ολοκλήρωση του παγίου για μελλοντική χρήση. Λοιπές κατηγορίες χρηματοοικονομικών εξόδων από δανεισμό αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης ως έξοδα.

5.2.24. Μερίσματα

Τα μερίσματα λογίζονται ως έσοδα όταν το δικαίωμα για την είσπραξη τους έχει θεμελιωθεί.

5.2.25. Διανομή Μερισμάτων

Τα μερίσματα καταχωρούνται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις την περίοδο που εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

5.2.26. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής Εταιρείας με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας τον μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν ως ίδιες μετοχές.

Τα απομειούμενα κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος που αποδίδεται στους μετόχους της μητρικής (αφού αφαιρεθεί ο τόκος επί των μετατρέψιμων μετοχών, μετά φόρων) με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους (προσαρμοσμένο για την επίδραση των απομειούμενων μετατρέψιμων μετοχών).

Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου και για όλες τις παρουσιαζόμενες λογιστικές περιόδους προσαρμόζεται για γεγονότα που έχουν μεταβάλει τον αριθμό των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία χωρίς αντίστοιχη μεταβολή στους πόρους.

5.2.27. Συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις οφείλονται σε

στρογγυλοποιήσεις δεκαδικών ποσών στην ακέραια μονάδα. Επιπλέον στις περιπτώσεις που κρίνεται απαραίτητο, τα συγκριτικά στοιχεία των προηγούμενων χρήσεων αναταξινομούνται για να καταστούν ομοειδή με τα στοιχεία της τρέχουσας χρήσης, με ανάλογη γνωστοποίηση.

5.3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η εταιρεία δεν κατέχει ουσιαστικά χρηματοοικονομικά στοιχεία που να διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές, εκτός από ενδεχόμενη προσωρινή κατοχή ιδίων μετοχών.

5.3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η εταιρεία εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, κίνδυνο ταμειακών ροών και κίνδυνο εύλογης αξίας από μεταβολές των επιτοκίων και κίνδυνο τιμών), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία έχει συναλλαγές σε ξένο νόμισμα σε περιορισμένη έκταση. Δεν υπάρχουν σημαντικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις σε άλλο νόμισμα πλην του ευρώ. Επομένως, δεν υπάρχουν συνθήκες που θα μπορούσαν να την εκθέσουν σε υψηλό συναλλαγματικό κίνδυνο.

Κίνδυνος επιτοκίων

Το χρηματοοικονομικό κόστος από το σύνολο του τραπεζικού δανεισμού της εταιρείας είναι κυμανόμενο με βάσει το euribor. Ο τραπεζικός δανεισμός είναι αποκλειστικά σε ευρώ. Η διοίκηση πιστεύει ότι δεν υφίστανται σημαντικοί κίνδυνοι από πιθανή μεταβολή των επιτοκίων, ενώ η επύπτωση στην πιστοληπτική ικανότητα της εταιρείας από το κόστος δανεισμού είναι περιορισμένη.

Τα έσοδα της Εταιρίας καθώς και οι λειτουργικές ταμειακές ροές είναι σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητες από τις διακυμάνσεις επιτοκίων στην αγορά διότι η εταιρεία δεν διαθέτει άλλα έντοκα περιουσιακά στοιχεία ενεργητικού.

Η έκθεση σε κινδύνους οι οποίοι οφείλονται σε διακύμανση επιτοκίων επί των δανειακών υποχρεώσεων περιορίζεται ως κίνδυνος ταμιακών ροών από μεταβολές στα κυμανόμενα επιτόκια.

Η προσέγγιση της εταιρείας συνίσταται σε συνεχή επισκόπηση των τάσεων των επιτοκίων, και της διάρκειας των αναγκών χρηματοδότησης.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μία λογική μεταβολή του επιτοκίου κατά 0,5%. Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς.

	2018	2017
Ευαισθησία αποτελέσματος	45.256	43.224

Κίνδυνος μεταβολής τιμών

Οι βασικές πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή είναι τα φυτικά έλαια, τα χημικά παράγωγα αυτών και το ζωικό λίπος. Στην παραγωγή ειδών συσκευασίας χρησιμοποιούνται διάφοροι τύποι πλαστικών. Η τιμή των παραπάνω κυμαίνεται ανάλογα με την προσφορά και τη ζήτηση στην παγκόσμια αγορά, δεδομένου ότι τα περισσότερα είναι χρηματιστηριακά προϊόντα. Λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού του κλάδου, τυχόν αυξήσεις των διεθνών και εγχωρίων τιμών της πρώτης ύλης δεν μετακυλίονται εύκολα στην τελική τιμή των προϊόντων, γεγονός που ενέχει τον κίνδυνο αρνητικής επίδρασης στα αποτελέσματα της Εταιρείας. Για το σκοπό αυτό, η Εταιρεία, ετησίως, αναζητά και τελικά χρησιμοποιεί τον προμηθευτή εκείνο, ο οποίος της εξασφαλίζει την καλύτερη τιμή, μειώνοντας τον κίνδυνο εξάρτησης. Για την αντιστάθμιση του κινδύνου αυτού δεν χρησιμοποιούνται παράγωγα.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προέρχεται κυρίως από τις απαιτήσεις από πελάτες. Για την αντιμετώπιση του κινδύνου η Εταιρεία παρακολουθεί συνεχώς την οικονομική κατάσταση των οφειλετών της και κάνει τις απαιτούμενες ενέργειες, (ασφάλεια πιστώσεων, νομικές ενέργειες) με βάση την πιστωτική πολιτική της, για τη μείωση του κινδύνου αυτού.

Το μεγαλύτερο μέρος των ενεργών πελατών είναι καλυμμένο με ασφάλεια πιστώσεων η οποία καλύπτει το 80% ή 90% της απαίτησης.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την κατανομή των εμπορικών απαιτήσεων, μετά την εκτίμηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, μετά την αναπροσαρμογή των υπολοίπων της 31.12.2017 από την αναδρομική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9.

	2018	2017
Υπόλοιπο εντός της πιστωτικής περιόδου	3.116.188	3.361.548
Υπόλοιπο πέραν της πιστωτικής περιόδου	781.410	1.011.106
Σύνολο	3.897.598	4.372.654

Η κίνηση της πρόβλεψης των απομειωμένων εμπορικών απαιτήσεων παρουσιάζεται παρακάτω:

Υπόλοιπο 31.12.2017	(1.321.433)
Χρησιμοποίηση πρόβλεψης για διαγραφή	-
Νέα πρόβλεψη στη χρήση	16.122
Υπόλοιπο 31.12.2018	(1.305.311)

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Κίνδυνος ρευστότητας – ταμειακών ροών

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας περιλαμβάνει τη διασφάλιση ύπαρξης επαρκών διαθεσίμων και ισοδυνάμων καθώς και την εξασφάλιση της πιστοληπτικής ικανότητας, μέσω της ύπαρξης επαρκών πιστωτικών ορίων από τις συνεργαζόμενες τράπεζες.

Η εταιρεία σύμφωνα με τις παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της 31.12.2018 εμφανίζει θετικό κεφάλαιο κίνησης, σημαντικά βελτιωμένες θετικές λειτουργικές ροές και σημαντικά ταμειακά διαθέσιμα. Συνεπώς δεν προβλέπεται σημαντικός κίνδυνος ρευστότητας.

Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται από την Εταιρεία σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση, καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 6 μηνών.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων βάσει των εκτιμώμενων μη προεξοφλημένων συμβατικών εκροών την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αντίστοιχα έχει ως εξής:

	2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6	6 έως 12	1 έως 5 έτη	πάνω από 5
	μηνών	μήνες	έτη	έτη
Δανεισμός	1.352.804	1.352.804	5.264.276	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	229.463	212.578	1.155.694	-
Εμπορικές και Λοιπές	6.146.083	-	-	-
Υποχρεώσεις	7.728.351	1.565.382	6.419.970	-

	2017			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6	6 έως 12	1 έως 5 έτη	πάνω από 5
	μηνών	μήνες	έτη	έτη
Δανεισμός	1.102.341	1.102.341	6.342.293	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	76.708	78.825	358.072	-
Εμπορικές και Λοιπές	3.899.071	-	-	-
Υποχρεώσεις	5.078.120	1.181.166	6.700.365	-

Ο αναμενόμενος χρόνος είσπραξης των πελατών που δεν έχουν υποστεί απομείωση παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα (τα υπόλοιπα της προηγουμένης χρήσης παρουσιάζονται αναπροσαρμοσμένα μετά την αναδρομική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9):

	2018	2017
Λιγότερο από 6 μήνες	3.768.150	4.227.428
Μεταξύ 6 μηνών και 1 έτους	129.448	145.226
	3.897.598	4.372.654

5.3.2. Προσδιορισμός εύλογων αξιών

Η εταιρεία χρησιμοποιεί την κατωτέρω ιεραρχία για τον προσδιορισμό και τις γνωστοποιήσεις των εύλογων αξιών χρηματοοικονομικών στοιχείων, με βάση τη μέθοδο αποτίμησης που ακολουθεί:

Επίπεδο 1: οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με αναφορά σε δημοσιευμένες τιμές συναλλαγής ενεργού αγοράς.

Επίπεδο 2: οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τεχνικές επιμέτρησης για τις οποίες όλες οι παράμετροι οι οποίες έχουν σημαντική επίπτωση στην καταχωρηθείσα εύλογη αξία, υποστηρίζονται από τιμές παρατηρήσιμων συναλλαγών της αγοράς (άμεσα ή έμμεσα).

Επίπεδο 3: οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με τεχνικές επιμέτρησης για τις οποίες οι παράμετροι οι οποίες έχουν σημαντική επίπτωση στην καταχωρηθείσα εύλογη αξία, δεν υποστηρίζονται από τιμές παρατηρήσιμων συναλλαγών της αγοράς.

Δεν υπήρξαν χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία κατά την 31.12.2018 και 31.12.2017.

Οι λογιστικές αξίες των παρακάτω χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων προσεγγίζουν την εύλογή τους αξία, λόγω της βραχυπρόθεσμης διάρκειας τους:

- Εμπορικές απαιτήσεις
- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα
- Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

5.4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, που κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

5.4.1. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Η εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές, που αφορούν κυρίως τον προσδιορισμό της ωφέλιμης ζωής των παγίων στοιχείων, την ανάγκη

επανεκτίμησης της εύλογης αξίας των ακινήτων, τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των επενδύσεων σε ακίνητα, τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας των απαιτήσεων, την αναγνώριση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων και τον έλεγχο απομείωσης των περιουσιακών στοιχείων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

Εύλογη αξία ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων

Η διοίκηση προέβη σε επανεκτίμηση της εύλογης αξίας των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων της, την 31 Δεκεμβρίου 2015, ενώ αξιολόγησε ότι δεν συντρέχει περίπτωση επανεκτίμησης μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Φόρος εισοδήματος

Οι φορολογικές δηλώσεις της εταιρείας είτε έχουν εξετασθεί από τις φορολογικές αρχές, είτε έχουν ελεγχθεί, σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ. 5 Ν. 2238/1994 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 65α του Ν. 4174/2013 και η εταιρεία έχει λάβει εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή με συμπέρασμα «χωρίς επιφύλαξη».

Από τις πρώην θυγατρικές εταιρείες παραμένει ανέλεγκτο μόνο το χρονικό διάστημα από 01.01 έως 30.06.2014 της εταιρείας PLIAS ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΕ η οποία συγχωνεύθηκε από την ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε. με τις διατάξεις του ν.2166/1993 με ισολογισμό μετασχηματισμού την 30 Ιουνίου 2014.

Επίσης σημειώνεται ότι για τη χρήση 2018 βρίσκεται σε εξέλιξη ο φορολογικός έλεγχος της εταιρείας από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές.

Η διοίκηση εκτιμά ότι δεν συντρέχει ανάγκη σχηματισμού πρόβλεψης, στις Χρηματοοικονομικές της καταστάσεις, για κάλυψη τυχόν διαφορών από φορολογικούς ελέγχους.

Με βάση το επιχειρηματικό σχέδιο και τους προϋπολογισμούς των επόμενων χρήσεων εκτιμάται βάσιμα ότι το ύψος των συσσωρευμένων φορολογικών ζημιών της εταιρείας, που μπορούν να συμψηφιστούν με φορολογικά κέρδη των δύο επομένων χρήσεων, ανέρχεται στο ποσό των 2,2 περίπου εκατομμυρίων ευρώ. Συνεπώς το ποσό φόρου που αναλογεί επί των ζημιών αυτών δεν θα καταβληθεί και έχει αναγνωρισθεί ως φορολογική απαίτηση, η οποία συμψήφισε αντίστοιχες φορολογικές υποχρεώσεις.

Προβλέψεις για επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές

Η Διοίκηση σχηματίζει αντίστοιχες προβλέψεις για εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις όταν εκτιμά πως η έκβαση της υπόθεσης θα είναι εις βάρος της εταιρείας.

Λόγω της αβέβαιης φύσης των δικαστικών υποθέσεων, η τελική έκβαση ή το τελικό κόστος διακανονισμού των υποθέσεων μπορεί να διαφέρει σημαντικά από τις αρχικές εκτιμήσεις.

5.4.2. Καθοριστικές κρίσεις της διοίκησης για την εφαρμογή των λογιστικών αρχών, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Γίνεται για όλα τα στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού και ιδιαίτερα:

Εκτίμηση ανακτήσιμης αξίας απαιτήσεων, για απομείωση της αξίας τους στο ανακτήσιμο ύψος τους.

Εκτίμηση ανακτήσιμης αξίας αποθεμάτων από τη χρήση ή την πώλησή τους, για απομείωση της αξίας τους στο ανακτήσιμο ύψος τους.

Πληροφόρηση κατά τομέα

Η Εταιρεία έχει ένα και μόνο επιχειρηματικό τομέα δραστηριότητας, αυτόν της παραγωγής (στην Ελλάδα) και διάθεσης προϊόντων στις αγορές εσωτερικού και εξωτερικού.

Οι πωλήσεις της εταιρείας, για την κλεισμένη και την προηγούμενη χρήση, σε επίπεδο γεωγραφικής προέλευσης των πελατών παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

	2018			2017		
Πωλήσεις Εσωτερικού	14.203.046	58,59%		12.686.378	61,06%	
Πωλήσεις Εξωτερικού	10.037.663	41,41%		8.089.072	38,94%	
Σύνολο πωλήσεων	24.240.709	100,00%		20.775.451	100,00%	

Όλα τα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού της Εταιρείας βρίσκονται στην Ελλάδα.

Η Εταιρεία, για τη χρήση που έληξε την 31.12.2018, είχε δύο σημαντικούς πελάτες. Ο πρώτος αντιπροσώπευε πωλήσεις ύψους 3,09 εκατ. Ευρώ (12,7% των συνολικών πωλήσεων) και ο δεύτερος αντιπροσώπευε πωλήσεις ύψους 2,96 εκατ. Ευρώ (12,1% των συνολικών πωλήσεων). Ο κάθε ένας από τους λοιπούς πελάτες αντιπροσωπεύει ποσοστό μικρότερο του 10% των πωλήσεων της Εταιρείας.

6. Επεξηγηματικές σημειώσεις επί των κονδυλίων των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

6.1. Ενσώματα Πάγια

Κτίρια - Οικόπεδα

Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας (Fair Value) των προς εκτίμηση ακινήτων έχει χρησιμοποιηθεί η μέθοδος Υπολειμματικού Κόστους Αντικατάστασης σε συνδυασμό με τη μέθοδο Συγκριτικών στοιχείων ή Κτηματαγοράς. Με βάση αυτή τη μέθοδο υπολογίστηκε ξεχωριστά η εύλογη αξία της γης και το κόστος αντικατάστασης των κτισμάτων απομειωμένο κατά επιλεγμένο συντελεστή που αντιπροσωπεύει την λειτουργική και τεχνολογική απαξίωσή τους. Το άθροισμα των δύο επί μέρους αξιών (εύλογη αξία γης συν αποσβεσμένο κόστος αντικατάστασης των κτισμάτων) αποτελεί την εύλογη αξία του ακινήτου. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας του γηπέδου εφαρμόστηκε η μέθοδος των συγκριτικών στοιχείων ή κτηματαγοράς.

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία αναλύονται ως εξής:

	31.12.2018	31.12.2017
Ιδιόκτητα πάγια	24.155.050	24.560.882
Μισθωμένα Πάγια	2.660.549	795.090
	26.815.600	25.355.972

Ανάλυση Ιδιόκτητων παγίων

	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα και μηχανολογικές Εγκαταστάσεις	Λοιπός Εξοπλισμός	Πάγια υπό εκτέλεση	ΣΥΝΟΛΑ
<u>Αξία κτήσεως ή αποτυπήσεως</u>						
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2017	1.500.028	5.251.542	29.442.726	1.796.093	171.286	38.161.672
Προσθήκες	-	3.990	818.067	30.863	599.832	1.452.752
Έκποιήσεις	-	-	(68.694)	-	-	(68.694)
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017	1.500.028	5.255.532	30.192.099	1.826.956	771.118	39.545.730
 <u>Κατά την 1 Ιανουαρίου 2018</u>						
Προσθήκες	-	42.856	269.427	82.489	250.612	645.384
Διαγραφή	-	-	-	-	-	-
Μεταφορές από υπό εκτέλεση	-	-	803.417	-	-803.417	-
Μεταφορά από μισθωμένα	-	-	-	-	-	-
Έκποιήσεις	-	-	-	-	-	-
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	1.500.028	5.298.388	31.264.944	1.909.445,05	218.313	40.191.115

	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις	Μηχανήματα και μηχανολογικές Εγκαταστάσεις	Λοιπός Εξοπλισμός	Πάγια υπό εκτέλεση	ΣΥΝΟΛΑ
<u>Συσσωρευμένες Αποσβέσεις</u>						
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2017	-	98.588	12.107.479	1.681.764	-	13.887.831
Αποσβέσεις χρήσεως	-	99.936	990.272	28.206	-	1.118.413
Αποσβέσεις εκποιηθέντων	-	-	(21.394)	-	-	(21.394)
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017	-	198.524	13.076.357	1.709.970	-	14.984.851
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2018	-	198.524	13.076.357	1.709.970	-	14.984.851
Αποσβέσεις χρήσεως	-	100.521	917.596	33.099	-	1.051.216
Αποσβέσεις εκποιηθέντων	-	-	-	-	-	-
Μεταφερόμενες αποσβέσεις από μισθωμένα πάγια	-	-	-	-	-	-
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	-	299.045	13.993.953	1.743.070	-	16.036.067

Αναπόσβεστη Αξία

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017	1.500.028	5.057.009	17.115.743	116.986	771.118	24.560.882
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	1.500.028	4.999.344	17.270.991	166.376	218.313	24.155.050

α) Για την εξασφάλιση ομολογιακού δανείου, το ανεξόφλητο υπόλοιπο του οποίου την 31.12.2018 ανέρχεται σε ποσό των 5.600.000 ευρώ, έχει εγγραφεί επί των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων υποθήκη ποσού 7.200.000 €.

Επιπλέον έχουν εγγραφεί Α' προσημείωση υποθήκης ποσού € 2.000.000 για την εξασφάλιση κεφαλαίων κίνησης.

β) Η ανάλυση του ιστορικού κόστους κτήσεως των ιδιοχρησιμοποιούμενων οικοπέδων και κτιρίων καθώς και των μεταβολών της εύλογης αξίας τους, σύμφωνα με την εκτίμηση που πραγματοποιήθηκε σε προηγούμενη χρήση, αναφέρεται στη σημείωση 6.9.

Ανάλυση μισθωμένων παγίων (κατεχόμενων με χρηματοδοτική μίσθωση)

Τα Μισθωμένα Πάγια αφορούν μηχανήματα και Η/Υ και αναλύονται ως εξής:

Αξία κτήσεως ή αποτιμήσεως

Κατά την 1 Ιανουαρίου 2017 **707.797**

Μεταφορά σε ιδιόκτητα

Προσθήκες 158.180

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 **865.977**

Κατά την 1 Ιανουαρίου 2018 **865.977**

Προσθήκες 1.951.011

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 **2.816.989**

Συσσωρευμένες Αποσβέσεις

Κατά την 1 Ιανουαρίου 2017 **37.562**

Αποσβέσεις χρήσεως **33.324**

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 **70.887**

Κατά την 1 Ιανουαρίου 2018 **70.887**

Αποσβέσεις χρήσεως **85.552**

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 **156.440**

Αναπόσβεστη Αξία

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017 **795.090**

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018 **2.660.549**

6.2. Επενδύσεις σε Ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αφορούν αγροτεμάχια με ισόγεια οικία που κατέχει η Εταιρεία (στην Εύβοια), εύλογης αξίας 235.000 ευρώ. Στη χρήση 2015 σημειώθηκε μείωση της εύλογης αξίας κατά ποσό 5.000€ που αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα (άλλα έξοδα).

Ανάλυση μεταβολής

	Αξία παγίων (Ιστορικό κόστος)	Αξία Εκτίμησης 31.12.2015	Διαφορά εκτίμησης προηγ. Χρήσεων	Διαφορά εκτίμησης 31.12.2015
Επενδύσεις σε ακίνητα	262.000	235.000	(22.000)	(5.000)

6.3. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Τα Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία αφορούν αγοραζόμενο λογισμικό Η/Υ και κόστος ανάπτυξης νέων προϊόντων. Αναλύονται ως εξής:

	Λογισμικό Η/Υ	Κόστος ανάπτυξης	Σύνολο
Αξία κτήσεως ή αποτιμήσεως			
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2017	1.864.510	231.797	2.096.307
Προσθήκες	12.090	-	12.090
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017	1.876.600	231.797	2.108.397
 Κατά την 1 Ιανουαρίου 2018	1.876.600	231.797	2.108.397
Προσθήκες	139.243	10.000	149.243
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	2.015.843	241.797	2.257.640

Συσσωρευμένες Αποσβέσεις

Κατά την 1 Ιανουαρίου 2017	1.770.303	223.661	1.993.965
Αποσβέσεις χρήσεως	36.914	1.253	38.167
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017	1.807.217	224.914	2.032.133
Κατά την 1 Ιανουαρίου 2018	1.807.217	224.914	2.032.133
Αποσβέσεις χρήσεως	38.285	1.605	39.890
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	1.845.502	226.519	2.072.022

Αναπόσβεστη Αξία

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017	69.383	6.883	76.264
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018	170.341	15.278	185.617

6.4. Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Αφορούν μακροπρόθεσμες εγγυήσεις και λοιπές απαιτήσεις και η κίνηση τους, εντός των χρήσεων 2018 και 2017, είχε ως ακολούθως:

	Εγγυήσεις	Λοιπές απαιτήσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο 01.01.2017	24.809	104.543	129.352
Επιστροφές εγγυήσεων εντός της χρήσης	(4.259)		(4.259)
Χορηγήσεις εγγυήσεων στη χρήση	2.777		2.777
Απαιτήσεις από χρεώστες (από πώληση παγίων)		(67.976)	(67.976)
Υπόλοιπο 31.12.2017	23.327	36.567	59.894
Υπόλοιπο 01.01.2018	23.327	36.567	59.894
Επιστροφές εγγυήσεων εντός της χρήσης	(4.122)		(4.122)
Χορηγήσεις εγγυήσεων στη χρήση	2.063		2.063
Απαιτήσεις από χρεώστες (από πώληση παγίων)		(36.567)	(36.567)
Υπόλοιπο 31.12.2018	21.268	0,00	21.268

6.5. Αποθέματα

31.12.2018   31.12.2017

Πρώτες και βοηθητικές ύλες	2.084.884	1.874.140
Εμπορεύματα	99.118	47.039
Έτοιμα προϊόντα	2.312.392	1.744.281
Προβλέψεις απαξίωσης	(70.000)	(149.927)
	4.426.394	3.515.533

6.6. Εμπορικές και λοιπές Απαιτήσεις

Επίδραση από την αναδρομική εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στην εκτίμηση της απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων

Στην τρέχουσα χρήση 2018, η εταιρία εφάρμοσε για πρώτη φορά το ΔΠΧΑ 9. Συγκεκριμένα, εφάρμοσε την απλοποιημένη μέθοδο που βασίζεται σε στατιστικά στοιχεία απωλειών, λαμβάνοντας υπόψη και τους όρους της ασφάλειας πιστώσεων των εμπορικών της απαιτήσεων και προσδιόρισε τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές κατά την 31.12.2017 στο ποσό των 1.321.432,87 ευρώ, έναντι των ήδη αναγνωρισμένων, ποσού 1.108.430,94 ευρώ. Η διαφορά από τις καταλογισθείσες σωρευμένες απομειώσεις της 31.12.2017 (ποσού 159.751,45 ευρώ, μετά την αφαίρεση του αναλογούντος αναβαλλόμενου φόρου), βάρυνε το υπόλοιπο των κερδών εις νέον της 01.01.2018.

Ανάλυση και επιμέτρηση των εμπορικών απαιτήσεων της 31.12.2018

Υπόλοιπα απαιτήσεων - Χρόνος καθυστέρησης υπολοίπων					
Τρέχουσες απαιτήσεις				Απαιτήσεις πέραν του έτους για τις οποίες έχει γίνει πρόβλεψη επισφάλειας	Σύνολο
31.12.2018	Χωρίς καθυστέρηση	1-180 ημέρες	άνω των 180 ημερών		
Εμπορικές Απαιτήσεις	3.139.181,36	637.370,30	186.976,79	1.239.380,96	5.202.909,41
Ποσοστό απωλειών	0,7%	2,2%	15,5%	100,0%	
Εκτιμώμενες πιστωτικές ζημιές	(22.993,67)	(13.984,48)	(28.952,15)	(1.239.380,96)	(1.305.311,26)
Υπόλοιπο (καθαρό) απαιτήσεων από πελάτες 31.12.2018	3.116.187,69	623.385,82	158.024,64	-	3.897.598,15

Μεταβολή στις εκτιμώμενες πιστωτικές ζημιές που αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα προ φόρων **16.121,61**

Η μείωση των εμπορικών απαιτήσεων, παρά την ανάπτυξη της δραστηριότητας της εταιρείας οφείλεται στην αύξηση των εξαγωγών και της κατηγορίας σαπωνωμαζών που διαιτίθενται με βραχύτερο χρόνο πίστωσης και σε εκχώρηση απαιτήσεων χωρίς αναγωγή κινδύνου σε εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων.

Λοιπές απαιτήσεις (κυκλοφορούν στοιχείο)

Ανάλυση:

	31.12.2018	31.12.2017
Λοιπές κρατήσεις (ελληνικό Δημόσιο)	17.174	27.954
Απαίτηση ΦΠΑ χρήσης	714.718	243.383
Προκαταβολές	29.404	40.008
Χρεώστες	36.616	39.484
Λοιπές απαιτήσεις	39.318	19.401
Μείον: Προβλέψεις για επισφαλείς λοιπές απαιτήσεις	(4.679)	(4.679)
Συνολικές λοιπές απαιτήσεις	832.550	365.552

6.7. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αντιπροσωπεύουν μετρητά και τραπεζικές καταθέσεις.

	31.12.2018	31.12.2017
Ταμείο	70	1.756
Καταθέσεις όψεως σε Ευρώ	2.807.315	1.843.883
Καταθέσεις όψεως σε ξένο νόμισμα	133.190	73.078
	2.940.575	1.918.717

6.8. Μετοχικό Κεφάλαιο και Ίδιες Μετοχές

6.8.1. Ανάλυση μετοχικού κεφαλαίου και Υπέρ το άρτιο

	Μετοχικό κεφάλαιο	Ίδιες Μετοχές	Υπέρ το άρτιο
Υπόλοιπο 01.01.2017	15.747.184	-	31.953.519
Μεταβολή	-	(108.917)	-
Υπόλοιπο 31.12.2017	15.747.184	(108.917)	31.953.519
 Υπόλοιπο 01.01.2018	 15.747.184	(108.917)	31.953.519
Ακύρωση Ιδίων Μετοχών	(1)	(173.770)	108.917
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	(3)	17.331.703	-
Έξοδα αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου	(3)	-	(17.331.703)
Μείωση μετοχικού με συμψηφισμό ζημιών	(4)	(17.331.703)	-
Επιστροφή Μετοχικού κεφαλαίου	(5)	(251.184)	-
Υπόλοιπο 31.12.2018	15.322.230	-	14.431.168

Την 6.6.2018 καταχωρήθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ) οι αποφάσεις της 6.6.2018 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή (τμήμα εποπτείας εισηγμένων Α.Ε.) με αριθμούς 60320, 60374 και 60376 με τις οποίες εγκρίθηκε η τροποποίηση του άρθρου 3 (μετοχικό κεφάλαιο) του καταστατικού, σύμφωνα με την από 3.5.2018 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της εταιρείας. Η τροποποίηση του άρθρου 3 αφορά τις ακόλουθες μεταβολές, οι οποίες έχουν απεικονιστεί στο σύνολό τους στις παρούσες οικονομικές καταστάσεις:

1. Μείωση μετοχικού κεφαλαίου κατά 173.770,19€ με την ακύρωση 560.549 ιδίων μετοχών.
2. Αύξηση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από 0,31€ σε 0,62€ με συνένωση των παλαιών μετοχών (reverse split 2:1) και μείωση του συνολικού αριθμού των υφιστάμενων μετοχών από 50.236.820 σε 25.118.410

3. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 17.331.702,90€ με κεφαλαιοποίηση μέρους του υπέρ το άρτιο με αύξηση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από 0,62€ σε 1,31€.
4. Μείωση μετοχικού κεφαλαίου για συμψηφισμό ζημιών κατά 17.331.702,90€ με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από 1,31€ σε 0,62€.
5. Μείωση μετοχικού κεφαλαίου κατά 251.184,10€ με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από 0,62€ σε 0,61€ ανά μετοχή με σκοπό την επιστροφή κεφαλαίου με καταβολή μετρητών στους μετόχους.

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες στην κύρια αγορά στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου

Ως Κεφάλαιο η εταιρεία θεωρεί το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων όπως εμφανίζεται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι στόχοι της εταιρείας όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι να διατηρεί θετικά Ίδια Κεφάλαια και να εξασφαλίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις που επιβάλλονται από τη νομοθεσία.

6.8.2. Ίδιες μετοχές

Με την απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 15^{ης} Νοεμβρίου 2016 εγκρίθηκε η αγορά ιδίων μετοχών της Εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 16 του κ.ν. 2190/1920. Στη χρήση 2017 αγοράστηκαν 560.549 τεμάχια με συνολική αξία κτήσης 108.916,83€ που αντιπροσώπευαν το 1,104% του μετοχικού κεφαλαίου. Στη χρήση 2018 δεν αποκτήθηκαν άλλες ίδιες μετοχές, ενώ, με την απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 3 Μαΐου 2018 ακυρώθηκε το σύνολο των Ιδίων μετοχών που κατέχονταν από την εταιρεία. Την 31 Δεκεμβρίου 2018 και μέχρι σήμερα δεν κατέχονται ίδιες μετοχές.

6.9. Αποθεματικά εύλογης αξίας

Τα αποθεματικά εύλογης αξίας προέρχονται από την αποτίμηση των ακινήτων από ανεξάρτητους επαγγελματίες εκτιμητές που διενεργήθηκε την 31.12.2015 και αναλύονται, ως ακολούθως:

Ανάλυση μεταβολής εύλογης αξία στη Χρήση.

Αποθεματικά εύλογης αξίας	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπα στην αρχή της περιόδου	1.479.307	1.479.307
Υπόλοιπα στο τέλος της χρήσης	1.479.307	1.479.307

Ανάλυση Αποθεματικών Εύλογης αξίας:

	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ	ΑΞΙΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΞΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ	ΑΝΑΒΑΛ- ΛΟΜΕΝΟΣ ΦΟΡΟΣ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΕΥΛΟΓΗΣ
ΚΤΙΡΙΑ	5.428.867	5.191.779	1.693.812	(237.087)	1.456.725	(422.450)	1.034.275
ΟΙΚΟΠΕΔΑ	2.492.676	1.500.028	1.619.454	(992.648)	626.806	(181.774)	445.032
ΣΥΝΟΛΟ	7.921.542	6.691.807	3.313.266	(1.229.735)	2.083.531	(604.224)	1.479.307

6.10. Λοιπά αποθεματικά

Τα λοιπά αποθεματικά αναλύονται ως εξής:

	Τακτικό αποθεματικό	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2017	46.127	150.155	20.918	217.200
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2017	46.127	150.155	20.918	217.200
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018	46.127	150.155	20.918	217.200
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2018	46.127	150.155	20.918	217.200

(α) Τακτικό αποθεματικό

Το τακτικό αποθεματικό σχηματίζεται υποχρεωτικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018 (ομοίως και με τις προγενέστερες διατάξεις του κ.ν.2190/20), για την κάλυψη τυχόν ζημιών της επιχείρησης. Το ποσό αποτελείται από το 5% των κερδών της χρήσης, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος, μέχρι να φτάσει στο 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου.

(β) Αφορολόγητα αποθεματικά

Τα αφορολόγητα αποθεματικά σχηματίζονται βάσει αναπτυξιακών νόμων, από τα καθαρά κέρδη. Τα ποσά αυτά είναι αφορολόγητα, δεν υπάγονται στη φορολογία εισοδήματος γιατί σχηματίστηκαν για την δημιουργία παγίων επενδύσεων.

(γ) Λοιπά αποθεματικά

Τα αποθεματικά αυτά σχηματίζονται από παρακράτηση κερδών που έχουν φορολογηθεί, μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Ο κύριος σκοπός της δημιουργίας τους είναι η ενίσχυση της ρευστότητας της επιχείρησης.

6.11. Δάνεια

Η εύλογη αξία των δανείων δεν διαφέρει σημαντικά από τη λογιστική, αφού τα δάνεια είναι μεταβλητού επιτοκίου.

Τα δάνεια αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2018	31.12.2017
Μακροπρόθεσμα		
Τραπεζικά δάνεια	5.001.460	6.079.477
Υποχρεώσεις από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.155.694	358.072
Μη τραπεζικά δάνεια	262.816	262.816
Σύνολο	6.419.970	6.700.365
Βραχυπρόθεσμα		

Τραπεζικά δάνεια	1.593.214	1.558.557
Βραχυπρόθεσμο τμήμα Μακροπροθέσμων τραπεζικών δανείων	1.112.394	646.125
Υποχρεώσεις από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	442.041	155.532
Μη τραπεζικά δάνεια	-	-
Σύνολο	3.147.650	2.360.214
 Σύνολο δανείων	 9.567.619	 9.060.580

Το μέσο κόστος του τραπεζικού δανεισμού (τόκοι και έξοδα τραπεζικών δανείων και χρηματοδοτικής μίσθωσης / μέσο μηνιαίο ύψος τραπεζικών δανείων) ήταν 4,8% στη χρήση 2018 και 4,9% στη χρήση 2017.

Για εξασφάλιση των τραπεζικών δανείων έχουν δοθεί υποθήκες και προσημειώσεις όπως αναφέρονται στη σημείωση 6.1. Στη σύμβαση ομολογιακού δανείου που έχει συνάψει η Εταιρεία με τις συνεργαζόμενες τράπεζες, προβλέπονται δεσμεύσεις, οι κυριότερες των οποίων είναι οι εξής:

- Για σημαντικές εξαγορές και πωλήσεις συμμετοχών και επενδύσεων παγίων στοιχείων, απαιτείται η συναίνεση του συνόλου των συνεργαζόμενων τραπεζών.
- Συναίνεση του συνόλου των τραπεζών απαιτείται και για χορήγηση δανείων σε τρίτους.
- Να μην υπάρχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές εκτός ρύθμισης σε Πιστωτικά ιδρύματα, Ασφαλιστικά ταμεία και στο Δημόσιο.
- Επίτευξη χρηματοοικονομικών δεικτών

Ανάλυση υποχρεώσεων από συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης

Οι υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης είναι εξασφαλισμένες με τα μισθωμένα ενσώματα πάγια τα οποία περιέρχονται στον εκμισθωτή σε περίπτωση αδυναμίας του μισθωτή να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις του.

Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης (κεφάλαιο)

	31.12.2018	31.12.2017
Μέχρι ένα έτος	442.041	155.532
Από 1 έως 5 έτη	1.155.694	358.072
Σύνολο Υποχρεώσεων	1.597.735	513.605

Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης-Ελάχιστες πληρωμές μισθωμάτων

	31.12.2018	31.12.2017
Μέχρι ένα έτος	530.873	169.492
Από 1 έως 5 έτη	1.250.245	368.295
	1.781.118	537.787
Μελλοντικό χρηματοοικονομικό κόστος	-	-
Σύνολο Υποχρεώσεων	1.781.118	537.787

6.12. Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα να συμψηφιστούν τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από την ίδια φορολογική αρχή.

Από τον συμψηφισμό αναβαλλόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων προκύπτουν αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που είναι πληρωτέες μετά την κάλυψη των σωρευμένων φορολογικών ζημιών. Με βάση την κείμενη φορολογική νομοθεσία, οι φορολογικές ζημιές κάθε χρήσης συμψηφίζονται με φορολογητέα κέρδη των πέντε επομένων ετών, προκειμένου να υπολογιστεί στη διαφορά, μετά τον συμψηφισμό, το ποσό του οφειλόμενου φόρου εισοδήματος. Υπάρχουν αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις λόγω της ύπαρξης σωρευμένων φορολογικά αναγνωρίσιμων ζημιών, που προέκυψαν στις χρήσεις 2014 και 2015 και μπορούν να συμψηφίσουν κέρδη μέχρι τις χρήσεις 2019 και 2020 αντίστοιχα.

Με τις διατάξεις του άρθρου 23 του ν.4579/2018 (ΦΕΚ Α' 201/03.12.2018), αντικαταστάθηκε το άρθρο 58 του ΚΦΕ (ν.4172/2014).

Με τις νέες διατάξεις μειώνεται σταδιακά ο φορολογικός συντελεστής των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες κατά μία ποσοστιαία μονάδα ανά έτος, αρχής γενομένης της μείωσης για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019. Συγκεκριμένα, για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2018 θα εφαρμοστεί ο ήδη ισχύων φορολογικός συντελεστής (29%), ενώ για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019 ο φορολογικός συντελεστής ορίζεται σε είκοσι οκτώ τοις εκατό (28%), για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2020 σε είκοσι επτά τοις εκατό (27%), για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2021 σε είκοσι έξι τοις εκατό (26%) και για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2022 και επομένων ο συντελεστής ορίζεται σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

Κατά συνέπεια οι φορολογικοί συντελεστές του άρθρου 58 του ΚΦΕ ν.4172/2013 όπως ισχύει μετά την 3/12/2018 είναι κλιμακωτά μειούμενοι από 29% σε 25% χωρίς καμία προϋπόθεση.

Σχετικά με τους συντελεστές με βάση τους οποίους θα υπολογιστούν οι αναβαλλόμενοι φόροι σημειώνουμε ότι στην παράγραφο του ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος» ορίζεται ότι:

«Τα αναβαλλόμενα φορολογικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις θα επιμετρώνται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένονται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιωδώς θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού».

Συνεπώς, ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων έγινε με τους νέους φορολογικούς συντελεστές, όπως αυτοί θα ισχύουν στο έτος που αναμένεται να διακανονισθεί το περιουσιακό στοιχείο ή η υποχρέωση.

Από την αναπροσαρμογή αυτή του συνόλου των φορολογικών υποχρεώσεων με βάση τους νέους φορολογικούς συντελεστές προέκυψε μείωση των υποχρεώσεων αυτών κατά ποσό € 481.998,28 εκ του οποίου ποσό €413.094 αφέλησε τον φόρο αποτελεσμάτων και ποσό €68.904 αφέλησε απ' ευθείας την καθαρή θέση.

Η συνολική μεταβολή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος (υποχρεώσεις) έχει ως εξής:

	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπο έναρξης χρήσης	(2.881.230)	(2.767.784)
Χρέωση/ (πίστωση) κατάστασης αποτελεσμάτων	43.018	(118.175)
Χρέωση/ (πίστωση) απευθείας στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	68.904	4.729
Υπόλοιπο τέλους χρήσης	(2.769.308)	(2.881.230)

Τα υπόλοιπα και οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια της χρήσης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο συμψηφισμός των υπολοίπων, είναι τα ακόλουθα:

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις:

	Αποτίμηση αποθεμάτων	κρατικές επιχορηγήσεις	Πρόβλεψη αποζημίωσης εργαζομένων	Φορο- λογικές ζημιές	Επενδύσεις σε ακίνητα	Έξοδα πολυετούς απόσβεσης	Επισφαλείς απαιτήσεις Δ.Π.Χ.Π. 9	Προβλέψεις	Μεταβατικοί Λογαριασμοί	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	55.824	285.604	159.547	892.601	7.830	8.950	-	(1.166)	-	1.409.190
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	9.297	(21.041)	11.471	31.850	-	(5.972)	-	8.030	6626	40.259
Χρέωση/ (πίστωση) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	4.729	-	-	-	-	-	-	4.729
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	65.121	264.563	175.747	924.451	7.830	2.978	-	6.864	6.626	1.454.178
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	65.121	264.563	175.747	924.451	7.830	2.978	-	6.864	6.626	1.454.178
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(23.901)	(51.862)	(11.870)	(321.451)	(1080)	(1.887)	(4.030)	38.673	(1.658)	(379.065)
Χρέωση/ (πίστωση) στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	-	-	15.654	-	-	-	53.250	-	-	68.904
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	41.220	212.701	179.531	603.000	6.750	1.091	49.220	45.537	4.968	1.144.017

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις:

	Ιδιοχρησιμο- ποιούμενα ακίνητα	Ενσώματα πάγια	Ενσώματα πάγια (μισθωμένα)	Μεταβατικοί Λογαριασμοί	Σύνολο
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	1.144.749	3.021.978	10.246	-	4.176.974
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	64.390	78.016	13.709	2.320	158.434
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	1.209.139	3.099.994	23.955	2320	4.335.408
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	1.209.139	3.099.994	23.955	2.320	4.335.408
Χρέωση/ (πίστωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(285.845)	(168.668)	34.750	(2.320)	(422.083)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	923.294	2.931.326	58.705	-	3.913.325

	2018	2017
Υπόλοιπο φορολογικών απαιτήσεων	1.144.017	1.454.178
Υπόλοιπο φορολογικών υποχρεώσεων	(3.913.325)	(4.335.408)
Καθαρό υπόλοιπο	(2.769.308)	(2.881.230)

6.13. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζομένους

Το πρόγραμμα που ισχύει είναι η συμβατική υποχρέωση παροχών εφάπαξ ποσού, σε περίπτωση αποχωρήσεων λόγω συνταξιοδότησης, ανάλογα με τον χρόνο προϋπηρεσίας, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία (ν.2112/20, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μέχρι και τον ν.4093/2012). Η υποχρέωση της εταιρείας προς τα πρόσωπα που εργοδοτεί, για την μελλοντική καταβολή παροχών, προσμετράται και απεικονίζεται με βάση το αναμενόμενο να καταβληθεί δεδουλευμένο δικαίωμα του κάθε εργαζομένου, κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, προεξοφλούμενο στην παρούσα του αξία, σε σχέση με τον προβλεπόμενο χρόνο καταβολής του. Η παραπάνω υποχρέωση έχει υπολογισθεί από πιστοποιημένους αναλογιστές στο τέλος της χρήσης, ως εξής:

Ισολογισμός κατά την 31η Δεκεμβρίου	2018	2017
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	712.120	606.021
Μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη / (ζημιές)	-	-
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον Ισολογισμό	712.120	606.021
Κατάσταση Αποτελεσμάτων	2018	2017
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	34.905	33.823
Τόκος στην υποχρέωση	9.090	8.505
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας λόγω τροποποιήσεων	-	-
Κανονικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	43.995	42.328
Κόστος περικοπών / διακανονισμών / τερματισμού υπηρεσίας	24.542	24.976
Συνολικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	68.537	67.304
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον Ισολογισμό	2018	2017
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	606.021	550.162
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	68.537	67.304
Αναλογιστικά (κέρδη)/ζημιές	62.614	16.306
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(25.052)	(27.751)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	712.120	606.021
Ισολογισμός	31.12.2018	31.12.2017
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	606.021	550.162
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	34.905	33.823
Κόστος τόκου	9.090	8.505
Κόστος Επίδρασης Περικοπής / Διακανονισμού / Παροχής λήξης απασχόλησης	24.542	24.976
Μείον Καταβληθείσες αποζημιώσεις	(25.052)	(27.751)
Αναλογιστική ζημιά / (κέρδος)	62.614	16.306
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	712.120	606.021

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	31.12.2018	31.12.2017
1. Αύξηση ετήσιου μισθολογίου που λαμβάνεται υπόψη για την αποζημίωση του Ν. 2112/20	2,00%	2,00%
2. Προεξοφλητικό Επιτόκιο	1,59%	1,50%
3. Μέσος ετήσιος ρυθμός μακροχρόνιας αύξησης πληθωρισμού	1,50%	1,50%
4. Ύψος αποζημίωσης	Εφαρμογή των νομοθετικών διατάξεων του ν.2112/20 ν.3198/55 και 4093/2012, για παροχή ενός εφάπαξ ποσού βάσει ποσοστού της ισχύουσας κλίμακας.	
5. Αναλογιστική μέθοδος αποτίμησης	Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της Προβεβλημένης Πιστωτικής Μονάδος (Projected Unit Credit Method).	

6.14. Προβλέψεις

	31.12.2018	31.12.2017
Μακροπρόθεσμες προβλέψεις	175.142	10.000
Βραχυπρόθεσμες προβλέψεις	-	-
	175.142	10.000

Αφορούν προβλέψεις για πιθανή ζημία από επίδικες, εργατικές και άλλες διαφορές που θα οριστικοποιηθούν σε επόμενες χρήσεις.

6.15. Επιχορηγήσεις περιουσιακών στοιχείων

Οι επιχορηγήσεις αυτές αναγνωρίζονται ως έσοδα παράλληλα με την απόσβεση των περιουσιακών στοιχείων – κυρίως μηχανημάτων – που επιδοτήθηκαν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αναγνωρίζονται στις υποχρεώσεις ως μελλοντικά έσοδα αφορούν:

(α) Επενδύσεις που έγιναν κατά την περίοδο από 1999 έως 2006 και επιχορηγήθηκαν με βάση τον Ν.2601/1998.

(β) Επιχορήγηση επενδυτικού προγράμματος του Ν.3299/2004, που αφορά επενδύσεις που έγιναν κατά την περίοδο από 2008 έως 2012.

Με την υπ' αριθμό πρωτ. 77887/24.12.2014 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας, εγκρίθηκε η τελική εκταμίευση της επιχορήγησης ποσού επενδυτικού προγράμματος του Ν.3299/2004, που αφορά επενδύσεις που έγιναν

κατά την περίοδο από 2008 έως 2012. Η τελική εκταμίευση πραγματοποιήθηκε την 3^η Σεπτεμβρίου 2015.

(γ) Με την απόφαση της Αναπτυξιακής Διαχειριστικής Στερεάς Ελλάδος και Θεσσαλίας με αριθμό πρωτοκόλλου 962/31.03.2016, εγκρίθηκε η τελική εκταμίευση της επιχορήγησης του επενδυτικού προγράμματος «ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ II» που αφορά επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο από 2013 έως 2014. Η επιχορήγηση ανήλθε στο ποσό των 48.970 € και εισπράχθηκε στη χρήση 2016.

(δ) Με την απόφαση της Αναπτυξιακής Διαχειριστικής Στερεάς Ελλάδος και Θεσσαλίας με αριθμό πρωτοκόλλου 3355/22.11.2016, εγκρίθηκε η τελική εκταμίευση της επιχορήγησης του επενδυτικού προγράμματος «ΕΝΙΣΧΥΣΗ Μ.Μ.Ε. ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ-ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ-ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ» που αφορά επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο από 2013 έως 2015. Η επιχορήγηση ανήλθε στο ποσό των 37.438,80 € και εισπράχθηκε στη χρήση 2017.

Η κίνηση εντός των χρήσεων 2018 και 2017, του λογαριασμού των επιχορηγήσεων, που θα αναγνωρισθούν ως έσοδα σε μελλοντικές χρήσεις είχε ως εξής:

Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2017	1.840.960
Λήψη επιχορήγησης	37.439
Έσοδο αναγνωρισθέν στη χρήση	(131.415)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2017	1.746.984
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018	1.746.984
Λήψη επιχορήγησης	-
Έσοδο αναγνωρισθέν στη χρήση	(128.111)
Υπόλοιπο 31.12.2018	1.618.873

6.16. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αναλύονται ως ακολούθως:

	31.12.2018	31.12.2017
Προμηθευτές (ανοιχτά υπόλοιπα)	5.300.899	3.006.502
Προμηθευτές (Επιταγές πληρωτέες)	181.052	239.486
Σύνολο Προμηθευτών	5.481.951	3.245.988
Πιστωτές διάφοροι	160.228	141.621
Υποχρεώσεις από φόρους-τέλη	130.290	190.897
Ασφαλιστικά Ταμεία	173.211	165.708
Πιστωτικά υπόλοιπα πελατών	117.417	79.695
Μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού	82.986	75.163
Σύνολο Λοιπών υποχρεώσεων	664.132	653.083
Σύνολο Προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων	6.146.083	3.899.071

Η αύξηση των προμηθευτών οφείλεται σε αύξηση της δραστηριότητας της εταιρείας και σε επαναδιαπραγμάτευση των όρων πληρωμής με βασικούς προμηθευτές υπόνω.

6.17. Πωλήσεις

Ο κύκλος εργασιών (πωλήσεις) αναλύεται ως ακολούθως:

	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017
Πωλήσεις εμπορευμάτων	344.405	294.280
Πωλήσεις προϊόντων	23.760.523	20.211.747
Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων	119.782	113.424
Παροχή υπηρεσιών	16.000	156.000
Σύνολο	24.240.709	20.775.451

6.18. Κόστος Πωλήσεων

Το κόστος πωλήσεων αναλύεται ως ακολούθως:

	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017
Κόστος εμπορευμάτων	197.852	179.977
Κόστος προϊόντων	17.334.279	14.765.166
Σύνολο	17.532.131	14.945.143

6.19. Άλλα Έσοδα Εκμετάλλευσης

Τα άλλα έσοδα για τη χρήση 2018 και 2017, αναλύονται ως κατωτέρω:

	2018	2017
Εισπραττόμενα έξοδα	225.902	187.130
Συναλλαγματικές διαφορές-έσοδα	45.726	-
Έσοδα Προηγούμενων Χρήσεων	-	804
Κέρδη από πώληση παγίων	-	899
Έσοδα από απόσβεση επιδοτήσεων	128.111	131.415
Έσοδα από μείωση πρόβλεψης επισφ. Πελατών ΔΠΧΑ 9	16.122	-
Λουπά	20.731	32.507
Σύνολο	436.591	352.755

6.20. Έξοδα κατ' είδος

Τα έξοδα για τις χρήσεις 2018 και 2017, που κατανέμονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στα κονδύλια κόστος πωλήσεων, έξοδα διαθέσεως, έξοδα διοικήσεως και έξοδα έρευνας και ανάπτυξης, αναλύονται κατ' είδος ως κατωτέρω:

	2018	2017
Αγορές και μεταβολές αποθεμάτων	12.795.275	10.876.925
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	4.255.989	3.631.869
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	1.232.259	904.571
Παροχές τρίτων	1.297.762	1.227.761
Φόροι - τέλη	171.254	172.727
Διάφορα έξοδα	1.654.942	1.529.265
Αποσβέσεις	1.176.658	1.189.906
Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	68.537	67.304
ΣΥΝΟΛΑ	22.652.676	19.600.328

6.21. Άλλα Έξοδα Εκμετάλλευσης

Τα άλλα έξοδα Εκμετάλλευσης για τις χρήσεις 2018 και 2017, αναλύονται ως κατωτέρω:

	2018	2017
Συναλλαγματικές διαφορές έξοδα	-	66.707
Πρόστιμα - φόροι τέλη	5.867	23.225
Τόκοι υπερημερίας	500	16
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	18.655	28.683
Ζημιές από πώληση παγίων	-	3.300
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	-	49.667
Πρόβλεψη για επίδικες διαφορές και μελλοντικές υποχρεώσεις	150.000	-
Αποζημιώσεις προσωπικού	-	111.055
Ζημιές από καταστροφή αποθεμάτων	158.300	130.384
Λοιπά έκτακτα έξοδα	788	1.334
	334.110	414.371

6.22. Χρηματοοικονομικό κόστος – καθαρό

Στο καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος των χρήσεων 2018 και 2017 συμπεριλαμβάνονται:

	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017
Τόκοι έσοδα	(176)	24
Τόκοι και έξοδα τραπεζικών δανείων	398.219	384.338
Τόκοι και έξοδα χρηματοδοτικής μίσθωσης	93.090	36.937
Κόστος εκχώρησης απαιτήσεων (*)	86.564	74.325
Έξοδα τραπεζικών συναλλαγών & λοιπά έξοδα	50.534	79.316
Καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα	628.232	574.940

(*) Αφορά έξοδα για εκχώρηση απαιτήσεων πελατών (χωρίς αναγωγή κινδύνου) σε εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων.

Το μέσο κόστος του τραπεζικού δανεισμού (τόκοι και έξοδα τραπεζικών δανείων και χρηματοδοτικής μίσθωσης / μέσο μηνιαίο ύψος τραπεζικών δανείων) ήταν 4,8% στη χρήση 2018 και 4,9% στη χρήση 2017.

6.23. Φόροι Εισοδήματος

	31.12.2018	31.12.2017
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	1.062.282	538.567
Ισχύων φορολογικός Συντελεστής	29%	29%
Φόρος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές	308.062	156.184
Πραγματικός φόρος (φορολογικής βάσης)	105.548	72.979
Μείωση φόρου λόγω συμψηφισμού φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(105.548)	(72.979)
Πληρωτέος (τρέχων) φόρος	-	-
Αναπροσαρμογή (μείωση) αναβαλλόμενων φόρων, λόγω αλλαγής φορολογικών συντελεστών για τις επόμενες χρήσεις.	(413.094)	-
Φόρος αποτελεσμάτων η φορολογία των οποίων αναβάλλεται	370.076	118.175
Φόρος Αποτελεσμάτων	(43.018)	118.175

6.24. Κέρδος ανά μετοχή

Οι βασικές ζημιές ανά μετοχή υπολογίζονται με διαίρεση της ζημιάς που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής, με τον σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών στην διάρκεια της περιόδου.

	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Κέρδη	1.105.300	420.392
Σταθμισμένος μέσος αριθμός μετοχών	<u>35.817.976</u>	<u>50.236.820</u>
Βασικά κέρδη ανά μετοχή	<u>0,0309</u>	<u>0,0084</u>

6.25. Αμοιβές και έξοδα σε Εργαζόμενους

Ο αριθμός των εργαζομένων και το κόστος τους που επιβάρυνε τα αποτελέσματα, κατά τις χρήσεις 2018 και 2017, ήταν:

	2018	2017
Μέσος αριθμός ατόμων	120	111
Άτομα την 31 Δεκεμβρίου	129	108
Τακτικές Αποδοχές	4.136.895	3.527.668
Παρεπόμενες παροχές & έξοδα προσωπικού	119.094	104.202
Συνολικό κόστος	4.255.989	3.631.869

6.26. Αποσβέσεις

Οι αποσβέσεις ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων κατά τις χρήσεις 2018 και 2017, που αναλύονται στις σημειώσεις 6.1 και 6.3 καθώς και οι αποσβέσεις των επιχορηγήσεων που αναλύονται στη σημείωση 6.16, έχουν συνοπτικά ως ακολούθως:

	2018	2017
Αποσβέσεις παγίων	1.176.658	1.189.906
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(128.111)	(131.415)

6.27. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις από φορολογικούς ελέγχους ανέλεγκτων χρήσεων αναφερόμαστε στη σημείωση 5.4.1.

Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις:

- Η Εταιρεία έχει ασκήσει κατά της υπ' αριθμ. 56960/2009 απόφασης του Προϊσταμένου του ΕΟΦ, με την οποία της επιβλήθηκε φόρος ύψους 695.743,53 Ευρώ, την από 27.10.2009 και με γενικό αριθμό κατάθεσης 41240/2009 Προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών. Η με αρ. κατ. 41240/2009 προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών έλαβε δικάσιμο και συζητήθηκε στις 29.09.2016 (εξ αναβολής από 09.06.2016), και εκδόθηκε η υπ' αρ. 5492/2017 απόφαση του 19^{ου} τμήματος, με την οποία η υπόθεση παραπέμπεται για εκδίκαση στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών. Ως δικάσιμος ορίσθηκε η 07.06.18, ενώπιον του 6^{ου} τμήματος, οπότε και η υπόθεση συζητήθηκε, ενώ δεν έχει εκδοθεί ακόμα απόφαση. Πιθανολογείται η θετική έκβαση της προσφυγής (τουλάχιστον ως προς το μέρος των επιβληθέντων ποσών). Κατά της ως άνω απόφασης ασκήθηκε και η από 27.10.2009 Αίτηση Αναστολής για την αναστολή εκτέλεσης του επιβαλλόμενου φόρου και εκδόθηκε η με αριθμό 1145/2010 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών με την οποία ανεστάλη η εκτέλεση – καταβολή κατά τα 2/3 του ως άνω επιβαλλόμενου ποσού δηλαδή κατά το ποσό των 463.823,02 ευρώ, έως την έκδοση απόφασης επί της Προσφυγής. Το αρχικό ποσό του φόρου βεβαιώθηκε ταμειακά με την υπ' αριθμ. 9133/2009 ταμειακή βεβαίωση της ΔΟΥ Χαλκίδας. Κατά της ως άνω ταμειακής βεβαίωσης, η εταιρεία άσκησε την από 29.10.2009 και με γενικό αριθμό κατάθεσης 1477/2009 Ανακοπή ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία παραπέμφθηκε στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Χαλκίδας. Κατά της ως άνω ταμειακής βεβαίωσης, η εταιρεία άσκησε και την από 27.10.2009 Αίτηση Αναστολής για την αναστολή εκτέλεσης της ταμειακής βεβαίωσης και εκδόθηκε η από 04.11.2009 προσωρινή διαταγή αναστολής εκτέλεσης για το 95% του βεβαιωθέντος προστίμου (ήτοι του ποσού 695.734,53€) έως την έκδοση απόφασης επί της Αναστολής. Στην συνέχεια, επί της ως άνω Αίτησης Αναστολής εκδόθηκε εν τέλει η με αριθμ.

44/2011 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας, δυνάμει της οποίας ανεστάλη η εκτελεστότητα της ταμειακής βεβαίωσης της Δ.Ο.Υ. Χαλκίδας σε βάρος της Εταιρείας κατά ποσοστό 70% και έως τη συζήτηση της Ανακοπής. Η συζήτηση της Ανακοπής προσδιορίστηκε για τις 22.02.2012 και αναβλήθηκε (λόγω αποχής δικηγόρων στις 22.02.2012) για τις 21.03.2012 και στη συνέχεια για τις 20.06.2012, οπότε και συζητήθηκε και εξεδόθη η απόφαση 453/2012 του Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας, που δέχθηκε την ανακοπή και ακύρωσε την υπ' αρ. 9133/2009 ταμειακή βεβαίωση. Κατά της υπ' αρ. 453/2012 αποφάσεως του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Χαλκίδας το Ελληνικό Δημόσιο (ΔΟΥ Χαλκίδας) άσκησε την με ΑΒΕΜ 32/14 έφεσή του ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Πειραιώς, η οποία συζητήθηκε στις 07.06.2017 (εξ αναβολής από 02.12.2015, 09.03.2016 και 01.03.2017) και εκδόθηκε η απόφαση 3379/2017, με την οποία απορρίπτεται η έφεση του Ελλ. Δημοσίου. Επί αυτής της απόφασης το Ελληνικό Δημόσιο δεν προχώρησε στην άσκηση αίτησης αναίρεσης. Η εκτίμηση της Διοίκησης της Εταιρείας, η οποία βασίζεται στην εκτίμηση των δικηγόρων που χειρίζονται την υπόθεση, είναι ότι δεν θα προκύψει πρόσθετη επιβάρυνση από την υπόθεση αυτή.

- Έχουν ασκηθεί αγωγές από πρώην υπαλλήλους της εταιρείας, οι οποίοι διεκδικούν την αναγνώριση της ακυρότητας της καταγγελίας της σύμβασης εργασίας τους και διεκδικούν μισθούς και ηθική βλάβη συνολικού ποσού 290 χιλ. ευρώ. Το δικαστήριο αναγνώρισε την ακυρότητα της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας τους κηρύσσοντας την απόφαση προσωρινά εκτελεστή υποχρεώνοντας την εταιρεία να καταβάλλει το ποσό 118 χιλ. €. Η εταιρεία έχει ασκήσει έφεση κατά των προαναφερομένων αποφάσεων. Η εκτίμηση της Διοίκησης της Εταιρείας, η οποία βασίζεται στην εκτίμηση του δικηγόρου που χειρίζεται τις υποθέσεις αυτές, είναι ότι θα είναι θετική η έκβαση αυτών των υποθέσεων. Η εταιρεία έχει ήδη επιβαρύνει, για τις ανωτέρω υποθέσεις, την καθαρή της θέση με ποσό 129 χιλ. € από τις προηγούμενες χρήσεις και διενήργησε συμπληρωματική πρόβλεψη στην χρήση 2018 ποσού 150 χιλ. €, που θεωρούμε ότι είναι επαρκής για να καλύψει την πιθανή οριστική επιβάρυνση των υποθέσεων αυτών.
- Υπάρχουν επίδικες διαφορές της Εταιρείας κατά τρίτων. Η όποια ωφέλεια προκύψει θα αναγνωριστεί στα αποτελέσματα της εταιρείας κατά την πραγματοποίηση της.

Δεν υπάρχουν άλλες επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές.

Εκτός των ανωτέρω δεν υπάρχουν άλλες ενδεχόμενες υποχρεώσεις.

6.28. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

α) Διεταιρικές συναλλαγές

Δεν πραγματοποιήθηκαν διεταιρικές εμπορικές συναλλαγές τόσο στη χρήση 2018 όσο και στην προηγούμενη χρήση.

β) Διεταιρικά υπόλοιπα

Δεν υφίστανται.

γ) Συναλλαγές με βασικά διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης.

	1.1- 31.12.2018	1.1- 31.12.2017
Αμοιβές εκτελεστικών μελών Δ.Σ και διευθυντικών στελεχών (βάσει ειδικής σχέσης μισθώσεως εργασίας)	696.588	930.588
Αμοιβές δικηγορικής εταιρείας ελεγχόμενης από συγγενικό πρόσωπο εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ.	47.500	30.000
Αμοιβές μη εκτελεστικών μελών Δ.Σ	38.400	40.987
	782.488	1.001.574

δ) Απαιτήσεις και υποχρεώσεις με διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης.

	1.1- 31.12.2018	1.1- 31.12.2017
Απαιτήσεις από τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης από επί αποδώσει λογαριασμούς	-	-
Απαιτήσεις από τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης από προκαταβολές αμοιβών μισθοδοσίας.	-	-
Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης (από επί αποδώσει λογαριασμούς)	1.519	1.062
Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης (από αμοιβές)	7.300	10.393

ε) Συναλλαγές με μετόχους

Ο μέτοχος Tanaca Holdings Ltd, χορήγησε κατά τη χρήση 2010 δάνειο προς την Εταιρεία ποσού €1.228.000 του οποίου το μεγαλύτερο μέρος αποπληρώθηκε εντός του 2010. Στη χρήση 2013 αποπληρώθηκε ποσό € 265.184. Το υπόλοιπο του δανείου ποσού €262.816, διακανονίστηκε σε μακροπρόθεσμη βάση.

Οι συναλλαγές συνδεδεμένων μερών γίνονται υπό όρους που ισοδυναμούν με εκείνους που επικρατούν σε συναλλαγές σε καθαρά εμπορική βάση.

6.29. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Δεν συνέβησαν σημαντικά γεγονότα από το τέλος της χρήσης και μέχρι την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που να χρήζουν ιδιαίτερης γνωστοποίησης με βάση το εφαρμοζόμενο λογιστικό πλαίσιο.

E. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ 2018

ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ Α.Β.Ε.Ε.
ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ
ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ. 121914222000
ΕΔΡΑ: 71ο χλμ. ΑΘΗΝΩΝ - ΛΑΜΙΑΣ, ΒΑΘΥ ΑΥΓΙΔΟΣ, ΧΑΛΚΙΔΑ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ από 1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ έως 31η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018
(Σύμφωνα με την απόφαση 4/507/28.4.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου της επιτροπής κεφαλαιαγοράς)
ΠΟΣΑ ΕΚΠΡΩΣΜΕΝΑ ΣΕ ΕΥΡΩ

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις που σχετίζονται σε μια γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ ΑΒΕΕ. Συνιστούμε, επομένων στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε έιδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Εταιρεία, να ανταρέξει στη διεύθυνση του διαβιβάτου της εταιρείας: www.papoutsanis.gr, όπου ονταρτώνται οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις καθώς και η Έκθεση ελέγχου του νόμιμου ορκωτού ελεγκτή λογιστή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
Αρμόδια Υπηρεσία - Νομαρχία:	Υπουργείο Ανάπτυξης Γενική Γραμματεία Εμπορίου.
Διεύθυνση Διαδικτύου:	Διεύθυνση Ανωνύμων Εταιρειών και Πιστεών. www.papoutsanis.gr
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόεδρος - εκτελεστικό μέλος: Γεώργιος Γκάταρος • Αντιπρόεδρος εκτελεστικό μέλος: Μενέλαος Τασόπουλος • Διευθύνων Συμβουλος εκτελεστικό μέλος: Μιχαήλ Παναγής • Μέλος - εκτελεστικό μέλος: Μαΐρη Ισκαλατάνη • Μέλος - μη εκτελεστικό μέλος: Γεώργιος Μηνούδης • Μέλος ανεξάρτητο - μη εκτελεστικό μέλος: Χρήστος Γεωργαλής • Μέλος ανεξάρτητο - μη εκτελεστικό μέλος: Δημήτριος Παπούτσανης
Ημερομηνία έγκρισης Χρηματοοικονομικών	13 Μαρτίου 2019
Καταστάσεων:	Αναστασία Ζήρου, Αρ.Μ. ΣΩΕΛ 15841
Νόμιμος Ελεγκτής:	Συνεργαζόμενο Ορκωτοί Αυλαγές Α.Ε.
Ελεγκτική Εταιρεία:	Μέλος Δικύου Crowe Global Με σύμφωνη γνώμη
Τύπος Εκθέσης Ελέγχου:	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	31.12.2018	31.12.2017
Ιδιοχρηστικούμενα ενοσώματα πάγια στοιχεία	26.815.600	25.355.972
Επενδύσεις σε ακίνητα	235.000	235.000
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	185.617	76.264
Λοιπά μή κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	21.268	59.894
Αποθέματα	4.426.394	3.515.533
Απαιτήσεις από πελάτες	3.790.903	4.539.873
Επιταγές εισπρακτέες μεταχρονολογημένες	106.695	45.783
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	3.773.125	2.284.269
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	39.354.602	36.112.587

ΠΑΘΗΤΙΚΟ	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017
Μετοχικό Κεφάλαιο	15.322.230	15.747.184
Λοιπά στοιχεία ίδιων κεφαλαίων	3.043.226	2.161.516
Σύνολο ίδιων κεφαλαίων (α)	18.365.456	17.908.701
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	6.419.970	6.700.365
Προβλέψεις / λουσές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.275.444	5.244.235
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	3.147.650	2.360.214
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.146.083	3.899.071
Σύνολο υποχρεώσεων (β)	20.989.146	18.203.886
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (α) + (β)	39.354.602	36.112.587

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ		
	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017
Σύνολο ίδιων κεφαλαίων έναρξης περιόδου (01.01.2018 και 01.01.2017 αντίστοιχα)	17.908.701	17.608.803
Μεταβολές λογιστικών πολιτικών	(159.751)	-
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	1.123.193	408.815
Άνηση(η/μέωση) μετοχικού κεφαλαίου	(506.686)	-
Αγορά ίδιων μετοχών	-	(108.917)
Σύνολο ίδιων κεφαλαίων λήξης περιόδου (31.12.2018 και 31.12.2017 αντίστοιχα)	18.365.456	17.908.701

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ		
1. Οι μετοχές της εταιρείας διαπραγματεύονται στο ΧΑ στη κύρια αγορά.	-	
2. Οι βιασιές λογιστικές αρχές που ακολουθήθηκαν είναι διοικητικές με αυτές της 31/12/2017		
3. Στη σημείωση 5.4.1 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων γίνεται αναφορά για τις ανέλεγκτες φορολογικά κρήσεις.		
4. Για τις επιδίκεις ή υπό διατήρηση διαφορές που είναι ενδεχόμενα να έχουν σημαντική επίληψη στην χρηματοοικονομική κατάσταση ή λειτουργία της εταιρείας γίνεται αναφορά στις σημειώσεις 5.4.1 και 6.27 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.		
5. Ο αριθμός των απασχολούμενων προσωπικού την 31/12/2018 ήταν 129 άτομα ενώ την 31/12/2017 ήταν 108 άτομα.		
6. Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών σύμφωνα με το ΔΠ 24 (σημείωση 6.28 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων)		
	31.12.2018	
α) Εσοδά	-	
β) Εξόδα	-	
γ) Συναλλαγές και αμοιβές διευθ. Στελέχων, μελών της διοίκησης και συνδεδεμένων με αυτά μερών	782.488	
δ) Απαιτήσεις από τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	-	
ε) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	8.819	

ΧΑΛΚΙΔΑ, 13 Μαρτίου 2019		
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ & ΜΕΑΩΣ Δ.Σ.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΓΚΑΤΖΑΡΟΣ Α.Δ.Τ ΑΝ 649624	ΜΙΧΑΗΛ Ν. ΠΑΝΑΓΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΗ 064586	ΜΑΙΡΗ Σ. ΙΣΚΑΛΑΤΙΑΝ Α.Δ.Τ. ΑΙ 132693
		ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Β. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Α.Δ.Τ. Α. Η 992916-ΑΡ ΑΔΕΙΑΣ Ο.Ε.Ε. 50454 Α' ΤΑΞΗΣ

Βαθύ Αυλίδας, 13 Μαρτίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Γεώργιος Γκάτζαρος

Μιχαήλ Παναγής

Η Οικονομική Δ/ντρια & Μέλος Δ.Σ

Ο Προϊστάμενος Λογιστηρίου

Μαίρη Ισκαλατιάν

Αλέξανδρος Γεωργιάδης